

תשעה באב

דינים הנוהגים בערב תשעה באב, סעודה מפסקת ותשעה באב

ערב תשעה באב בשחרית אומרים "מזמור לתודה".

ברית מילה ופדיון הבן שחל בערב תשעה באב, עושין הסעודה קודם חצות היום.

אחר חצות אין ללמוד דברי תורה רק בדברים הרעים, ומותר להורות הוראה אף שאין צריכה לו עכשיו.

מותר לומר תהילים בערב תשעה באב.

מנהג העולם לאכול סעודה קבועה קודם מנחה.

מהראוי להתנות לפני סעודה מפסקת שאינו מקבל עליו התענית עד זמן תחילת הצום, דהיינו עד השקיעה.

נהגו לישב בשעת הסעודה על גבי קרקע בהפסק של שק או מפה, או על גבי כסא קטן.

יש להזהר שלא ישבו שלשה לאכול ביחד סעודה המפסקת כדי שלא יתחייבו לברך במזומן, ואם אירע שישבו כאחד לא יזמנו.

המנהג לטבל הפת או הביצה באפר ולאכול.

מסירים הפרוכת מעל ארון הקודש ומתפללים מעריב לאחר צאת הכוכבים ולא אחר פלג המנחה. אחרי "ברכו" יושבים לארץ ומתפללים מעריב.

אחר ערבית קורין מגילת "איכה" ולאחריה אומרים סדר הקינות המודפסות לליל ט' באב.

בשעת הקינות לא ישיח ולא יצא לחוץ לדבר, כדי שלא יפסיק לבו מהאבילות.

אבל תוך שבעה יוצא לבית הכנסת ביום לומר הקינות ואחר הקינות תיכף יחזור לביתו. ואם מתפלל לפני התיבה, רשאי להשאר עד גמר התפילה.

אחר הקינות אומרים סדר קדושה ומתחיל מ"ואתה קדוש", ואומרים קדיש בלי "תתקבל".

בשחרית, נוטלים ידיים ג' פעמים עד קשרי אצבעותיו, ואין צריך לצמצם בדיוק עד קשרי אצבעותיו. לפני הניגוב מעביר האצבעות על עיניו להסיר הלפלוף מהעיניים.

אין לשטוף את הפה בבוקר וכן אין לנקות את השיניים עם מים, ומי שיש לו צער גדול יש להקל, אך יזהר שלא יזובו המים לתוך הגרון.

אין מתעטפים בטלית ואין מניחים תפילין בתפילת שחרית אלא במנחה וכן מי שמניח תפילין דר"ת, יניחם במנחה.

בשחרית אומרים "מזמור לתודה". אין אומרים תחנון, א-ל ארץ אפים, למנצח ולא פיטום הקטורת.

יש נוהגים במנחה להשלים "שיר של יום" ו"פיטום הקטורת".

תשעה באב

אין היחיד אומר "עננו" בשחרית, והספרדים נהגו לאמרו, וכן אין אומרים "נחם" בשחרית, והספרדים אומרים בכל התפילות.

קריאת התורה בשחרית "כי תוליד בנים" (דברים ד'). במנחה "ויחל משה" (שמות לב').

הקורא והעולה לתורה לא יתעטפו בשחרית בטלית, אך לא יגלו ידיהם ורגליהם.

לכתחילה לא יעלה לתורה מי שאינו מתענה.

הנועל מנעלים של עור, אין ליתן לו עליה לתורה.

אין עושין מי שבירך בשחרית ואף ליולדת ולרך העומד לימול, אלא במנחה, ולחולה עושים מי שבירך. מי שצריך לברך ברכת הגומל, טוב שיברך במנחה.

נער שנעשה בר מצוה בתשעה באב, מהראוי להעלותו לתורה במנחה, ואז יברך האב 'ברוך שפטרני'.

המגביה את ספר התורה לאחר הקריאה, יכול לשבת על ספסל כרגיל.

לאחר קריאת התורה יושבים על הארץ, או כסא נמוך ואומרים סדר הקינות מתוך צער על חורבן בית המקדש והסתלקות השכינה.

הפיוט "אלי ציון ועריה", נוהגים לומר הש"ץ והקהל פיסקא ופיסקא. יש האומרים אותו בעמידה ויש האומרים בישיבה.

אחר הקינות אומרים "אשרי", ואין אומרים "למנצח יענך" ואומרים "ובא לציון" ומדלגים הפסוק "ואני זאת בריתי", ואומרים קדיש שלם בלא "תתקבל".

יש נוהגים שלא ליקח הקינות לבתיהם אחר התפילה, רק משאירים בבית הכנסת.

חולה שעבר ניתוח ונתרפא, אך עדיין חלוש הוא מאד, אין צריך להתענות.

חולה הצריך לאכול פעם אחת, לא יאכל שתי פעמים, וכן אם די לו בשתייה, לא יאכל, ולהיפך.

מי שאוכל לחם – נוטל ידיו כדרכו עד פרק ידו, היות והנטילה למצוה ולא לתענוג. לפני ברכת המזון – ירחוץ ידיו למים אחרונים כהרגלו.

מהראוי שמי שמוכרח לאכול, שיאכל רק מיני מזונות ולא סעודת לחם.

הצריך לקחת תרופות, יקח בלי מים או שיקח מים מרים ויבלע בדרך זו את התרופות.

קטנים מגיל תשע נוהגים לחנכם לצום לשעות, עד הגיעם לגיל י"ג שאז חובתם כגדולים.

מעוברות ומניקות מתענות, אך בשעת הצורך כשמתעוררת בעיה רפואית, יש להתיר להן אכילה ושתייה

תשעה באב

במידת הצורך.

יולדת, כל שלשים יום אינה צריכה מהדין להתענות, אך בזמנינו שהיולדות מחלימות מהר מהלידה, יש להחמיר אחר שבעה ימים מהלידה, כל זמן שאינה מרגישה חולשה יתירה.

הנוסע בתשעה באב מארץ ישראל לארה"ב, צריך להמתין עד צאת הכוכבים שבמקומו החדש, ואם מרגיש חולשה יתירה, יש להקל לאכול בזמן צאת הכוכבים בארץ ישראל, בעודו במטוס, שאז עדיין לא חלים עליו חומרי מקום שבא לשם.

מי שאוכל בתשעה באב יאמר "נחם" בברכת המזון לפני "ובנה ירושלים" בכל פעם שמברך.

נטילת ידיים לפני התפילה וביציאה מבית הכסא, וההולך לבית הקברות להלוויה ל"ע, או ששהה בתוך ד' אמות של המיטה, נוטל עד קשרי אצבעותיו.

נשים המתעסקות במאכל לאחר חצות היום, (12.45) רוחצות המאכל כדרכו אפילו שנרחצות גם ידיהם.

מותר להסתרק במסרק, שאין זה לתענוג, וכן מותר להתיז מי בושם על הגוף מפני הזיעה.

אסור לנעול מנעל של עור וכן מנעל עץ המחופה בעור, אלא מותר רק במנעל העשוי מגומי או מבד.

מדרסים העשויים מחיפוי עור וקשה לו בלעדם, מותרים לילך עמהם.

אסור ללמוד ולהרהר בדברי תורה, בין אנשים ובין נשים, וכן אסור לישא וליתן בהלכה.

מותר ללמוד דברים הרעים שבנביא ירמיה ואיוב, וכן במדרש איכה ובאגדות החורבן. כמו כן מותר ללמוד בהלכות ט' באב ובהלכות אבילות, וכן בספרי מוסר.

יש המתירים לומר תהילים למי שרגיל בכך, כל היום.

מותר לבקר את החולה, וכן מותר לנחם אבלים, ולכתחילה ינחם אחר חצות, דאז הוא זמן נחמה.

מהראוי לשנות מעט מההרגל בשינה בליל תשעה באב.

מהראוי להחמיר ושלא לעשות מלאכה כל היום כדי שלא יסיח דעתו מהאבלות. נוהגים שלא לפתוח את החנויות לפני חצות היום, חוץ מחנויות מזון המיועדות לצרכי הרבים שניתן לפתחם אף קודם חצות.

מי שעלול להפסיד את משכורתו אם לא יעבוד בתשעה באב, מותר לו לעבוד, אך יזהר שלא לדבר אלא לצורך, כדי שיזכור אבילות היום.

אסור לשטוף הרצפה בתשעה באב, רק מקום המטונף או לצורך חולה.

אין לשאול בשלום חברו בתשעה באב, ואם שואלו חברו לשלום, יענה לו בשפה רפה.

תשעה באב

בליל תשעה באב וביומו עד לאחר חצות היום יושבים על הארץ או על גבי שרפרף קטן. מי שקשה עליו הישיבה, רשאי לישב על כסא רגיל, וכן היושבים באוטובוס או ברכב יושבים כדרכם. מינקת בשעה שמניקה, מותרת לישב על הכסא כרגיל.

תפילת מנחה

לפני תפילת מנחה רוחצים ידיים עד קשרי האצבעות. מתעטפים בטלית ומניחים תפילין, ואומרים שיר של יום ומשלימים שאר הדברים שחסרו בשחרית. קריאת התורה ב"ויחל" שבפרשת כי תשא, ולאחר הקריאה מפטירים "דרשו" שבספר ישעיה.

בשמונה עשרה אומר כל אחד (אף מי שאינו מתענה) "נחם" בברכת "בונה ירושלים", ואף מי שאינו מתענה אומרה. שכח ולא אמר "נחם" ונזכר קודם שאמר "שומע תפילה" - יאמר שם אחר "עננו" ויחתום "שומע תפילה", ואם נזכר קודם "ועל כולם" - יאמר שם, ואם סיים התפילה - אינו חוזר.

דינים הנוהגים במוצאי תשעה באב

במוצאי תשעה באב לפני תפילת מעריב יטול ידיו כדבעי כיון שכל היום נטל עד קשרי אצבעותיו.

מתפללים תפילת ערבית בזמן, כדי שבשעה שיצאו מבית הכנסת יגיע הזמן המותר באכילה.

מי שחלש, יכול לטעום קצת תיכף כשיגיע הזמן, אף לפני תפילת ערבית.

נוהגים לקדש הלבנה לאחר תפילת ערבית במוצאי תשעה באב.

אין אוכלים בשר ואין שותים יין וכן אין עושים שאר דברים שאסורים קודם ט' באב, עד למחרת בחצות היום.

כשעושים סעודת מילה ופדיון הבן וסעודת בר מצוה במוצאי תשעה באב, מותרים הקרואים בבשר ויין, וכן בסעודה שעושים לכבוד סיום מסכת.

תשעה באב - טיפול שורש פנימי וחברתי

מבוא

תשעה באב הוא אחד הימים החשובים ביותר במעגל השנה. אחד מחמשת הצומות המרכזיים של העם היהודי. באופן רשמי התענית של תשעה באב מציינת את חורבנם של שני בתי המקדש. בית המקדש הראשון שנחרב בידי נבוכדנצר מלך בבל, ובית המקדש השני שנחרב בידי טיטוס הרומאי. למרבה הפלא שני הבתים נחרבו בדיוק באותו התאריך. תשעה באב הוא גם השיא של תקופת 'בין המצרים' והוא יום של דין קשה והסתרה גדולה לעם ישראל. יש מקומות שבהם הוא נקרא יום שכולו חושך, היום של הנחש, ואכן מאז חורבן בתי המקדש אירעו או התחילו מאורעות קשים רבים לעם היהודי דווקא ביום זה. עלינו להבין כי בעולמנו, כל דבר מורכב מפנימיות וחיצוניות, קליפה ופרי. בחיצוניות, כל הדברים הנוראים

תשעה באב

שקרו בתשעה באב, קרו כתוצאה מהחורבן של בית המקדש, אולם בפנימיות, השורש לכך עמוק הרבה יותר. עלינו לחזור לאירוע קדום יותר שהתרחש ביום הזה, חטא המרגלים. אבל גם שם לא ממש נמצא את הסיבה להיות יום זה מועד לפורענות. לשם כך, עלינו להבין את השורש הרוחני של היום הזה, במסגרת הכללית של תיקון העולם. במאמר זה ננסה להבין את הסיבות להיותו של ט' באב יום של הסתרה כל כך גדולה ונראה כיצד הוא יכול למעשה להפוך למפתח לתיקון וגאולה, ואיזה חלק יש לנו במהפך הרוחני של היום הזה.

טיפול שורש

הכל מתחיל באדם. בכל אדם קיימת בחינה של גדלות ובחינה של קטנות, ובכל רגע אנחנו נבחנו כיצד אנחנו אוחזים במציאות. האם ממקום של גדלות או ח"ו ממקום של קטנות וצרות. בטבעו, האדם רואה את העולם מתוך נקודת המבט הצרה שלו, איך העולם נראה לו ואיך העולם משרת אותו ומספק את כל רצונותיו. צר היא מילה נרדפת לאויב. האויב הגדול ביותר שלנו הוא הצרות – צרות העין, צרות הראיה, צרות הדעת והתפיסה.

מעולם לא חסרו לנו אויבים חיצוניים וגם בימינו הם רבים ומסוכנים. התורה אמנם מצוה אותנו, "אם בא להורגך השכם להורגו", אנו מצווים להלחם באויבים החיצוניים בעת הצורך ולהגן על עצמנו. אולם, תורת הקבלה מלמדת אותנו, שעיקר המלחמה שלנו אינה באויבים החיצוניים, אלא באויבים הפנימיים. העבודה האמיתית היא תמיד בשורש הפנימי הרוחני של הדברים. אם רוצים לעקור עשבים שוטים מהגינה, לא מספיק לקצוץ אותם, צריך לעקור מהשורש, לעשות טיפול שורש, אחרת הם ישובו ויגדלו. אם אנו רוצים לצאת מהקטנות, המקומות הצרים והמאיימים של חיינו, אנו חייבים לעשות עבודה רוחנית בשורש ולהגיע לגדלות אמיתית. השורש של כל האויבים החיצוניים נמצא תמיד בקטנות ובצרות הפנימית של כל אחד מאיתנו.

בסוד התקופה

שלושת השבועות של תקופת בין המיצרים אף פעם אינם קלים. מעצם תכונתה הרוחנית של תקופה זו, באופן טבעי, כולנו נוטים לראות את המציאות סביבנו כקשה ובעייתית. כדי להבין זאת צריך להתבונן בסוד החודשים של תקופת בין המיצרים, תמוז ואב (נביא את הדברים בקצרה מפני שהם מפורטים במאמרי החודשים באתר).

ידוע כי לכל חודש ישנו צירוף שם הוי-ה המיוחד לו. השם המפורש נחלק לאותיות י' ו-ו' שהן אותיות זכריות המבטאות מילוי של אור ושפע, ואותיות ה' ו-ה' שהן אותיות נקביות שמייצגות את הכלי לקבלת השפע ומשום כך גם מייצגות את הגבלת השפע. סדר ההשתלשלות הנכון הוא קודם אור ואחר כך כלי, קודם השפעה ואחר כך קבלה. הסדר הזה מופיע רק בחודש ניסן ויוצא מהראשי תיבות של הפסוק, "וַיִּשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם, וַתִּגַּל הָאָרֶץ" (תהילים צ"ו י"א). הסדר הזה מצביע על שליטת מידת הרחמים בעולם. לעומת זאת, בחודש תמוז הצירוף הוא בסדר הפוך של הוי-ה ויוצא מסופי התיבות של הפסוק, "זֶה, אֲיָנֹנוּ נָשָׂה לִי" (אסתר ה' י"ג). סדר שכזה מצביע על שליטת מידת הדין בעולם, הכלי קודם לאור, החיסרון קודם למילוי, זהו סדר של דין מוחלט.

בספר היצירה כתוב גם שלכל חודש, יש תכונה בנפש ואות מסוימת שמאפיינת אותו. תכונתו של חודש תמוז בנפש היא הראיה והאות שלו היא האות ח'. האות ח' מופיעה לראשונה בספר בראשית במילה חושך, ואכן, מבחינת החיצוניות, בתקופת בין המיצרים רואים בעיקר חושך. יוצא שעיקר העבודה בחודש הזה קשורה בראיה, להוציא את האור מהחושך, לראות שהקב"ה טוב ומיטיב גם אם המציאות לכאורה מראה אחרת.

תקופת בין המיצרים ממשיכה לתוך חודש אב. תכונתו של חודש אב בנפש היא השמיעה והאות שלו היא האות ט'. תכונת השמיעה היא היכולת של חיבור בין דברים, השמיעה מקושרת לספירת בינה. בינה היא אחת משלוש הספירות שנקראות ראש. זהו המקום שבו אין מסכים וגבולות, מקום שבו מתגלה האחדות.

תשעה באב

לרוב, השמיעה שלנו תלויה ברצון לשמוע. בקטנות, אנו יכולים להתנהג כמו ילד שכאשר אינו רוצה לשמוע, אוזניו כביכול נאטמות. בגדלות, אפשר כמובן לשדרג את הרצון ולהפעיל את השמיעה החיצונית והפנימית, לשמוע טוב.

צירוף שם הוי"ה של חודש אב הוא ק.ו.י.ק. היוצא מראשי התיבות של הפסוק, "הִסְכַּת וְשָׁמַע, יִשְׁכָּאֵל, הַיּוֹם" (דברים כ"ז ט'). חציו הראשון של החודש עד לט"ו באב, מהותו דין ולכן ה' קודם ל- ו', כלי קודם לאור. חציו השני מהותו רחמים ולכן י' קודם ל- ה', אור קודם לכלי. הצירוף מייצג את המעבר מהקטנות הקשה של בין המיצרים ותשעה באב לגדלות וההארה של ט"ו באב, בו אנו שבים לראות ולשמוע ממקום של אחדות.

הכלי לקבלת האור

כתוב בספר שמות, "וַעֲשׂוּ לִי, מִקְדָּשׁ; וְשִׁכְנֹתִי, בְּתוֹכָם" (שמות כ"ה ח'). לכאורה יש כאן טעות דקדוקית, בעברית נכונה צריך לומר, ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכו. על זה אומרים המפרשים, "ושכנתי בתוכם", הכוונה בתוך לבם, בתוך כל אחד מהם. כשעם ישראל בונים מקדש, הם בונים כלי שלם לקבלת האור האלוני, מקום להשראת השכינה הקדושה שהיא האור של כלל נשמות ישראל.

במהלך מסעות בני ישראל במדבר כתוב תמיד, "ויחנו, וייסעו", ואילו לפני מתן תורה כתוב, "ויִיָּחֶן-שָׁם יִשְׁכָּאֵל" (שמות י"ט ב') בלשון יחיד. רש"י מפרש שם, "כאיש אחד בלב אחד". הכלי השלם הוא האחדות. כשעם ישראל באחדות אז אפשר לקבל תורה, האור יכול להתגלות.

מדי שנה ביום הכיפורים היה הכהן הגדול אומר את השם המפורש, בקול רם, בתוך קודש הקודשים. בדרך כלל אסור בתכלית להגות את השם המפורש מפני שזה גורם לכניסת אור גדול לכלים קטנים וגורם לשבירת הכלים. אולם בפעם היחידה הזאת בשנה, בזמן מסוים, במקום מסוים, וע"י אדם מסוים, נפתח חלון מיוחד שבו יכול האור לעבור בשלמות. לכן הכהן הגדול היה יכול להגות את השם המפורש בקול, והכלי הכללי של כלל ישראל היה יכול לקבל את האור בשלמות.

נאמר שברגע זה היו כל עם ישראל שעמדו צפופים בבית המקדש, משתחוים, ולכל אחד ואחד היה די מקום להשתחוות, "עומדים צפופים ומשתחוים רוחים" (אבות ה' ד'). מתוך אחדות רוחנית שלמה, הכלי התרחב וגדל מספיק כדי לקלוט לתוכו את האור בשלמות.

בסוד חותם ונחתם

תורת הקבלה מלמדת אותנו שכל המציאות הגשמית בעולמנו היא השתקפות של מציאות רוחנית עליונה. המציאות הגשמית משתלשלת ממציאות רוחנית עליונה בדרך של חותם ונחתם. זאת אומרת, כפי שיש צורה בעליונים כך ישנה צורה בגשמיות שהיא העתק מוחלט של הצורה בעליונים, רק שהיא יורדת והופכת לגשמית יותר ויותר ממדרגה למדרגה. בתחילה היה אור אינסוף פשוט ממלא כל המציאות ולאחר הצמצום נבראו העולמות - עולם אדם קדמון, אצילות, בריאה, יצירה ועשייה. כל אחד מהעולמות נחתם מהעולם העליון לו, והדרך שלנו ללמוד על העולמות העליונים היא להתבונן בעולמנו.

האדם נברא בצלם אלוהים ולכן הוא השתקפות גשמית של מציאות רוחנית שנקראת אדם, צלם של העולמות העליונים. בגוף האדם קיימים תרי"ג אברים שהם כנגד תרי"ג אברים רוחניים בנשמה ותרי"ג צינורות של שפע שמחברים את האברים הרוחניים לגשמיים, צינורות אלה הם תרי"ג המצוות שבאמצעותן יכול האור הרוחני של הנשמה לשרות בגוף הגשמי. מבנה בית המקדש גם הוא היה העתק גשמי מדויק של המבנה הרוחני של השכינה הקדושה, וכך אפילו במבנה גשמי יכול היה לשרות האור הרוחני של השכינה הקדושה.

מסופר על אפלטון שחי בתקופת חורבן בית ראשון ועבר ליד בית המקדש החרב. הוא ראה שם את ירמיהו הנביא מתאבל ובוכה ושאל אותו על מה הוא מתאבל כל כך, ענה לו ירמיהו, על הבית הקדוש אשר היה לשריפת אש. שאל אותו אפלטון בתמיהה, איך חכם כמוך בוכה על עצים ואבנים? השיב לו ירמיהו בשאלה - האם יש לך שאלות וחקירות בפילוסופיה שעדיין לא הצלחת לפתור? ענה אפלטון, ודאי, והעלה

תשעה באב

בפניו מספר בעיות בהן התלבט. מיד ענה לו ירמיהו תשובות מדויקות לכל הבעיות שהעלה. אפלטון נדהם ושאל אותו מאין שאב את החכמה הזאת. ענה לו ירמיהו - את החכמה הזאת והרבה מעבר שאבתי מהעצים והאבנים שעל חורבנם אני מקוּן. לא עצים ואבנים אבדו לנו, כי אם מקור חכמה וקרבת אלוקים מופלאה.

אולם גוף גשמי תקין ומקדש מפואר אינם מספיקים. כדי שהאור האלוקי יתלבש בכלי, צריך גם מידות מתוקנות, מעשים נכונים, דיבור נכון - להשתמש בקבלת האור על מנת להשפיע אותו לאחרים. ההקבלה בין מבנה העולמות העליונים, מבנה האדם ומבנה בית המקדש, בדרך של חותם ונחתם, גורמת לכך שיש לכל אחד מאתנו אחריות עצומה ושלכל פעולה ומעשה של כל אדם יהודי ישנה השפעה על אחדות השכינה ולכן גם על קיומו של בית המקדש.

שורש התיקון

נאמר, שדור שבו לא נבנה בית המקדש, כאילו נחרב בו בית המקדש. אם אנחנו עושים השתדלות מצדנו ובונים מציאות רוחנית שבה יש כלי לאור, האור מיד יתלבש בכלי. אין עיכוב על האור מצד הבורא, כגודל הכלי כך כמות האור שתיכנס בו. לכן, כשנראה לנו שיש מסביב אויבים שמתנכלים לנו ומאיימים להשמיד אותנו, אנו צריכים להבין שזה נובע מתוכנו, מחוסר השלמות של הכלי שלנו. ללא אחדות, אהבת חיים ובנית כלי רוחני שלם, האור ימשיך לשכון מחוצה לנו ובית המקדש ימשיך להיחרב מדור לדור כשכמות האויבים והאיומים מסביבנו רק תגדל ח"ו. בנו תלוי הדבר! כולנו יחד ככלי אחד גדול וכל אחד מאיתנו, ככלי קטן, בתוך הכלי הכללי, יכול להביא את השכינה לשכון שוב בתוכנו.

חטא המרגלים

הזכרנו בהתחלה את חטא המרגלים. ידוע שברוחניות אין זמן ומקום, לכן כל מאורע שקורה, טבוע במציאות וחוזר על עצמו מדי שנה בזמן קבוע. שנה מלשון שונה, חוזר על עצמו, עם האפשרות לשנות ולתקן. השורש הוא המאורע שארע פעם אחת וממנו נגזרת המציאות שחוזרת מדי שנה בשנה ונותנת לנו את האפשרות לתקנה.

השורש הנגלה של תשעה באב טמון בחטא המרגלים, באותו יום בו חזרו המרגלים משליחותם והוציאו את דיבת הארץ רעה. באותו יום כל העם בכה על מר גורלו ורצה לחזור למצרים, חזרה אל צרות הנפש. כתוב, "ותשא כל העדה ויתנו את קולם ויבכו", וכתוב בגמרא, "אמר רבה אמר רבי יוחנן, אותו היום ערב תשעה באב היה. אמר הקב"ה, הם בכו בכיה של חיים, ואני אקבע להם בכיה לדורות" (סוטה ל"ה).

חטא המרגלים גרם לפגם שורשי ועמוק ביכולת של הכלי לקבל אור והפגם הזה הפך להיות חלק מהמציאות לדורות, ביום תשעה באב. במציאות של המדבר נגזר על עם ישראל לנדוד ארבעים שנה, במקום להיכנס מיד לארץ ישראל, ולאורך ארבעים שנות הנדודים, מדי שנה בשנה בערב תשעה באב, היו בני אותו דור חופרים קברים ונכנסים לישון בהם. בבוקר, מי שלא התעורר, כיסו אותו בחול וכך הוא נקבר והלך לעולמו. במשך ארבעים שנה הלכו לעולמם כל אותו דור שהיו שותפים לפגם הזה ורק אז נתאפשרה לעם ישראל הזדמנות חדשה לבניית כלי חדש ומתאים לכניסה לארץ ישראל.

מהדברים מסתמן כי כל הפורעניות של תשעה באב הן תולדות של הפגם שעשו המרגלים ואנשי אותו הדור. בקטנות שלהם, בצרות נפשם, גרמו להסתלקות האור מהכלי של יום תשעה באב.

השורש של חטא המרגלים גרם לתוצאה של יום, שאין בו אפשרות לתיקון, עד גמר התיקון. זהו היום היחידי בשנה שבו אסור ללמוד תורה, מכיוון שאי אפשר להעלות בו ניצוצות. לדור המדבר היתה אפשרות להיכנס מיידית למקום אור גדול, לארץ זבת חלב ודבש. אבל ההסתרה והצרות שהם כפו על המציאות, גרמה להם לראות את האור הגדול כחושך גדול. צריך להבין, שמול כל אחת משש מאות אלף הנשמות שיצאו מנשמת אדם הראשון לאחר שבירת הכלים, ישנה אות אחת בתורה. אם רק אות אחת בספר תורה נפגמת, כל הספר פסול. האור האלוקי אינו יכול לשכון בתוכנו אם כלל נשמות ישראל הן בפירוד. כך גם עלייתו הרוחנית של כל אדם נמדדת באחדות הרצונות שבתוכו, כשכל הכוחות והרצונות מופנים למטרה

תשעה באב

רוחנית ממוקדת, לאחדות ודבקות בקב"ה, האור יכול לשכון בתוכו ואז הוא נמצא בקדושה ולמעשה בנה בתוכו את בית המקדש הפנימי שלו. בית לשכינה הקדושה לשכון בתוכו. אולם, כפי שאמרנו בהתחלה, השורש הרוחני לנפילת אותו הדור דוקא בתשעה באב הוא עמוק יותר מזה. חטא המרגלים קרה בתשעה באב מפני שיום זה היה מועד לפורענות עוד מבריאת העולם, מעצם טבעו הרוחני. זהו יום של חסרון גדול ולכן יום שיכול לגלות אור גדול, או ח"ו, לגרום לנפילה גדולה, כפי שקרה בחטא המרגלים.

היום של הנחש

על מנת להבין את טבעו הרוחני של יום תשעה באב, עלינו ראשית להתבונן בסדר המופתי אשר עליו מושתתת כל הבריאה. ישנם שלוש מאות שישים וחמישה ימים בשנה, כנגדם יש שס"ה (365) מצוות 'לא תעשה' וכנגדן יש שס"ה גידים בגוף האדם. כשכל גיד בגוף שלנו הוא כנגד מצות 'לא תעשה' וכנגד יום בשנה. חכמי הסוד יודעים את כל הקשרים על פרטיהם. אנו יודעים בודאות רק על קשר אחד, החשוב מאוד לעניינו של תשעה באב.

בספר בראשית מתואר מאבק אימתני שנאבק יעקב אבינו במלאך מסתורי, "וַיִּתְּרַם יַעֲקֹב, לְבִדּוֹ; וַיֵּאָבֶק אִישׁ עִמּוֹ, עַד עֲלֹת הַשָּׁחַר" (בראשית ל"ב כ"ה). בהמשך כתוב, "וַיֵּרָא, כִּי לֹא יָכִיל לוֹ, וַיֵּגַע, בְּכַף-יָרְכּוֹ; וַתִּקַּע בְּפִי-יָרֶךְ יַעֲקֹב, בְּהֶאָבְקוֹ עִמּוֹ" (שם). יעקב מנצח את המלאך והמלאך מברך אותו, אבל הפגיעה שפגע בו המלאך בכף ירכו נשארת ויעקב יוצא משם צולע. אז אומרת התורה, "עַל-כֵּן לֹא-יֵאָכְלוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-גִּיד הַנֶּשֶׁה, אֲשֶׁר עַל-כַּף הַיָּרֶךְ, עַד, הַיּוֹם הַזֶּה: כִּי נָגַע בְּכַף-יָרֶךְ יַעֲקֹב, בְּגִיד הַנֶּשֶׁה" (שם). נראה איך זה בדיוק קשור לעניינינו.

אומרים המפרשים, שאותו מלאך היה השר הרוחני של עשו, היצר הרע בעצמו. גם אמרו, שכל אבריו של יעקב, נלחמו במלאך אותו הלילה, חוץ מגיד אחד, גיד הנשה. ידוע מתורת הקבלה, שדומה מתחבר עם דומה. גיד הנשה הוא הגיד היחידי בגופנו ששייך ליצר הרע ולכן רק שם היה לאותו מלאך אחיזה. על כן אנו מצווים במצוה החמורה, שלא לאכול את גיד הנשה והוא אפילו אסור בהנאה כלשהי ואסור אפילו לתת אותו למאכל כלב. הכל כדי להרחיקנו, ממקום החיבור, לכח הרוחני שהוא מייצג.

כנגד גיד הנשה, עומד היום של תשעה באב בשנה. הוא נקרא גם היום של הנחש - יצר הרע. למדנו כבר שרע זה ראשי תיבות 'רצון עצמי', הכח המשחית של הרצון לקבל המקולקל, האגואיזם שעסוק רק בעצמו. מהכח הזה וכל מה שמייצג אותו אנו מצווים להתרחק כמו מאש. לכן גם כתוב בהלכה שכל מי שאוכל בתשעה באב כאילו אכל את גיד הנשה. היינו, שהכניס לתוכו את התמצית המרוכזת שרק מחזקת את כוחו של היצר הרע ומרחיקה אותנו עוד מהתכלית של חיי השפעה.

הענין הוא ש'נחש' בגימטרייה שווה 'משיח'. דוקא המקום של ההסתרה הכי גדולה, דוקא ביום של הנחש, יכול להיוולד משיח. כגודל הפרי, כך עובי הקליפה. כגודל ההסתרה, כך עוצמת האור הטמון בתוכה. אלה הם החוקים הרוחניים של הבריאה, בסוד, הקליפה קדמה לפרי.

החורבן

מסופר בגמרא (גיטין), על סעודה שערך אדם אחד מחשובי ירושלים בתקופת בית שני. הוא ביקש ממשרתו להזמין לסעודה את חברו הטוב, קמצא. המשרת הלך לחפש את קמצא ובטעות הזמין את בר-קמצא שהיה אויבו של בעל הסעודה. במהלך הסעודה ראה בעל הסעודה את בר קמצא יושב בין האורחים הנכבדים. הוא ניגש אליו ורצה לסלקו מהסעודה. אמר לו בר קמצא, אל תבייש אותי, אני אשלם עבור מה שאוכל ואשתה. אולם בעל השמחה התעקש לסלקו. בר קמצא המבויש ניסה שוב והציע לשלם את עלות הסעודה כולה, אך בעל הסעודה התעקש וגרש אותו משם. באירוע נכחו ראשי החכמים של ירושלים. כולם היו עדים לתקרית אבל אף אחד מהם לא עשה דבר בכדי לפשר בין השניים ולהציל את כבודו של בר-קמצא.

באותה תקופה עם ישראל כבר היה במציאות רוחנית קרובה לשבירה, אבל עדיין איכשהו הצליחו להכיל

תשעה באב

את האור האלוקי ששכן בבית המקדש. המאורע הזה, שבו הייתה שנאת חנם כל כך גדולה, בנוכחות חכמים שלא מחאו, היה למעשה הקש ששבר את המציאות הרוחנית השברירית של אותה תקופה. חכמי הדור אמורים להיות עיני הדור ולהיות במקום של גדלות ולהוביל את העם לכך, ומכיוון שגם אצלם הופיעה צרות ראייה, נשבר הכלי והסתלקה שכינה מעם ישראל.

פתח לשכינה

אולם השכינה לעולם לא מסתלקת לגמרי. יש תמיד חלק אלוך ממעל, שמחיה כל דבר שקיים בעולם. כך הכותל המערבי, השריד האחרון של בית המקדש, עומד על כנו לאורך כל שנות הגלות. למעשה, מהווה סדק לשכינה להמשיך ולהציץ בנו ולוודא שאנו מתקדמים בדרך הנכונה. נאמר בשיר השירים, "...הנה-זה עומד, אחר כְּתִלֵנוּ--מְשָׁגִים מִן-הַחֲלֹנוֹת, מְצִיץ מִן-הַסִּרְכָּסִים" (שה"ש ב' ט'), זהו הכותל שלא הסתלקה ממנו שכינה מעולם.

אמרנו שעל פי ספרי הסוד, דווקא יום תשעה באב הוא שורש התיקון שלנו ובו יוולד משיח צדקנו! ולמה? מכיוון שכגודל החושך, כך גודל ההשתוקקות, הכנת הכלי. לכן חשוב ביום תשעה באב להתחבר לחסרון ביהמ"ק ברמה הפנימית העמוקה ביותר, להשתוקק לאור ולבנות רצון אמיתי לקבלת האור ע"י אהבת חנם, שאותה מגדיר "בעל הסולם", כנתינה והשפעה, ללא קבלת שכר או טובת הנאה, אלא רק לשם שמיים. ע"י כך יהפוך הסדק לכלי שלם וגדול.

זכרון נצח

נאמר בגמרא (ברכות ל"ב), שמיום שחרב בית המקדש ננעלו שערי תפילה, אך שערי דמעה לא ננעלו. מסופר על נפוליון שהגיע במסעותיו לעיר אחת בדיוק בערב תשעה באב. בעוברו ליד בית כנסת גדול שמע קול בכי מר עולה מתוכו, הציץ פנימה וראה את כל המתפללים יושבים על הרצפה ממררים בבכי וקוראים קינות. הוא שאל את עוזריו, האם קרה איזה אסון ליהודים שככה הם בוכים והם ענו לו שהיהודים מתאבלים עכשיו על בית מקדשם שנחרב. שאל, מתי נחרב? ענו לו, לפני כ-2000 שנה. נפוליון מאוד התפעל מכך ואמר לפמלייתו, עם שככה בוכה על ביתו שנחרב לפני 2000 שנה, עתיד ביתו להיבנות מחדש.

נבואת העתיד

כתוב, שמי שמצטער בצער הציבור, שמח בשמחת הצבור, כי כך הוא מעורר רחמי שמיים ומביא אור ושמחה לעולם. כפי ששנאת חנם גרמה לחורבנו של בית המקדש, כך אהבת חנם תבנה את בית המקדש ותשעה באב ותקופת בין המיצרים יהפכו מתקופה של אבל למקור של שמחה גדולה. מסופר בגמרא (מכות כ"ד), מעשה ברבי עקיבא וחכמים שעלו לאחר החורבן לירושלים, כשהגיעו להר הצופים קרעו את בגדיהם. כשהגיעו להר הבית ראו שועל יוצא מבית קודש הקדשים. התחילו החכמים לבכות ורבי עקיבא צחק. שאלו אותו מדוע הוא צוחק, השיב להם, מדוע אתם בוכים? אמרו לו, מקום שנאמר בו, "וְהָיָה הַקִּרְבִּי, יוֹמָת" (במדבר א' נ"א), עכשיו שועלים מהלכים בו, ולא נבכה? ענה להם שלכן הוא צוחק, שעכשיו שנתקיימה נבואתו של מיכה, "לִכְן, בְּגִלְלָתְכֶם, צִיּוֹן, שָׁדָה תִּחְרַשׁ..." (מיכה ג' י"ח), זוהי הוכחה גמורה שכל הנבואות עתידות להתגשם. כולל נבואתו של זכריה, "... עַד יֵשְׁבוּ זִקְנִים וְזִקְנוֹת, בְּרַחֲבוֹת יְרוּשָׁלַם... וּרְחֻבוֹת הָעִיר יִמָּלְאוּ, יִלְדִים וְיִלְדוֹת, מְשֻׁחָקִים, בְּרַחֲבֹתֶיהָ... כֹּה אָמַר ה' צְבָאוֹת, הִנְנִי מוֹשִׁיעַ אֶת-עַמִּי... וְהִבֵּאתִי אֹתָם, וְשָׁכְנוּ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַם; וְהָיוּ-לִי לְעָם, וְאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים--בְּאַמֶּת, וּבְצִדְקָה" (זכריה ח'). נבואתו של זכריה שרירה ותקיים, לנו נותר רק לזרז את בואה במעשים הנכונים.

ביום תשעה באב הקרוב, מעבר לצום הכולל חמישה איסורים: אכילה ושתייה, רחיצה, סיכה, ביאה, ונעילת הסנדל, מעבר לכל ההלכות של יום זה, רצוי שנקבל כולנו על עצמנו, להתבונן בעמקות, בפנימיות של היום הזה. שנעצור לרגע ממרוץ החיים המטורף ונתבונן באמת בחסרון הנורא, שאין לנו בית מקדש

תשעה באב

ושהשכינה בגלות. מתוך כך, תעלה שוועתנו ותפילתנו השמימה וב"ה נזכה לגאולה מיידית ובנין הבית השלישי לנצח נצחים.

דינים הנוהגים מראש חודש עד תשעה באב

משנכנס אב ממעטין בשמחה, ויש להוסיף בימים אלו בעניני שמחה המותרים כלימוד תורה ושמחה של מצוה.

כל הדברים האסורים מראש חודש עד תשעה באב, אסורים מתחילת השקיעה בראש חודש.

לאשכנזים, אסור ללבוש בגדים חדשים מראש חודש אב, ויש מתירין אם לבשן פעם אחת לפני ראש חודש.

אסור לקנות בגדים אפילו כדי ללבשן אחר ט' באב.

יש מתירין לקנות בד לעשות ממנו מלבושים.

מי שאין לו נעלי ט' באב, רשאי לקנותם אחר ראש חודש.

בעלי ברית אסורים ללבוש בגדים חדשים, אך מותר לקנות בגדים חדשים כדי להלביש את התינוק בשעת המילה, וכן כדי להלביש את התינוק בשעת פדיון הבן.

בחור שנעשה בר מצוה, אסור לו ללבוש בגדים חדשים, ואם אין לו בגדים אחרים, מותר ללבוש חדשים. נעשה בר מצוה בשבת, מותר לו ללבוש בגד חדש של שבת.

מי שהזמין חפץ חשוב או בגד חדש והביאו לו בדואר אחר ראש חודש, רשאי לקבלו, אך אין לחדשו או להשתמש בו עד אחר ט' באב.

מותר להחליף בימים אלו בגדים הצמודים לגוף וכן מותר להחליף חולצה ומכנסים אם הכינם לפני ראש חודש.

בחור ההולך להפגש בימים אלו לצורך שידוך, מותר לו אפילו ללבוש בגד חדש.

כבוס וגהוץ אסורים בימים אלו, ואפילו אם הפעיל את מכונת הכביסה קודם ראש חודש והכבוס ממשיך לאחר ראש חודש, יש להמנע משום מראית עין.

בגדי ילדים ותינוקות נהגו להקל ולהתיר לכבס אך ישתדל לייבשם בתוך ביתו או במכונה לייבוש כביסה.

כשמכבס בגדי קטנים במכונת כביסה, אסור להוסיף בגדי גדולים לכבסם בבת אחת.

מותר לקחת בגדים מהמכבסה כשכובסו לפני ר"ח.

מותר לנקות שטיחים עם שואב אבק, אך לא ירחצם.

תשעה באב

אסור לתפור או לתקן בגדים חדשים וכן לסיים בגדים חדשים. אך לתפור קרעים או כפתורים בבגד שאינו חדש מותר ואפילו על ידי מכונת תפירה.

מותר לתפור כדי להתלמד.

אומן התופר בגדים חדשים מותר לעסוק במלאכתו, אם נותנים לו לפני ר"ח אב, עד שבוע שחל בו ט' באב.

אסור לסייד או לצבוע חדרי הבית ואפילו התחיל לפני ראש חודש.

אין לתלות וילונות חדשים בימים אלו, על הקיר או החלון.

אסור לנטוע אילנות וגינות ופרחים לשם נוי, והוא הדין דאסור לפרוש דשא סינטטי.

מותר להשקות את הפרחים והאילנות שניטעו לפני ר"ח.

מותר לרחוץ את המכונית בימים אלו.

מותר לתקן רהיטים שנשברו כגון כסא ושולחן.

מותר לקנות בימים אלו כלים הנצרכים לתשמישי הבית, וכן מותר לקנות בימים אלו מזגן וכן משחקים לתינוקות ע"מ להרגיעם.

אין לקנות בימים אלו מכונית חדשה, אך אם היא לצורך פרנסה, מותר.

מותר לבקר בימים אלו בחנויות על מנת לבדוק מחירם של כלים ובגדים האסורים לקניה, על דעת לקנותם אחר ט' באב.

אסור לאכול בשר ולשתות יין וכן מיץ ענבים מראש חודש עצמאילך, ובשבת מותר. מותר לתת לתינוקות בני שנה ושנתיים בשר כיון שמועיל לבריאותם, ואינם בכלל חינוך לאבילות.

מותר לבשל מאכל "פרווה" בסיר בשר ואפי' הסיר בן יומו. כמו כן מותר לאכול בימים אלו מאכל "פרווה" שנראה כבשר.

מעוברת או מינקת עד ל' יום, וכן מי שמאכלי חלב מזיקים לו, יש להקל להם לאכול בשר עוף.

מותר לקנות בשר מראש חודש, על מנת לאכלו לאחר ט' באב.

מותר לטעום מתבשיל של בשר בערב שבת "חזון" לראות באם הוא מתובל היטב.

בירך על בשר ונזכר שאסור לאכלו, יטעום מהבשר כדי שלא תהא ברכתו לבטלה.

אין שוחטים בימים אלו, אלא לצורך מצוה, כגון: שבת, מילה או חולה.

תשעה באב

י"ש המברך עליו "שהכל", אפי' מעורב בשמרי יין, מותר לשתות.

מזונות שלשים עם יין או מיץ ענבים, נכון ליזהר שלא לאכלם מראש חודש עד לאחר ט' באב.

ברכת המזון (שלא בסעודת מצוה) יברך בלי כוס, ואם מברך בשלשה או יותר, יתן לקטן לברך ולשתות, ואם אין תינוק, יכול לשתות בעצמו.

יין של הבדלה - אם יש קטן מגיל שש עד תשע, נותנים לו לשתות, ואם אין - ישתה בעצמו, וכן נהגו בכוס יין של ברכה של הברית.

בסעודת מצוה כברית מילה, פדיון הבן, בר מצוה, אם אומרים דרשה יש המתירים לכל השייכים לסעודה לאכול בשר ולשתות יין.

הנוהגים לעשות סעודה ביום השלישי למילה, אין לעשותה בבשר ויין.

בסעודת סיום מסכת, מותרים בבשר ויין כל השייכים לסעודה, וכן המחזיקים בידי הלומדים בממונם, וכן אשת בעל הסיום ובנותיו.

קינות לליל תשעה באב (א-ה)

א:

זְכוֹר יְיָ מָה הָיָה לָנוּ אוֹי. הַבִּיטָה וּרְאֵה אֶת חֲרָפְתָּנוּ. אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

בְּחַלְתָּנוּ בְּהַפְכָּה לְזָרִים אוֹי. בְּתִינוּ לְבָכְרִים. אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

יְתוּמִים הָיינוּ וְאִין אָב אוֹי. אֲמוֹתֵינוּ מְקוֹנְנוֹת בְּחֹדֶשׁ אָב. אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

מִיָּמֵינוּ בְּכֶסֶף נִשְׁתִּינוּ אוֹי. כִּי נִסְוֹךְ הַמַּיִם בָּזִינוּ. אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

עַל צְוָארֵנוּ נִרְדְּפָנוּ אוֹי. כִּי שָׁנְאַת חֲנֹם נִרְדְּפָנוּ. אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

מִצָּרִים נִתְּנוּ יָד אוֹי. וְאַשּׁוּר צָדוּנוּ כְּצִיד. אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

אֲבֹתֵינוּ חֲטָאוּ וְאֵינָם אוֹי. וְאַבְחָנוּ סוּבָלִים אֶת עוֹנָם. אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

עֲבָדִים מְשָׁלוּ בָנוּ אוֹי. כִּי שְׁלוּחַ עֲבָדִים בָּטְלָנוּ. אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

בְּנִפְשָׁנוּ גָבִיא לַחֲמָנוּ אוֹי. כִּי קִפְצָנוּ מַעֲבֵי יָדֵינוּ. אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

עוֹרְנוּ בְּתִנּוֹר נִכְמְרוּ אוֹי. כִּי כְבוֹדָם בְּקִלּוֹן הִמִּירוּ. אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

תשעה באב

בָּנִים בְּצִיּוֹן עָנוּ אֹיִ, כִּי אִישׁ אֶת אִשְׁתּוֹ רָעָהוּ טָמְאוּ וְזָנוּ. אֹיִ מָה הָיָה לָנוּ:

שָׂרִים בָּיָדָם נָתְלוּ אֹיִ, כִּי גִזְלַת הָעַבִּי חָמְסוּ וְגִזְלוּ. אֹיִ מָה הָיָה לָנוּ:

בַּחוּרִים טָחוֹן בָּשָׂאוּ אֹיִ, כִּי בְּבֵית זֹנָה נִמְצְאוּ. אֹיִ מָה הָיָה לָנוּ:

זִקְנִים מְשַׁעֵר שִׁבְתּוֹ אֹיִ, כִּי מְשַׁפֵּט יְתוֹם וְאֶלְמָנָה עֹוֹתוֹ. אֹיִ מָה הָיָה לָנוּ:

שִׁבְת מְשׁוֹשׁ לָבְנוּ אֹיִ, כִּי בִבְטָלוּ עוֹלֵי רִגְלֵינוּ. אֹיִ מָה הָיָה לָנוּ:

בְּפֶלֶה עֲטָרַת רֹאשֵׁנוּ אֹיִ, כִּי בְשָׂרְךָ בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ. אֹיִ מָה הָיָה לָנוּ:

עַל זֶה הָיָה דָּוָה לָבְנוּ אֹיִ, כִּי בָטַל כְּבוֹד בֵּית מַאֲוִינוּ. אֹיִ מָה הָיָה לָנוּ:

עַל הַר צִיּוֹן נִשְׁשַׁמָּם אֹיִ, כִּי נָתַן עָלָיו נִשְׁקוּץ מְשׁוּמָם. אֹיִ מָה הָיָה לָנוּ:

אָתָּה יְיָ לְעוֹלָם תִּשָּׁב כְּסֶאֶךָ לְדוֹר וָדוֹר:

לְמָה לְנִצָּח תִּשְׁכַּחַנו תַּעֲזֹבְנוּ לְאַרְךָ יָמִים:

הַשִּׁיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְנִשׁוּבָה חֲדָשׁ יְמֵינוּ כְּקֶדֶם:

כִּי אִם מָאֵס מְאֻסְתָּנוּ קִצְפָּת עָלֵינוּ עַד מָאֵד:

הַשִּׁיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְנִשׁוּבָה חֲדָשׁ יְמֵינוּ כְּקֶדֶם:

ב:

קִינָה לַלַּיִל תִּשְׁעָה בָּאב שַׁחַל בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת:

אֵיךְ מִפִּי בֵן יוֹבֵת, הַגּוֹת קִינִים רַבִּית, תִּמְוֹר שִׁירִים וְחִדּוֹת, וַיְהִי נֶעַם בְּשַׁבָּת, בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת:

אֹיִ כִּי נִגְזְרָה גְזָרָה, בְּחָרִי אֶף וְגַם עֲבָרָה, וְאִפּוֹ בָנוּ חֲרָה, וּבְעֶרְהָ חֲמַתוֹ כָּלִבֵּת, וַיְהִי נֶעַם בְּשַׁבָּת, בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת:

אֹיִ כִּי בְתִינוּ שָׁנוּ, וּבְתוֹלוֹתֵינוּ עָנוּ, וּפְרִינוּ בְּשִׁתְנוּ, וְגַם הִשְׁחָרוּ כְּמִחֲבֵת, וַיְהִי נֶעַם בְּשַׁבָּת, בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת:

אֹיִ כִּי נִשְׁדוּנוּ, וְגַם הִפִּילוּ בָנוּ פְּגָרִים, בְּבִי צִיּוֹן תִּיקָרִים, הִיוּ נִצּוּרִים כְּבִבֵּת, וַיְהִי נֶעַם בְּשַׁבָּת, בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת:

אֹיִ כִּי בְּפֶלֶה עֲטָרַת, וְגִבְרָה כְּתֵף סוֹרֶרֶת, וְחִדְלָה הוֹד תִּפְאָרֶת, צִמְצוּם שָׁכֵן חִבֵּת, וַיְהִי נֶעַם בְּשַׁבָּת, בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת:

אֹיִ כִּי בָטְלָה מְנוּחָה, וְקִטְרַת לִבָּנָה הִטְהוּרָה, וְנִבְזָה גְזִית מִיִּקְרָה, אֶכְלָה אֶרֶץ זָבֵת, וַיְהִי נֶעַם בְּשַׁבָּת, בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת:

תשעה באב

ג:

בליל זה יבכין ויילילו בבי. בליל זה חרב בית קדשי ונשרפו ארמוני. וכל בית ישראל יהגו ביוגבי. ויבכו את השרפה אשר שרף יי:

בליל זה תילל מר עניה נחלת. ומבית אביה בתיים מבדלת. ויצאה מביתו ונסגר הדלת. והלכה בשביה בכל פה נאכלת. ביום שלחה באש בוערת ואוכלת. ואש עם גחלת. ויצאה מאת יי. בליל זה:

בליל זה הגלגל סבב החובה. ראשון גם שני ביתי נחרבה. ועוד לא רחמה בת השובבה. השקתה מי רוש ואת בטנה צבה. ושלחה מביתו וגם נשתה טובה. גדולה השנאה מאת אשר אהבה. וכאלמות חיות כאשה נעזבה. ותאמר ציון עזבני יי. בליל זה:

בליל זה קדרתי וקשכו המאורות. לחרבן בית קדשי ובטול משמרות. בליל זה סבוני אפפוני צרות. וגם קרא מועד בדין חמש גזרות. בכי חנם בכו ונקבע לדורות. יען כי היתה סבה מאת יי. בליל זה:

בליל זה ארעו בו חמש מאורעות. גזר על אבות בפרע פרעות. ודבקו בו צרות מצרות וגם רעות. יום מוכן היה בפלג פגעות. והעמיד האניב והרים קול זעזע. קום כי זה היום אשר אמר יי. בליל זה:

ד:

שמרון קול תתן:

"מצאוני עובי! לארץ אחרת יצאוני בבי!"
ואהליבה תזעק:

"נשרפו ארמוני!" ותאמר ציון: "עזבני יי!"
"לא לך, אהליבה, חשב עביר פעני. התמשילי חלייר לשברי ולחליי?
אני אהלה סיכה בגדתי בקשתי, וקם עלי כחשי וענה בי מריי,
ולמקצת הימים שלמתי נשתי, ותגלת פלאסר אכל את פריי,
חמדתי פשט והציל את עדיי, ולחלח וסבור בשא את שביי.
דמי, אהליבה, ואל תבכי בבכי! נשתיך ארכו, ולא ארכו שבי!" ואהליבה:
משיבה אהליבה:

"אני כן געקשתי, ובאלוף געוירי באהלה בגדתי.
דמי, אהלה, כי יגויי זכרתי! בדת את אחת, ורבות בדתתי.
הנה, ביד הפשדים פעמים גלפדתי, ושביה עניה לבבל ירדתי,
ונשרף ההיכל אשר בו נכבדתי, ולשבועים שנה בבבל נפקדתי,
ושבתי לציון עוד והיכל יסדתי, גם זאת הפעם מעט לא עמדתי,
עד לקחני אדום וכמעט אבדתי, ועל כל הארצות נפצו המוני! ואהליבה:
החמל על דל,

חמל על דלותם, וראה שוממותם וארך גלותם!

תשעה באב

אל תקצף עד מאד, ורֹאֵה שְׁפִלוּתָם,
וְאַל לַעַד תִּזְכֹּר עֲוֹנָם וְסִכְלוּתָם!
רָפָא נָא אֶת שִׁבְרָם, וּבְחַם אֲבִלּוּתָם,
כִּי אַתָּה שִׁבְרָם וְאַתָּה אֵילּוּתָם!
חֲדַשׁ יְמֵינוּ כִּימֵי קַדְמוֹנִי, כְּנֶאֱמַר: "בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם יְיָ!"

ה:

עד אָנֶה בְּכִיָּה בְּצִיּוֹן וּמִסְפַּד בִּירוּשָׁלַיִם. תִּרְחַם צִיּוֹן וְתִבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַיִם:

אֲזַ בְּחִטָּאֵינוּ חֶרֶב מִקִּדְשׁ וּבְעוֹנוֹתֵינוּ נִשְׁרַף הֵיכָל. בְּאַרְץ חֲבֵרָה לָהּ קִשְׁרָה מִסְפַּד. וְצָבָא הַשָּׁמַיִם בְּשָׂאוּ קִינָה:
עד אנה:

גַּם בָּכוּ בְּמֶרֶךְ שְׁבִטֵי יַעֲקֹב, וְאַף מַעֲלֹת יִזְלוּ דַמְעָה. דָּגְלֵי יִשְׂרָאֵל חִפּוּ רֹאשָׁם. וְכִימָה יִכְסִּיל קִדְרֵי פְּנִיָּהֶם. עד
אנה:

הֶעֱתִירוּ אֲבוֹת וְלֹא שָׁמַע אֵל. צָעֲקוּ בָּנִים וְלֹא עָנָה אֲבִי. וְקוֹל הַתֵּר נִשְׁמַע בְּמִרוֹם. וְרוּעָה בְּאָמֵן לֹא הָטָה אֶזְנוֹ.
עד אנה:

זָרַע קִדְשׁ לָבָשׁוּ שָׁקִים. וְצָבָא הַשָּׁמַיִם גַּם הֵם שָׁק הוֹשֵׁם כְּסוּתָם. חֲשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּרַח קִדְרֵי. וְכוֹכָבִים וּמַעֲלֹת
אֶסְפוּ בָּגָהֶם. עד אנה:

טָלָה רֹאשׁוֹן בְּכָה בְּמֶרֶץ נֶפֶשׁ. עַל כִּי כִבְשׁוּ לְטִבַּח הוֹבְּלוּ. יִלְלָה הַשָּׁמַיִם שׁוֹר בְּמִרוֹמָיו. כִּי עַל צוֹאֲרֵנוּ נִרְדָּפְנוּ
כָּלֵנוּ. עד אנה:

כּוֹכַב תְּאוֹמִים נִרְאָה חִלּוּק. כִּי דָם אֲחִים נִשְׁפָּךְ כְּמִים. לְאַרְץ בִּקְשׁ לִפְלֵי סִרְטָן. כִּי נִתְעַלְּפְנוּ מִפְּנֵי צָמָא. עד
אנה:

מִרוֹם נִבְעַת מִפְּנֵי אֲרִיָּה. כִּי שִׁאֲגָתָנוּ לֹא עֲלָתָה לְמִרוֹם. בְּהִרְגוֹ בְּתוּלוֹת וְגַם בַּחוּרִים. כִּי עַל כֵּן בְּתוּלָה קִדְרָה
פְּנִיָּה. עד אנה:

סִבֵּב מֵאֲזִיזִים וּבִקְשׁ תַּחֲנֶה. כִּי נִבְחַר לָנוּ מוֹת מִתִּיִּים. עֲקֹרֵב לְבַשׁ פַּחַד וּרְעָדָה. כִּי בְּחֶרֶב וּבִרְעָב נִשְׁפָּטְנוּ צוֹרָנוּ.
עד אנה:

פִּלְגֵי מִים הוֹרִידוּ דַמְעָה כְּבַחַל. כִּי אוֹת בִּקְשָׁת לֹא נָתַן לָנוּ. צָפוּ מִים עַל רֹאשֵׁנוּ. וּבִדְלִי מָלֵא חֲכֵנוּ יִבֶּשׁ. עד
אנה:

קִרְבָּנוּ קִרְבָּנוּ וְלֹא נִתְקַבֵּל. וְיִגְדִי פֶסֶק שְׁעִיר חֲטָאֵתֵינוּ. כְּחִמְיּוֹת בְּשָׁלוֹ לְיִדְיָהוּ. וּמִזֵּל דָּגִים הָעֲלִים עֵינָיו. עד
אנה:

שִׁכְחָנוּ שִׁבְת בְּלִבּוֹת שׁוֹבְבִים. שְׂדֵי שִׁכַּח כָּל צִדְקוֹתֵינוּ. תִּקְנָא לְצִיּוֹן קִנְיָה גְדוּלָּה. וְתֵאִיר לְרַבְּתִי עִם מֵאוֹר
בְּגִהָה:

תשעה באב

תרחם ציון באשר אמרת ותכוננה באשר דברת. תמהר ישועה ותחיש גאולה ותשוב לירושלים ברחמים רבים: בכתוב על־יד נביאך לכן כה אמר יי שבותי לירושלים ברחמים ביתי יבנה בה נאם יי צבאות וקו ינטה על ירושלים: ונאמר. עוד קרא לאמר כה אמר יי צבאות עוד תפוצנה ערי מטוב ונחם יי עוד את ציון ויבחר עוד בירושלים: ונאמר כי נחם יי ציון נחם כל חרבתיה וישם מדברה כעדן וערבתה כגן יי ששון ושמחה ימצא בה תודה וקול זמרה:

קינות לתשעה באב ביום (ו-מה)

I

מחבר: רבי אלעזר הקליר.

שבת סורו מני שמעוני עוברי (נ"א עוכרי). סחי ומאוס השימוני בעדרי חברי. סכונה משכן מסכות דבירי. סכות והבלגו גבורי. ספקו כף ומעדו אברי. כסלה כל אברי: בפלה עודינו בצול דכניה. עיני חכמה לחזון בן ברכיה. עד פלאי גלגל חבניה. עיני מעוללת בנבית דכניה. עשה ונחם ויקרא לבכיה. ונחם על אלה אני בוכיה: על פני פרת גפצו חסידיה. פלגי סוף זכרה כערו וסודיה. פחד חטא שילה תכף סודיה. פצו חזירי יער איה חסידיה. פצו מעשה עניה לנדיה. פרשה ציון בידיה: על הר ציון צדו שאוני מדבי. צפו על ראשי זדוני. צמתו בנב לעמד זדוני. צד בצרת לעורר מדבי. צעק עמי בימי בן דיבי. צדיק הוא יי: אמה קלים הכבדת ומעדי ערמוני. קרבת בא אלי ויטרימוני. קראתי ליושבי גבעון עוד הם זרמוני. קולי להשמיע בערב הגרימוני. קומי עבורי בהתל הערימוני. קראתי למאהבי המה רמוני: למה רוח אפינו לטבח שמרו. ראית כי כתנור עורנו כמרו. ראית כי עמל וכעס באוניך גמרו. רבת ביד יחזקאל לנקם כמו מרו. ראה ונכחידם מגוי אמרו. ראה יי כי צר לי מעי חמרמרו: השיבנו שישי שמע לגוי צאני. שבתם רמוס חצרי להדכיאני. שפתי משוררי דביר דממו להדאיבני. שמעת זמורות אף הכין לטאטאני. שכתבו ונדו סצץ להבריאיני. שמעו כי גאבחה אני: כי תם חקת בכס אופניך. תשיב להם גמול כאז חזות פניך. תרדוף לצלמון יועצי (רע) על צפוניך. תתן להבהב נותצי פניך. תקרא לשכרם כוס כמוס בפניך. תבא כל רעתם לפניך: תבא אל צר אשר כלנו. למבוא חמת בחמה נהלנו. עד לחלח וסבור הגלנו. זקן ויבחר ויבטלה ככלנו. רם הבט נא עמך כלנו. זכור יי מה היה לנו:

T

מחבר: רבי אלעזר הקליר

איכה אצת באפך לאבד ביד אדומים אמוניך. ולא זכרת ברית בין הבתרים אשר בברת לבחוניך. ובכן בטינו. זכור יי מה היה לנו: איכה געררת בגעררתך לגלות ביד גאים גאוליך. ולא זכרת דליגת דלוג דרך אשר דלגת לדגליך. ובכן דברנו. זכור יי מה היה לנו: איכה הגת בהגיונך להדוף ביד הוללים המוניך. ולא זכרת ועוד ומק וסת אשר ועדת לוועדיך. ובכן וקוננו. זכור יי מה היה לנו: איכה זנחת בזעמך לזלזל ביד זרים זבולך. ולא זכרת חתון חקי חורב אשר חקקת לסמוליך. ובכן חוינו. זכור יי מה היה לנו:

תשעה באב

איכה טרחת בטרחך לטרופ ביד טמאים טלאיך.
ולא זכרת יקר ידידות ישר אשר יחדת ליודעיך. ובכן יללנו. זכור יי מה היה לנו:
איכה פונת בכעסך לכלות ביד כפירים כרמך.
ולא זכרת לא לזנוח לעולם אשר למדת ללקוחיך. ובכן להגנו. זכור יי מה היה לנו:
איכה מזלת במאסך למחות ביד מונים מבשאיך.
ולא זכרת נשיאת נוצת גשר אשר נשאת לנשואיך. ובכן נהינו. זכור יי מה היה לנו:
איכה שחת בסערך לסגר ביד סעפים סהדיך.
ולא זכרת עז עדי עדיים אשר עטרך לעבדיך. ובכן ענינו. זכור יי מה היה לנו:
איכה פצת בפחדך לפגר ביד פריצים פלאיך.
ולא זכרת צהלת צבי צדיק אשר צפנת לצבאיך. ובכן צעקנו. זכור יי מה היה לנו:
איכה קראת בקריאתך לקנות ביד קמים קרואיך.
ולא זכרת רגש רכב רבותים אשר רצית לרעיך. ובכן רגנונו. זכור יי מה היה לנו:
איכה שאפת בשאפך לשלות ביד שודדים שלמיך.
ולא זכרת תקף תלתלי תאר אשר תכנת לתמימיך. ובכן תאגנו. זכור יי מה היה לנו:
תאגנו לשפוך [דמעות] כמים. על מה ביום זה נשבינו פעמים. זכרי בהיותי בשלוח בירושלים. רגנתי,
ועתה אעדה עד חוג שמים:

ח

מחבר: רבי אלעזר הקליר
מסודר לפי אקרוסטיכון א"ת ב"ש

אעדה עד חוג שמים. אעלה אתי שמים. אאר יום מחריבי פעמים. אתאונן מי יתן ראשי מים:
אבחין בבכי ילל מדבר. אבנה ליל מליל ומדבר ממדבר. אבכה אתי עולת מדבר. אשאג מי יתנני במדבר:
אגדע ואנשל כנקף זית. אגרה אתי כל בני בית. אגרם נשיאמר בעל הבית. ארשה מי יתנני שמיר ושיית:
אדוה בכל לב להמציאהו. אדעה מלין בם לאמצהו. אדאג איה רועה ולא אמצאהו. אקונן מי יתן ידעתי
אמצאהו:
אהפכה ואתהפכה כאופן במלי. אהגה פנים בפנים לתנות עמלי. אהו חרס וסתר מלהגיה למולי. אצרח מי
יתן אפוא ויכתבון מלי:
אורח משפטי גונבי עלי. אודיע בבצעי ומעלי. אומללו מזלות בקרעי מעילי. אפעח מי יתן שומע לי:
אזדה כהופכה האביונה. אזכרה כי הייתי מחתנה. אזיל פלגים כבכרה העליונה. אעגור מי יתן לי אבר פיונה:
אח נפשע מקרית עז אל צר. אחו בלי מים באף לעצר. אחז קמות לקצר ועוללות לבצר. אשיסה מי יובילני
עיר מצור:
אטע אהלי אפדני בצלמות. אטוסה ואשכנה עד חצר מות. אטפל את המחכים למות. אנה מי גבר יתיה
ולא יראה מות:
אילותי לעזרתי תרתי חזות. איומתי בכל שנה אומרת היא השנה הזאת. אידע לכל כי מודעת זאת. אם לא
כי יד יי עשתה זאת:
אכף לב ראש יי חילי. אכרע לב בך לחתל ממלי. אכתירך בשיר משירי מחולי. אכון מי יתנך כאח לי:
אל תשכח צעקת אריאל. אליו לאגר יהודה וישכאל. אלפי שנאן אשר מסר אל. לאמר מי יתן מציון ישועת
ישכאל:
ישכאל מעת בדרכי לא הלכו. עזבוני ועזבתים ופני מהם נהפכו. רגנתי והיללתי ומעי ולבי נשפכו. איכה

תשעה באב

תפארתית מראשונותי השליכו:

ט

מחבר: רבי אלעזר הקליר, מסודר לפי תשר"ק, ובראש כל בית תיבה מפסוקי איכה ב (שמסודרים לפי א"ב בהקדמת פ' ל-ע'), ובסופו פסוק מפרשת בחוקותי.

איכה תפארתית מראשונותי השליכו. וכנגד כסא הכבוד צלם המליכו. בחללי תבאי אשר חוזי נמלכו. וגם אם בחקתי תלכו:

למה תריבו אלי כלכם. חזקו עלי דבריכם. מידכם היתה זאת לכם: בלע נשופטי במועצות עותם. ופנים הסתיר מהם כשר עותתם. ויומר לאבק מטרים להבעיתם. חלף ובתתי גשמיכם בעתם:

סחי ומאוס שמני. כלה באפו וישטמני. נחומיו מהרה ישעשעוני: גדע רום קרנם ועלומם הקציר. ובאבחת חרב שעריהם הציר. מזי כעב עש בקציר. תמור והשיג לכם דיש את בציר:

דבר קשתו וכלה בחרץ. וכברזל עפל שמי ערץ. פרצני שלש עשרה פרץ. תחת ובתתי שלום בארץ: היה צורכם ומעזכם ומשגבכם. הפך לאכזר ונלחם בכם. הנוצרכם רחוקכם, חושקכם תעבכם. ואיה הבטחת ורדפתם את איביכם:

ויחמס פנת צדק מלאה. כי במשפיותה מצא כל טמאה. ומכבדיה הזילוק כדוה מטמאה. בשנוי ורדפו מכם חמשה מאה:

זנח עליון קבית מועדיכם. והאביל שערי חל עמידת רגליכם. מי בקש זאת פץ והגלכם. וגמר אמר ופניתי אליכם:

חשב שנא אום לקט כשונשן. ומחלב עולליו אותה דשן. קיטור חפתה העלה ככבשן. ושאלו איה דגן תמור ואכלתם ישן נושן:

טבעו נכסו רובדי דוכני. בגיא חמת כנקטל מכהני. הרי כמה שנים גלה יסוד מכוני. וסע מתוכי אמר ובתתי משכני:

ישבו מבכים מנאק מתיכם. בארבע מיתות הפיל מתיכם. חרב ורעב ויהי ודבר שחתכם. כסר צלם פץ והתהלכתי בתוכם:

כלו לשוד כרגע אהליכם. ובכם נשבעו מהולליכם. לחיקכם נשפכו נפשות עולליכם. במאסכם שים אני ואלהיכם:

לאמותם כלפול אגא נשעו. וצור למלאכיו שח מני נשעו. ארץ הכרמל הבאתים ושעשעו. ושנאו מוכים ואם לא תשמעו:

מה אעידך, ושישיך עם גורכך בוססו. אומרים על סוס בנוס על כן בסו. בלאיתי נשא עונותיכם כהעמסו. ואיסרכם כבמתי אם בחקתי תמאסו:

בביאך תעו תרמית שוא חזות. ואדרש לסלח ופצתי אי לזאת. פתיתים וכנגדי השיבו עזות. ואנפתי ושתתי אף אני אעשה זאת:

ספקו חרקו שרקו מוני. מבפנים ומבחוץ להצמית אמוני. כי בני זדים חללו צפוני. לרעה ולא לטובה גם ובתתי פבי:

פצו זדים: לפני מי תחלה? עם כבד עון פקד וילאה. לא תחפו עוד אות ומופת ופלא. אגף ובסע וגם ואם עד אלה:

עשה ירם קדקד בני שאון. ודמי שכרני בגיא צמאון. ובכל שנה ושנה הוסיף יגון על און. מעת כעס וגם

תשעה באב

ושברתי את גאון:

צעק הוי הוי ואשפתו הריק. מפה ומפה הביא עלי מעריק. ובלעגי מעוג שבי צר החריק. וכלה לחי בגאם ותם לריק:

קומי דפקי שועי אל דמי. ותני כאוב מארץ קולך ודומי. מי רוש השקבי והדמי. וחשך הלוכי בגאם ואם תלכו עמי:

ראה גורל אוית הושם לרועים לעית. ולקאת מדבר הייתי דמוית. גולה גנוית וסיוכה כנוית. בשמעי והשלחתי בכם את חית:

שכבו בעליוף כתוא מכמר ואין דולה. המלאים גער ואין מרפא עולה. הרי כמה שנים הממני להתכלה. אנושים בוכים ואם באלה:

תקרא איד עוללת על אדמוני. לסספו ולשספו שבעתים כאוני. תהם צרי בצאת קול מארמוני. כנהממתי ברבי והלכתי אף אני:

אף אני לכד ביקש שברון. ערבה שמחה והשבית חרון. לארץ אשב ואהגה בגרון. איכה ישבה חבצלת השרון:

■

איכה ישבה חבצלת השרון. ודמם רון מפי נושאי ארון. ונעו ממשמרותם כהנים בני אהרן. כנמסר הבית במסרבי מרון:

ככו תבכה מחמשת ספרים. כנהרג כהן ונביא ביום הכפורים. ועל דמו נשחטו פרחים כצפורים. ונדו כצפורים. כהני צפורים:

גלתה מארצה כלה מקשטה. בעון מעשרות ושמטה. ובארבעת שפטים השפטה. ומעדיה הפשטה. משמרת מפשטה:

דרכי היכל דממו כנפרץ בתלו. והמעיל כנקרע פתילו. הורד והתר והשפל מתלו. ונע משתילו. כהן עיתה לו:

היו אניבים מלעיבים בלוחמי לחם. כבטלו הלא פרס לרעב לחם. והרעבו והצמאו ממים ומלחם. כבטלו שתי הלחם. מבית לחם:

ויצא הדר אום בכסף בחפת. ותמורו אפר על ראשה חפת. ונרות נכבו ומנוכה נכפת. כפשעו בלחם ופת. בלכדה יודפת:

זכרה זמן אשר בעשה ונשמע השיבו. ועתה ענות אמן לא אבו. לענה ורוש שבעו וכוו. והקצו והלעבו. כהני עילבו:

חטא חטאה ואמרה לאליל "זה אל". והלעיגה ותעתעה בחוזי אל. עבור כן הקנאה במרגיזי אל. ויצא ממעון אל. כפר עזיאל:

טמאתה החניפה תבל. ובעלה רב החובל. וענן אבק כגליו כאבל. ואין מתכרבל. בכהני ארבל:

ידו פרש צר בבית זבול. כי כליה תיבתי כדור המבול. כסאו השית לחבול ונבול. ויצא בכבל כבול. כהן כבול:

תשעה באב

כָּל עֲמָה קוֹנְנוּ קִיבָּה. כִּי הִכְעִיסוּ לֹאֵל קִנָּא. כְּגוּי בְּבֵל אוֹתָם קִנָּא. וְנִדְּדָה מִקִּבָּה. מִשְׁמֶרֶת אֶל־קִבָּה:

לֹא לְמִרוֹם עֵין צָפֶת. וְכֶסֶף עַל חֶרֶשׁ חֶפֶת. וּבְחִזּוֹק מוֹסֵר הִרְפֶּת. וְנִהְרַס וְנִלְפֶת. כֹּהֵן צָפֶת:

מִמִּרוֹם הַשָּׁמַיִם בִּלְאִיתִי טָעוֹן. וְהִכְבִּי בַעֲרוֹן וּבִשְׁגָעוֹן. וְיִפְקֹד עָלַי עוֹן נוֹב וְגִבְעוֹן. וְנִעָה מִמַּעוֹן. מִשְׁמֶרֶת בֵּית]]1
כֹּהֵן מַעוֹן:

נִשְׁקָד עַל עוֹן וְנִכְאָב. כֹּהוֹשְׁבֵתִי אֲנוּנָה מִבְּלִי אָב. וְדוֹמַמְתִּי מִלְצַפְצָף בְּמִנִּים וְעֵגֶב. וְנִשְׁאַה עָלַי קִיבָּה מִשְׁמֶרֶת
יִשְׁבָּאָב:

סִלָּה אֲבִירִי מוֹרֵי הוֹכִיָּה. וְלֹא בָזָכַר לִי עֲקֻדַּת מוֹכִיָּה. וּמִרְבַּ מְרֹד וּמְכִיָּה. הִצָּגָה עָרוֹם וְעָרְיָה מִשְׁמֶרֶת מַעֲרִיָּה:

עַל גְּבִי חֶרְשׁוֹ חוֹרָשִׁים וְהֶאֱרִיכוּ מַעֲנִית. וְהִרְיָקוּ עָלַי חֶרֶב וְחִנִּית. וְהִרְבִּיתִי צוּמוֹת וְתַעֲנִית. וּמִצּוֹרֶת תִּכְנִית יִצְאָה
וְנִיבִת:

פֶּרֶשָׁה וְאַיִן יָד שׁוֹלֵחַ. כִּי לֹא הָאֲמִינָה בְּהִשָּׁכֶם וּשְׁלֹחַ. וְהַשְׁבַּתָּה בְּרִית מֶלֶח. וְאַיִן שָׁמֹן מִמֶּלֶח בְּרֹאשׁ מִמֶּלֶח:

צָדִיק הוּא יי כִּי פִיהוּ מֵרֵת. וְעָרוּ עָרוּ עַד הִיסוֹד בָּהּ הָעֵרֶת. וְתִמּוֹר עָזִי וְזִמְרֶת קִינִים עָלֶיהָ גִּחְרֶת. וּבִקְצוֹי אֶרֶץ
גִּזְרֶת מִשְׁמֶרֶת בְּצֶרֶת:

קִרְאִיתִי לְצוּרִי וְקוֹלִי לֹא עָרַב. וְקוֹנְנִתִּי בִיעַר בְּעָרַב. וְכִבָּה נֵר הַדּוֹלֵק בְּמַעְרַב. וְרִיחַ לֹא עָרַב מֵאֲכֹלָה עָרַב:

רָאָה כִּי הִסְעֵרְתִּי בְּאֲנִיָּה. בְּתַאֲנִיָּה וְאֲנִיָּה. וְקִהְלִי בְּצֹאן לְטִבַּח מִנִּיָּה. וְנִעָה מִחֲנִיָּה מִגִּדְּל נוֹגִיָּה:

שָׁמְעוּ כִּי יִצְאִיתִי בְּשִׁבְיָה. וְנִשְׁרָפָה דֵּת מִרוֹם שְׁבִיָּה. וְהוֹשַׁתִּי לְשִׁמָּה וְעֶרְבוּבָיָה. וּמִהֶסְתֵּר חֲבִיָּה גִדָּה בֵּית
חוֹבִיָּה:

שָׁמְעוּ כִּי גִזְמַמְתִּי בְּצַחֲנָה. וְסַתֵּם מִנִּי תַחֲנָה. וְלֹא נָתַן לִי רַחֲמִים וְחִנִּיָּה. וּמִקְרִית חֲנָה נָעָה כֶּפֶר יוֹסֶנָה:

תִּבְאָ רַעַת שְׁמוּבֵי הַדָּמִין. וְשִׁתּוֹ שְׁעָרֵי שׁוּמְמִין. וְהַשִּׁיב אַחֲרוֹר יָמִין. וּבַעֲוֹן צִלְמִין נָעָה גִּנְתּוֹן צִלְמִין:

תִּבְאָ תַמְרִים וְחִשְׁכֵי תַזְרִים. וְכִדָּשָׁא עֲצֻמוֹתֵינוּ תַפְרִים. וְרִיחַ נִיחוּחֵנוּ כְּקֶדֶם תַּרִּים. וּמִשְׁלַחֲנָב תַּאֲרִים שׁוּלִי
חֲמַת אֲרִים:

יא

וְיִקוֹנוּ יִרְמִיָּהוּ עַל יֹאשִׁיָּהוּ:

אִיכָּה אֲלִי קוֹנְנוּ מֵאֲלִיו. בֵּן שְׁמוּנָה שָׁנָה הִחַל לְדַרְשׁ מֵאֲלֵהִיו. בְּבִי חָם בְּעֶבְרָם חָנוּ עָלָיו. וְלֹא הִזְכֵּר לוֹ שְׁנוֹ
מִפְעָלָיו:

גַּם בְּכָל מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר קָמוּ לְגִדְר. לֹא קָם כְּמוֹהוּ מִיָּמוֹת אֲבִיגְדוֹר. דְּבִק בּוֹ חֶטָּא לִי־צִנִּי הַדּוֹר. אֲשֶׁר קָמוּ

תשעה באב

אחר הדלת לסדר:

האוכלים זרע שיחור. כתמו הטוב פתמו משחור. ויגדל עון והשיב ימין אחר. ועוד לא שלח ידו מן החור:

זכו אמריו כבם דת להקים. בצע אמרתו בארור אשר לא יקים. חשך תארו כנאצו רחוקים. בבצע מואסי דת וחקים:

טובים כעים נקראו בשלחו מלאך. מה לי ללך היום לתלאך. ידי עם הארץ דמים במלאך. תעבש בבצעי את פלאך:

כלה המוני לכת ארם בהרים. למען לא תעבר חרב כל שהוא באפכים. ולא שמע לחוזה לשוב אחרים. כי גזרה נגזרה לסכסך מצבים במצבים:

מחטאת סתירת מזוזות. חזון ענתותי החלו לבזות. בעו עבמים לחומו להבזות. ולא הסב פניו וספדו על זאת:

סורו העידו עד לא שאיה. וימאנו סור ומט יסוד נשיה. פני קרב בקרב ולא עלתה לו רטיה. ויורו המורים למלך יאשיה:

עודנו עוצם עיניו בגיו נחצים. חץ אחר חץ מורים ולוחצים. צדוהו ושמוהו כמטרה לחצים. ויזרקו בו שלש מאות חצים:

קלים הטו אמריו און מוצא פיהו. ועד מצוי בפש מעשיו הפיהו. רוח שפתי הפצה מפיהו. צדיק הוא יי כי מריתי פיהו:

שישי נוף כי קבא זעם. לשלם שאונם בעון בצעם. תם כתם הטוב עם זו בפשעם. ויקונו עליו כל איכה יועם:

תם במקרה אחד כוס מגדו לשתות. במועד שבת השמטה כבע הקהל לאתות. תלה בעשרים ושתים מהרס נשות. כי ספדו לו איכה בעשרים ושתים אותיות:

אותות קינות לבטה מחולי. עת כי שכחתי מחוללי. זמותי כי לעד יאהילי. כשעתי ובסעתי ובטש אהלי:

יב

אהלי אשר תאבת עד לא בראשית עם כסא כבוד לצרפו. למה לבצח שדד ביד שודדים. ונהיית כרועה בעטיה ורעשת ורגבת. ועתה מה לי פה:

אהלי אשר קוממת לאיתני ארץ בחרדת מי אפוא. למה לבצח צמת ביד צרים. ונהיית כצפור בודד על גג מר צורח. מה לידי פה:

אהלי אשר פצת למענו לציר. ואתה עמד עמדי פה. למה לבצח ערער ביד ערלים. ונהיית כשונא וצר. ואיה אוי מושב פה:

אהלי אשר בחית בעבני הוד. לדאת אשר ישנו פה ואשר איבנו פה. למה לבצח מאס ביד מורדים. ונהיית

תשעה באב

כגבור לא יוכל להושיע. מה לב פה ומי לב פה:

אֶהְיֶה אֲשֶׁר כּוֹנֵנָה מוֹל מִכּוֹן לְשִׁבְתְּךָ לְחֹפֶף לְחַפּוֹ. לָמָּה לִנְצַח יַעֲה בִיד יְהִירִים. וְנִהְיִית בְּטָס בְּחִלָּל וְאִין עוֹד גְּבִיא. וְנִמְתָּ הָאִין פֹּה:

אֶהְיֶה אֲשֶׁר חֲבִית מֵאֵז בְּתַאֲיוּ מִפֹּה וּמִפֹּה. לָמָּה לִנְצַח זֶנַח בִּיד זָרִים. וְנִהְיִית כּוֹתִיק יוֹצֵא חוּצָה. וְלֹא עֶבֶר פֹּה:

אֶהְיֶה אֲשֶׁר הִכְנֵה לְהַשְׁלִיךְ בּוֹ לַפְּגִיב גּוֹכֵל פֹּה. לָמָּה לִנְצַח דִּחָה בִּיד דְּמִים. וְנִהְיִית כָּגֵר בְּאַרְצָ. וְנִמְתָּ כִּי לֹא נִסּוּב עַד בּוֹאוֹ פֹּה:

אֶהְיֶה אֲשֶׁר בְּעוֹן בְּצַעֲי חֲשָׁכו כּוֹכְבֵי נִשְׁפוּ. לָמָּה לִנְצַח אֶפֶל בִּיד אֲמוֹת. וְנִהְיִית כְּאוֹרֶם בְּמִלּוֹן. וְעוֹד מִי לֵב פֹּה:

אַחֹר וְקֵדָם מִפֹּה וּמִפֹּה. לְכָל דּוֹר וְדוֹר נֹדַע קֶצְפוֹ וְחַפּוֹ. עַל מָה מְכַל אוֹם שֶׁת עָלִי כְּפוֹ. זֹאת בְּעִלְיִל כִּי פִיד חֲקוֹק בְּכְפוֹ. רְפוּאָתִי בְּטוֹחָה כִּי רָגַע בְּאַפּוֹ. וְעַד עַתָּה אֵיכָה יַעֲיִב בְּאַפּוֹ:

יג

אִי כֹה אָמַר כּוֹרֶת לֹאֵב בְּפֶצֶח. בְּבִרִית בֵּין הַבְּתָרִים כֹּה יִהְיֶה לִנְצַח. וְהֵן עַתָּה גָּלְעוּ עֲצָמֵי בְּרִצַּח. לָמָּה אֱלֹהִים זִנְחָה לִנְצַח:

אִי כֹה גֵשׁ כְּשֶׁה לְעוֹלָה לְרִצּוֹתְךָ. גִּלְכָּה עַד כֹּה פָּתוּ בְּעִדּוֹתֶיךָ. וְהֵן עַתָּה דָּקְרוּ בְּפִלַח רַעֲיִתְךָ. יַעֲשֶׂן אֶפֶר בְּצֶאן מְרַעֲיִתְךָ:

אִי כֹה הִבְטַחְתָּ עֲקֵדִים גְּקֵדִים בְּמִשְׁוֹאוֹת. אִם כֹּה יֹאמַר כֹּה יוֹחֵשׁ אוֹת. וְהֵן עַתָּה וּכְחַת עִיר מְלָאָה תִשְׁוֹאוֹת. הָרִימָה פַעֲמֶיךָ לְמִשְׁאוֹת:

אִי כֹה זֶם וְהִרְג מִצְרֵי גִגֵּן גְּעוֹל בְּקֶדֶשׁ. וַיִּפֶּן כֹּה וְכֹה חֲתַם בְּעִדַת קֶדֶשׁ. וְהֵן עַתָּה חֲלָקָם אָכַל חֶדֶשׁ. כָּל הַרַע אֲנִיב בְּקֶדֶשׁ:

אִי כֹה טוֹב כְּשֶׁלַח גָּאֵל עֲבָדֶיךָ. כֹּה תֹאמַר לְשִׁלַח עִם לַעֲבָדְךָ. וְהֵן עַתָּה יִשְׁבּוּ בּוֹגְדִים בְּבֵית וְעוֹדְךָ. שְׁאֲגוּ צוֹרְרֶיךָ בְּקֶרֶב מוֹעֲדֶיךָ:

אִי כֹה כְּרִיתוֹת חֲדָשׁוֹת בְּרִיתוֹת. בָּכָה אָמַר כְּחִצּוֹת לִילָה בְּמוֹפְתֵי אוֹתוֹת. וְהֵן עַתָּה לְהִקּוּ בְּנַעֲלֵיהֶם לְאֵתוֹת. שְׁמוּ אוֹתוֹתֶם אוֹתוֹת:

אִי כֹה מִשְׁמַע וּמִשָּׁה עָלָה. כֹּה תֹאמַר לְבוֹת בֵּית מַעֲלָה. וְהֵן עַתָּה גִּאֲצוּהַ בְּנֵי עוֹלָה. גִּידַע כְּמִבִּיא לְמַעֲלָה:

אִי כֹה שִׁיחַ שְׁשִׁים אוֹתִיּוֹת הַקְדוּמוֹת. כֹּה תִבְרָכוּ לְשִׁשִּׁים גְּבוּרִים דּוּמוֹת. וְהֵן עַתָּה עֲתִקוּ רְדוּמוֹת. בְּסִבֵּךְ עֵץ קֶרְדָּמוֹת:

אִי כֹה פֶּץ לִקְבַּע עִם וּבְרֶךְ עִם קְדוּשָׁךְ. בְּשׁוּב וְכֹה תִדְבֵּר הוֹמַר לְקְדוּשָׁךְ. וְהֵן עַתָּה צִרוּ עַל עִיר קְדוּשָׁךְ. שְׁלַחוּ בְּאֵשׁ מִקְדָּשְׁךָ:

תשעה באב

אי כה קיחת לויים שלמיב. כה תעשה להם לטהרם לבית עולמב. והן עתה כעשו והרעישו שמיר. לארץ חללו משכן שמב:

אי כה שבעת שופרות ערץ. כה תעשה ששת ימים להפיל חומה לארץ. והן עתה שיערים טבעו בארץ. שרפו כל מועדי אל בארץ:

אי כה תשועות אסמי אוצר. בכה אמר אשר לחוזים בצר. והן עתה תפחו פרחי בחצר. עד מתי אלהים יסרף צר:

יד

איכה את אשר כבר עשוהו. תבע מני לגבות נשיוהו. אשר עד לא שחקים במתחו. בשלי רמז והארץ היתה תהו:

בלע באות ערבית ושמרית. גאה מגיד מראשית אחרית. בנוי וסרב ובנוי באחרית. ומחובי קלקלתו החרית:

החרית אישון וחשך מידע. וקדמונים חזוהו מגדע. אז לכאשי דורות נתוצו נודע. עד לא עשוי קרנותיו גדע:

גדע גבה קומת יציר צר. זה ספר לפניו הבצר. גלמי כאו עיניך הפצר. כהעביר לפניו כל געצר:

דבר דחף מבית האוצר. והראהו כי המצע קצר. דוה לבו כבט ביאת בניו ביד צר. ויקונן עליו איכה באיכה בעת צר:

צור הראה לו מה שקתה. בתץ קיר בטוי וגדר הדחיה. לדורות למד נהות נהי ונהיה. על שבר אשר תיה:

תיה הנוער ממזרח. בין בתרים אורו כזרח. והראהו ארבע מלכיות ברדם וצרח. כי טבע שער המזרח:

ויחמס ויבצל זרה. וירא השלכת נזרה. ואימה נפלת עליו כבזרה. וצדק מדת הדין כאז ראה:

ראה ערם וערה ובאנח. ולעקודו סוד זה פענח. עשנשה מכעס עינו ולא נח. מראות גזעו טוב זנח:

זנח זהר תם במתזה. כי לא האמין בגאם זה. זן עינו במקום הזה. ושר שמומו ויקונן אין זה:

חשב חשש בעולים ויורדים. ויבן כי בו יהו רודים. חביכו על מה בדינו חרדים. ומהם תבע זבול מורדים:

מורדים זבול ומצפוניו נבעו. ומסמרות געלימו בקרקעיתו קבעו. זיו שעריו מני מה נתבעו. והנם טמונים בארץ כי טבעו:

טבעו טורדים לידע זמן. כי לגלות קץ אב זמן. טוב משגלה לו קץ מזמן. השע והבליג וקץ כמן:

ישבו ושאלו לאב לידע. קץ הפלאות מתי יתודע. יקאו ליום ישועה ולא נודע. עד כי בעתו יחש ויתודע:

יתודע כז לעם בך נסתכלו. ונכסה מהם ולא יכלו. רעיב מקנצת ביתך באכלו. וביגון תיימו כלו:

תשעה באב

כלו כסלי ציר כשלח. ונם שלח בא ביד תשלח. כי מה בצע לי להשתלח. ואסרי גלעדי ישלח:

לאמתם לבבו עוללי סוף. אי זה יום הכסוף. לבם הכין לשוכר מסוף. וימלך בזרוע חשוף:

חשוף זרועו ביד רמה. נגלה בימין רוממה. בנים כשרו חמה זרומה. קצרה בפשם בגיא אדום לדעת על מה:

מה מצאת עולתה בי. כי בגוד בגדת בי. ממדבר המרת בי. ועד עתה לא האמת בי:

גביאיך בטעי אביגדור. נשתברו פרצות לגדור. נגליתי ביום נקם לסדור. ולא קדשו פריצי הדור:

הדור יזמו דעת סוד ודפקו. השבעתי אתכם שמעו ופקקו. יען כשמעם זאת נתמקמקו. ועל כפים ספקו:

ספקו ששו באי הארץ. כנפלו בידם מלכי ארץ. סברו כי ישעם ירץ. ועל ידם יתכונן משוש כל הארץ:

פצו פיהם חג ליי בשילה. דמו כי לעד יהיה שם מושלו. פעלו נקר והשילו. עד כי יבא שילה:

שילה רצה כחלה מעסה. ונמאס כאשר בו בעשה. ראו מה עברה עושה. לכל אשר חפץ עשה:

עשה עמי אות בצביון. ולעתו חש עלי קשיון. עלפתי כחרב בציון. עד אשר יופיע אלהים מציון:

ציון צעק איך נתן. לשום עלי גוי איתן. צהל ורקע על המפתן. ובחמתו חתיתו נתן:

נתן בעותותו עת הובילי רוקמי. תרתי לעד בה לקוממי. בשתי וגם נכלמתי כל בהקימי. ובחרון אף גם לי קומי:

קומי קשבת בזהבסה. קומי ולכי כי לא זאת המנוסה. קצתי בתי מאנסה. והגשתי ולא ערבה מנסה:

ראה רוע בפשי זנוסה. משלום ומשלה ומנהסה. רטושה בהרי נשף אנוסה. גם שם לא נסה:

נסה ידו בם ובה נכו. אנושים על ראשם כרכבו. יגעו על נהרות בכל כנתעכבו. וכעוללו עוללו חוצה שכבו:

שכבו שובים גנים מדקירים. מתעוללים במו כמו בקרים. שהם יזבו מדקרים. ומי פרת קרבימו דוקרים:

תקרא תקף טבח ומסר למבקירים. קיר ענה מקרקרים. וכל עם ולשון בם סוקרים. ועליהם מקוננים בני ציון תיקרים:

תיקרים קול ברמה השמיעו לבכה. למה זה ועל מה זה הקרנו כה. יחד זה אומר בכה וזה אומר בכה. כגנו להמיר לשון איכה בלשון אי כה:

טו

איכה אנשפתו פתוח כקבר ולרודי באף הוסיף אבר אני הגבר: איכה אשא עון הג וחוסם פי מפלל להג אותי בהג: איכה אץ זעמו לנפוך הכיל גלאיתי ונם שפך אך בי ישב יפר: זכור אפיפתי בשרב ונם כי ינטו צללי

תשעה באב

ערב והבאתי עליכם חרב:

בכו תבכה בעת כל חסרי וכעזבי ארץ יסרי בלה בשרי ועוררי: בלע בית לרום מזקף וכברזל סבכי נקף בנה עלי יוקף: בני בטני לאכול הקשיבני מני צר אחור הקשיבני במחשכים הושיבני: בחלתנו כגטשו ביד לוחם גם לא אחוס ולא ארחם בשברי לכם מטה לחם:

גלמה גהוצה לשנות עדי מחפה לגלות בהתעתדי גדר בעדי: גדע גאון גדיב ושוש והשיב ימין אחור מלהושיע גם כי אזעק ואשוע: גם גבר עלי פורכי ובנאקי סתם חרבי גדר דרכי: יתומים גרושים מאחזות ולא שב אפו בכל זאת ואמר אם בזאת:

דרכי דיץ סך להאבילי ולגלות ששך הובילי דב ארב הוא לי: דבר דוחק על במותי להשתרר שעו מני בבכי אמר דרכי סורר: דבק דולק וצדני ברשתו עלי ללטוש מחנשתו דבר קשתו: מימינו דלח וגם אשמכם גיא גלות אטילכם להכלימכם והלכתי עמכם:

הוי הו ליום בכיותי וצרכת אש כיותי הביא בכליתי: היה הולך לפני מזעימי וכעסיס דמי הטעימי הייתי שחק לכל עמי: האכלים הקדש פסח בליל שמרים האכלים בכפן ראשי חמורים השביעני במרורים: על צוארנו השריג וחלל שכם וגם אפקוד על עונותיכם ואכלתם בשר בניכם:

ויצא וקדקד שפח ורצץ וחזק מוסרי כי אתלוצץ ויגרס בחצץ: ויחמס ויבצל מעדי להכפישו ומגבה לתהום הרפישו ותזבח משלום פשי: ויגדל וכבד באק רחצי ובקדקדי עלה אחי ואמר אבד נצחי: מצרים וכוש שח אשיבכם ואשפטכם כזמותכם והשמדתי את במתיכם:

זכרה זאת כי נבאש נרדי ולכלה פץ מכבוד רדי זכר עבדי ומרודי: זנח זבול ולב הקשים ובהתעברו עם משים זכור תזכור ותשוח: זפו זקני ופעלם אביא כי בזן פרץ נתיבי זאת אשיב אל לבי: אבותינו זעקו וכלו מדבה ושח על רעתנו כי רבה ונתתי את עריכם חרבה:

חטא חז כי בעון נכתמנו תמור כי בצחיון גזמנו חסדי יהוה כי לא תמנו: חשב חורשי לקרקר קיר יקרים ומר יבכיון מבתי סוקרים חדשים לבקרים: חשך חזון מגישי אשי קיר בעור לגששי חלקי יהוה אמרה בפשי: עבדים חסמוני מלגדר פרץ ותוכחות קשות פץ בחרץ והשמתי אני את הארץ:

טמאתה טפלה ונטה קו ולא בסוג אחור מקויו טוב יהוה לקויו: טבעו טירותי ופי צר דמם וכל עבר עלי שרק ושמם טוב ויחיל ודומם: טובים טפים נכלו בהוסיפי למעול וכמעללי חרה בי לפעול טוב לגבר כי ישא עלי: בנפשונו נביא טרף נכרה כי כמו ברכת ובמזרה גם ואתכם אברה:

ידו ירה בי אור כסדום ועל כל אלה הוצאתי בת אדום ישוב ביד וידם: ישובו יגונים בני עלי חופהו כי כבד עלי אכפהו יתן בעפר פיהו: ידי יוסרי שתו בי מחי וקשבתני מפי צר שחי יתן למכהו לחי: עורנו יועם כחרש בקרץ וגייתינו שמנו בארץ אז תרצה הארץ:

כל כבוד תארגנו הכלם וצור ארחותיו חסד כלם כי לא יזנח לעולם: כלו כמעט כ בי גלחם ועל הכעה הוא נחם כי אם הוגה ורחם: כלה כעסו והצית להבו ובתכלת ששה מאורי כבו כי לא ענה מלבו: נשים כפרועות יושבות שמה בכל שנה ושנה מזכירות אשממה כל ימי השמה:

לא אליכם לוחצי גיליו ועל בניו העביר גליו לדבא תחת רגליו: לאמתם עת כמהו משבר יען כי גרון פתחו

תשעה באב

בְּקֶבֶד לַהֲטוֹת מִשְׁפָּט גָּבַר: לֹא לַמְּחֹת פֶּץ לַעַם קִרְבּוֹ וְאִיךְ מִתְעַר הוֹצִיא חֲרָבָו לַעֲוֹת אָדָם בְּרִיבוֹ: שָׂרִים לְכוּדִים הוֹצִיא מִשְׁעָרִים תַּת כְּתָאנִים הַשְׁעָרִים לַעֲוֹלָל אֶת הַנִּשְׁאָרִים:

מִמָּרוֹם מְגִלָּה כָּתַב וְגַהִי קִיבִים וְהִגָּה וְהִי מִי זֶה אָמַר וְתִהְיִי: מָה אֶעֱיֹדךְ מֵאוֹמָה מְלַחֲרָה בְּתוֹנָה בְּיַד מְרִיב וּמִתְנַצָּה מִפִּי עֲלִיוֹן לֹא תִצָּה: מִחֲטָאת מִדִּיחִי נִשּׁוּא אֶקְוֶן מִבְּחִמִּי כְּמִין מִתְרוֹנֵן מִה: יִתְאוּנוּ: בְּחוּרִים מוֹטְטוּ כּוֹשֵׁל בִּי לְהֵרֵב וּשְׂכִינָה הָעֵלָה מְקַרֵּב וְכִשְׁלוֹ אִישׁ בְּאַחִיו כְּמִפְנֵי חֲרָב:

נִשְׁקָד בָּטַל עַל פּוֹרְכֵינוּ וַיִּתְעַב נְשֵׁי עוֹרְכֵינוּ בַּחֲפָשָׁה דְּרַכֵּינוּ: גְּבִיאִיךְ גָּאֲצוּ לַקְרוֹץ עֲפַעֲפִים וְאֶכְזְרוּ עֲלֵינוּ אֶכְרֵךְ אֲפִים נִשָּׂא לְבַבְנוּ אֶל כְּפִים: נָעוּ וְנָדוּ רֹאשׁ בְּמַהְמוּרֵינוּ רִשְׁעִים מִפִּילִים בְּמַכְמוּרֵינוּ בָּחֲנוּ פִּשְׁעֵנוּ וּמְרִינוּ: זְקִנִּים וְיֻנִּים לְרַב שְׁגוּיִם אֲכָלוּם וְהַשִּׁיתוּם מִשָּׁל בְּגוּיִם כְּנֵם וְאַבְדָתָם בְּגוּיִם:

סָלָה שְׁמִי קִטּוּכָה בָּאֵף וְאַפְעַר פִּי וְאַשְׁאֵף סִכְתָּה בָּאֵף: סָפְקוּ שׁוֹטְבֵי כָף וְאַשְׁתוּנוּ וְאַזְעַק חֲמַס וְאַתְאוּנוּ סִכְתָּ וְעָנוּ: סוּרוּ טָמֵא שָׁחוּ מֵאַשְׁמֵינוּ בְּהִנָּתֵן בְּכַרְזָל שְׁמִינוּ סָחִי וּמֵאוֹס תְּשִׁימוּנוּ: שְׁבַת מִשׁוּשׁ שְׁמַחַת מִשׁוֹרְרִים וְרוֹדְפֵי קָלוּ מִנִּשְׁאָרִים לְאַבֵּד הַנִּשְׁאָרִים:

עַל אֵלָה עֲשִׂקוּנוּ בְּחִרוּפִיָּהם וְהִגְדִּילוּ שְׁאוֹן גְּדוּפִיָּהם פָּצוּ עֲלֵינוּ פִּיָּהֶם: פָּצוּ פְּעָרוֹ פֶּה מִבְּעַר נִשְׁחַת וְאַטְרוּ עָלִי בְּתוֹכַחַת פֶּחַד וּפִתַּח: פָּנִי פֶּאֶר חֶפֶת מַעוֹנִי הַקִּמִּיל וְהַקִּים מַעֲנִי פִלְגִי מִיָּם תִּרְדַּ עֵינֵי: בְּפִלָּה עֲטַרְתָּ עַד מִשְׁעָנִם וְצָר בְּשִׁבְעָה דְּרָכִים עָנָם וְהִתְוַדּוּ אֶת עֲוֹנָם:

פָּרַשָׁה פָּצְתָה אוֹי כִּי סִגְרָה תִּמְוֹר עַד בְּמִתְנִיָּה שֶׁק חִגְרָה עֵינֵי גִגְרָה: עָשָׂה עֲבֹרְתוֹ וַיִּחְרָה וְעָרַף אֶת מְדוֹן מִגְרָה עַד יִשְׁקִיף וַיִּרְא: עוֹדֵינוּ עָף כְּבוֹד וְעָלָה וְעָשָׂר מִסְּעוֹת בַּעֲלָה עֵינֵי עוֹלָלָה: עַל זֶה פָּסַק נוֹי בְּעָמָם וְשָׁח לֹא אֶעֱזָבֶם בְּכָף זִזְעָמָם אֵף אֲנִי אֶלְךָ עָמָם:

צָדִיק צָר צָעִדִי לְסַפּוֹר וּכְעַקְלָתִי יִשָּׁר וְאַכְפּוֹר צוֹד צָדוֹנִי בְּצַפֵּר: צָעַק צוּרִי וּסְכָךְ מַעֲבֹר וּבְחַלְלִי עָכָר לְשִׁבְרָ צִמְתוֹ בְּבוֹר: צָדוּ צָעִדִי וְסַע דּוֹרְשִׁי וּכְעָלוֹתֵם עָלִי כִּים לְגִרְשִׁי צָפוּ מִיָּם עַל רֹאשִׁי: עַל הַר צִיּוֹן צָבָאוּ לְהַכְרִיתִי וְצוּר שָׁח אֶחְמוֹל עַל שְׂאֵרֵיתִי וְזִכְרֵיתִי אֶת בְּרִיתִי:

קִבְּרָתִי קָשׁוּב חֲרַפְט מוֹנִי עַל הַלְחִי מִכִּים בְּבִי קִבְּרָתִי שְׁמֵךְ יְהוָה: קוּמִי קִרְאִי כִּי לֹא יִכְלֹם עַל יִתֵּר לְמַקְנֵי־אִי יִשְׁלֹם קוּלִי שְׁמַעַת אֶל תַּעֲלָם: קָלִים קִדְחוּנִי וְעִלְמַת מִרְאָךְ הַשֵּׁת בְּגוּיִם מוֹרְאָךְ קִרְבֶּת בְּיוֹם אֶקְרָאָךְ: אֶתָּה יְהוָה קֵץ אֶל תִּכְזָּב עַד מָתִי כַּחֲרָשׁ אֶעֱזֹב וְהָאֶרֶץ תִּעֲזָב:

רָאָה רָגַז מַכַּת אָנוּשִׁי וְאוֹמֵר בְּהִנֵּטְשִׁי בְּנָשִׁי רַבָּת אֲדָבִי רִיבִי בְּפָשִׁי: רָאָה רַב בַּעֲתוֹתֵי הַשְׁמוֹת כָּל עֲדַתִּי רִאִיתָה יְהוָה עֲוִיתִי: רוּחַ רַפְתָּה בִּי מֵאִימַתִּם לְבַלְעִי הָעָלוּ חֲמַתִּם רִאִיתָה כָּל בְּקִמַּתִּם: לָמָּה כַּחֲזוֹק תַּעֲמוֹד בְּדַבָּרִם עֲזוֹת בְּמַת הַנִּשְׁמָה אוֹשִׁיב פְּרָזוֹת וְאַף גַּם זֹאת:

שָׁמְעוּ שְׁנוֹקְשָׁתִי בְּדַחִיפָתָם וּכְיִלָּק עָלָה עֵיפָתָם שְׁמַעַת חֲרַפָתָם: שָׁכְבוּ שׁוֹחֲחִים בְּבִי מִיגוֹנָם וּשׁוֹבִיָּהֶם גָּאָה מֵאֵד גֹּאֲוָם שְׁפָתֵי קִמִּי וְהִגְיוֹנָם: שִׁישִׁי שׁוֹסִיתִי כִּי בִי־יָד מָטָה מִשְׁפָּלַת עַד נִשְׁאֹל מָטָה שְׁבַתָם וְקִימַתָם הַבִּיטָה: הִשְׁיבֵנוּ שְׁלָם שְׁלֹם שְׁנִים וְתֵאמֶר אֶפְדֵם מִשְׁאוּנִים וְזִכְרֵיתִי לָהֶם בְּרִית רֵאשׁוֹנִים:

תִּבְא תִשׁוּר מַעֲנִי לְמוֹל הֵם שָׁגְבוּ חֵיל וְאוֹנִיךְ אֲמוֹל תִּשְׁיֵב לָהֶם גְּמוּל: תִּקְרָא תִּגְלָה יוֹם כְּמוֹס בְּלֵב וּמִחֲפָשִׁי עוֹלַת לַפְּעוֹל מִלֵּב תִּתֵּן לָהֶם מַגִּבַּת לֵב: תֵּם תִּכְלִית תִּקְפֵם לְלַכְדֵם יִפְּלוּ בְּלִי לְהַעֲמִידֵם תִּרְדֹּף בָּאֵף וְתִשְׁמִידֵם: כִּי תִמִּיד דּוֹקְרִים וּשׁוֹחֲקִים וּמִתּוֹכָתְךָ אֲנִי לֹא רַחוּקִים הִשְׁבֵנוּ וְהוֹרְנוּ אֵלָה חֲקִים:

תשעה באב

טו

זכר אשר עשה (נ"א עש) צר בפנים (נ"א בפנים). שלף חרב ויבא לפני ולפנים. נחלתנו בעת כטמא לחם הפנים. וגדר פרקת בעלת שתי פנים: יתומים געל במגן מאדם. וימדד קו כמראה אדם. מימינו דלח והשכיר חציו מדם. כיצא מן הבית וחרבו מלאה דם: על הגותו הוות גבר. ונטה אל אל ידו למולו לגבר. מצרים וכל לאם אשר בם עבר (נ"א אם בם גבר). ואני (נ"א אני) בתוך אוויו ארוץ אליו בצואר: אבותינו זרה כהכניסו בחוריו אכלה אש. וזה צעה זונה (נ"א זונה צועה) הכניס ולא נכוה באש. עבדים חתו בתוכו לבת אש. ועל מה בבית אש ממרום שלח אש: בנפשונו טבענו כהוציא כלי שרת. ושםם באני שיט בם להשרת (נ"א להשרת). עורנו במק כהשכים משרת. ולא מצא תשעים ושלשה כלי שרת: נשים כשרו כי בא עריץ. בקרקע הבית געליו הקריץ. שרים לפתו כבוא (נ"א כבוא) פריץ. בבית קדש הקדשים צננתו השריץ: בחורים מבחוץ צגו מתזקים. ותרו כי יזק בששים רבוא מזיקים. זקנים נבעתו כהרשוהו משחקים (נ"א מתזקים). עשות רצונו והוא אסור בזקים: שבת סוטן יבא אדמון. ויסבב חומה ויעות המון. ופלה עברה על יוני פצל לח ולזו וערמון. עד כי גטש מדוק ארמון: על פתח הר הבית החל לבא. ביד ארבעה ראשי טפסריו להקריבו. על צד מערבי לזכר השריד בו. וצג אחר בתלנו ולא רב ריבו: אתה קצפת והרשית לפנות. ילדים אשר אין בהם כל מאום משם להפנות. למה כגשו גנים ולא שעת אל המנחה פנות. ושלחום לארץ פוש (נ"א בארץ עוז) בשלש ספינות: השיבנו שועו כבאו בנגבי ים. ושתפו עצמם יחד לנפול בים. שיר ותשבחות שוררו בעל ים. כי עליך הורגנו במצולות ים: כי תהומות באו עד בפשן. כל זאת באתנו ולא שכחנו חלו לממשן. תקותם נתנו למשיב מבשן. ובת קול נשמעה עורה למה תישן:

יז

אם תאכלנה נשים פרים עוללי טפוחים. אללי לי:
אם תבשלנה נשים כסמניות ילדיהן (נ"א ילדים) המדודים טפחים טפחים. אללי לי:
אם תגזנה (נ"א תגזנה) פאת ראשם ותקשרנה לסוסים פורחים. אללי לי:
אם תדבק לשון יונק לחך בצמאון ציחיים. אללי לי:
אם תהמנה (נ"א תהמנה) זו לעמת זו בואי ונבשל את בבינו צורחים. אללי לי:
אם תועדנה זו לזו תני בנך והוא סבוי מנתח גתחים. אללי לי:
אם תזמין (נ"א תזמנה) בשר אבות לבנים במערות ושיחים. אללי לי:
אם תתיבנה הבנות (נ"א בנות) אל חיק אמותם בתפחים. אללי לי:
אם תטוסנה רוחות עוללים ברחובות קריה תפוחים. אללי לי:
אם תיקרנה בשפול רחם וצמוק נשדים ואם על בגים נשים. אללי לי:
אם תכשלנה שמונה מאות מגנים בערב אלוחים. אללי לי:
אם תלוהטנה רוחם במיבי מלוחים ונודות נפוחים. אללי לי:
אם תמעטנה מאלף מאה וממאה עשרה עד אחד למפחים. אללי לי:
אם תנוסנה למסך היכל שמונים אלף כהנים פרחים. אללי לי:

תשעה באב

אם תשרפנה שם כל אותם (נ"א אותם) הנפשות בקוצים בסוחים. אללי לי:
 אם תשרפנה על דם בקי שמונים אלף כהנים משוחים. אללי לי:
 אם תפחנה נפשות מדקרים מרים תנובות שוחים. אללי לי:
 אם תצברנה על אבן אחת תשעה קבין מוחי ילדים מבחים. אללי לי:
 אם תקענה שלש מאות יונקים על שוכה אחת מתוחים. אללי לי:
 אם תראינה רכות וענגות כבולות על יד רב טבחים. אללי לי:
 אם תשכנה בין שפטים בנות מלכים משבחים. אללי לי:
 אם תתעלפנה הבתולות והבחורים בצמאון צחחים. אללי לי:

ורוח הקדש למולם מרעים. הוי על כל שכבי הרעים. מה שהקנאם מודיעים. ואת אשר עשו לא מודיעים.
 אם תאכלנה נשים פכים משמיעים. ואם יהרג במקדש יי כהן ובביא לא משמיעים:

יח

ואתה אמרת היטב איטיב עמר. ונפלינו אני ועמר. ולמה בבי בליעל חללו שמך. ולא שפכת עליהם זעמך:
 אתה גדלת ורוממת בנים להבק. באשר ישא האומן את היונק. ולמה דודנים דצו (נ"א צחום) לזנק. ואחיה
 (בדי) (נ"א אינו גרותיו לחבק:
 אתה היבקת דבש מסלע. ותוציא נוזלים מסלע. ולמה שופטיהם נשמטו בידי סלע. ועולליהם נפצו אל
 הסלע:
 אתה זנחת ותמאס כל גוי. ולקחת לב (נ"א לקחת) גוי מקרב גוי. ולמה חש ועלה על ארצי גוי. ואמרו לכו
 ונכחידם מגוי:
 אתה טאטאת נשים ושמונים. להביא גוי שמר אמונים. ולמה יזמו מואבים ועמונים. לעם זו בכוכבים נמנים
 (נ"א בכרובים מונים):
 אתה פונת (נ"א כוננת) לשבת הודך. הר זה קנתה ימינך וידך. ולמה לאחור השבת ימין הודך. ותנבל כסא
 כבודך:
 אתה מרום לעולם יי וראשון. כוננת מרום מראשון. ולמה נאץ רשע בפה ולשון. עד כי נגע צר באישון:
 אתה ששית לטוב עלימו. בשים תביאמו ותטעמו. ולמה עריץ חרף ואמר אי אלהימו. אשר יאכל חלב זבחימו:
 אתה פוררת בעזר ים. ותסר בדלתים ים. ולמה צללתי עד נבכיים. ויגדל שברי פים:
 אתה קדוש יושב תהלות קדושים. בקרב (נ"א בסוד) ישישים המקדשים. ולמה רגשו גוים קדשים. והשימו
 בית קדש הקדשים:
 אתה שמעת (נ"א שמע אלהינו) כי היינו חרפה. וסכתך באש נשרפה. ולמה תבלע נחלת חפה. תצמיח
 תרופה ועלינו חופפה:
 אתה צדיק על כל הבא. לב יי הצדקה ונצדיקך בחבה. ולמה נהינו ולנו הדבה. כי כל זאת באתנו בחובה:

יט

לך יהוה הצדקה באותות אשר הפלאה מאז ועד עתה,
 ולנו בשת הפנים בבחינה אשר נצרפנו ואותנו תעבת:

לך יהוה הצדקה בגוי מקרב גוי לקחת במסות,
 ולנו בשת הפנים בדפי אשר נמצא בנו כמעשיהם עשות:

לך יהוה הצדקה בהלכו אלהים לפדות לו לעם,

תשעה באב

ולנו בשנת הפנים בַּימָרוּ עַל־יָם בַּיָּם סוּף גוֹי בַּאֲלֵהֵיוּ בַּפִּנְשָׁעִים:

לך יהוה הצדקה בזכר ואַתָּם עַד־יָאֲבִי אֱלֹהִים,
ולנו בשנת הפנים בַּחֲרַפְנוּ בְּסִין קוֹם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים:

לך יהוה הצדקה בַּטַּעַם שֶׁהִטְעַמְתָּנוּ בַּצַּפִּיחַת בַּדְּבָשׁ,
ולנו בשנת הפנים בַּיּוֹם הַקֶּרְבָּנוּ לִפְנֵי סִלְת־וְשָׁמֶן וְדָבָשׁ:

לך יהוה הצדקה בַּכִּלְכּוֹל מִן יֹבֵאֵר וְעַמּוּד עֵנָן,
ולנו בשנת הפנים בַּלֶּחֶם הַקֶּלֶקֶל אֲבוֹתֵינוּ בַּאֲהֲלֵיהֶם בְּרַגְגָּנוּ:

לך יהוה הצדקה בַּמַּדְבָּר לֹא חֶסְרָנוּ דָּבָר,
ולנו בשנת הפנים בַּנֶּאֱצוֹת לָבֵן וְחִצְרֹת וְדִי זָהָב כַּמַּדְבָּר:

לך יהוה הצדקה בְּסִיחוֹן וְעוּג וְכָל מַלְכֵי כְּנָעַן,
ולנו בשנת הפנים בַּעֲכָן אֲשֶׁר מַעַל בַּחֶרֶם בְּלִי מִצָּא מַעַן:

לך יהוה הצדקה בַּפֻּעַל אֲשֶׁר פָּעַלְתָּ בַּאֲרֻבָּעָה עֶשֶׂר חֳשֵׁעִים,
ולנו בשנת הפנים בַּצֶּלֶם מִיכָה כִּי בּוֹ אֲנַחֲנוּ פוֹשְׁעִים:

לך יהוה הצדקה בְּקִימַת שִׁילָה וְנוֹב וְגִבְעוֹן וּבֵית עוֹלָמִים,
ולנו בשנת הפנים בַּרְשָׁע שֶׁנִּמְצָא בָנוּ שֶׁחֲרַבּוּ יוֹבֵם אֲנוּ נִכְלָמִים:

לך יהוה הצדקה בַּשָּׁנִי חֲרַבְנוֹת שֶׁחֲרַבּוּ בַּבָּצְעָנוּ וְאֲנוּ קִימִים,
ולנו בשנת הפנים בַּשּׁוֹבְנוּ אֵלֶיךָ בְּכָל לֵב שֶׁתִּשׁוּב אֵלֵינוּ בְּרַחֲמִים:

לך יהוה הצדקה בַּתִּשְׁעַ מֵאוֹת שָׁנָה שֶׁהִיְתָה שְׁנָאָה כְּבוֹשָׁה מִלֵּהשָׁמַע,
ולנו בשנת הפנים כְּתִבַּע אֵשׁ חֲמוּדוֹת וְשׁוּעַ הָטָה אֱלֹהֵי אֲזָנְךָ וְשָׁמַע:

כ

הָטָה אֱלֹהֵי אֲזָנְךָ לְתַפְלָצַת מִבְּנֵאֲצַת מִי לִי בַּשָּׁמַיִם וְשָׁמַע שְׁאֲגַת צוֹכְרֶיךָ הַאוֹמְרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוֹד שֶׁעַר הַשָּׁמַיִם:

הָטָה אֱלֹהֵי אֲזָנְךָ לְרַגְשַׁת הַדּוֹכְרֹת עַל צָדִיק עֲתִק וְשָׁמַע קוֹל נְשֹׂאֵן מַעִיר בַּחֲמָה שְׁפוּכָה לְשִׁתְּקָה:
הָטָה אֱלֹהֵי אֲזָנְךָ לְצִיר שְׁלַח וְגַם קוֹמוּ וּבִקּוּמָה עֲלֶיהָ לְמַלְחָמָה וְשָׁמַע פְּלָצוֹת הוֹמִים בָּא הָעַת אֶתוֹ בְּבֵיתוֹ לְהַלְחָמָה:

הָטָה אֱלֹהֵי אֲזָנְךָ לַעֲצוֹ עֲצָה וְחִשְׁבּוֹ מִזְמָה בִּל יוֹכְלוּ וְשָׁמַע שִׁיחַת כּוֹעֲצוֹ לִב יִחַדּוּ עֲלֶיךָ עֲלוֹת נִסְתַּכְּלוּ:
הָטָה אֱלֹהֵי אֲזָנְךָ לְנֶאֱצוֹ וְשִׁלְחוּ בְּאֵשׁ מִקֶּדֶשׁ הַמּוֹרָא וְשָׁמַע מִחֲרָפֶיךָ מִדְּמִימֵי תוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה:
הָטָה אֱלֹהֵי אֲזָנְךָ לְלִצִּים לְצוֹן חֲמָדוֹ לָהֶם וְשָׁמַע כָּל חֲרָפְתָם אֲשֶׁר חֲרָפוּךָ וְהִפָּל אִימַתְךָ עֲלֵיהֶם:
הָטָה אֱלֹהֵי אֲזָנְךָ לְהִיבּוֹ וְהוֹצִיאוֹ הַכְּרוּבִים בְּרַחוּבוֹת מִחֲזָרִים וְשָׁמַע טְרוֹחוֹת טוּפֹם כְּהַעֲלוֹ עַל מִזְבְּחֶךָ חֲזִירִים:
הָטָה אֱלֹהֵי אֲזָנְךָ לְחַלְלוֹ וְטָנְפוּ בֵּית קֹדֶשׁ הַקְּדוֹשִׁים וְשָׁמַע זָדִים מְזַרְקִים לְמוֹלָךְ מִיִּלּוֹת קְדוּשִׁים:
הָטָה אֱלֹהֵי אֲזָנְךָ לְלוֹעָזִים מַעֲזִים מִצַּח לָכּוּ וּנְלַחֲמָה אֶתוֹ בְּבֵיתוֹ וְשָׁמַע הוֹוֹת הוֹלָלִים מְהַלְלִים כִּי אֵין הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ:

תשעה באב

הטָה אֱלֹהִי אֶזְנֶךָ לְדוֹכָרֶת אֲנִי, וְאַפְסִי עוֹד יִשְׁמַע גְּדוּפִיָּה, וְחִרּוּפִיָּה מִשְׁתַּחֲצֶת עַד כִּסְאָךָ עוֹד:
הטָה אֱלֹהִי אֶזְנֶךָ לְבוֹזָה וּמִלְעָגָה מֵהַ תּוֹחִילִי, וְאֵינֹו נִבְּנָה וְשִׁמְעַת בְּכִית מִסְפִּידִים, וְקוֹרְעִים וּמַחֲכִים מִתִּי יִבְּנָה:
הטָה אֱלֹהִי אֶזְנֶךָ לְאוֹמְרִים עֲזַב וְשָׁכַח וְנִטַּשׁ וְלֹעַד שׁוֹמֵם וְשִׁמְעַת אֲנָקִיתָנוּ, וְקִבֵּל קִנְיָנוּ, וְהָאֵר פְּגִיבַת עַל מִקְדָּשְׁךָ הַשְׁמָם:

כא

אֶרְצִי הַלְבָּנוֹן אֲדִירִי הַתּוֹרָה. בְּעַלִּי תִרְיִסִין בְּמִשְׁנָה וּבִגְמָרָא. גְּבוּרִי כַח עֲמַלְיָה בְּטַהֲרָה. דָּמָם נִשְׁפָּךְ, וְנִשְׁתָּה גְבוּרָה:

הִנֵּם קְדוּשֵׁי הַרוּגִי מַלְכוּת עֲשָׂרָה, וְעַל אֱלֹהִי אֲנִי בּוֹכִיָה וְעֵינַי נִגְרָה. זֹאת הַזְכָּרִי אֲזַעֵק בְּמִרְהָ. חֲמִדַת יִשְׂרָאֵל קָלִי הַקֹּדֶשׁ הָרַע וְעֵטָרָה:

טְהוּרִי לֵב קְדוּשִׁים מִתּוֹ בְּמִיתָה חֲמוּרָה. יָדֹו גּוֹכֵל מִי רֹאשׁוֹן לַחֲרָב בְּרוּרָה. כְּנָפּוֹל גּוֹכֵל עַל רַבָּן שְׁמַעוֹן פָּשִׁט צֹארוֹ וְיִבְכָּה כְּנִגְזָרָה גְזָרָה לְרַבָּן שְׁמַעוֹן חֲזַר הַשָּׁר לְהַרְגוֹ בְּגִפְשׁ נִצּוּרָה:

מִזְרַע אֶהְרֹן שָׁאֵל בְּבִקְשָׁה לְבָכוֹת עַל בֶּן הַגְּבִירָה בְּטַל רֹאשׁוֹ וְנִתְּנוֹ עַל אֲרֻכְבוֹתָיו מִנוּכָה הַטְהוּרָה שֶׁם עֵינָיו עַל עֵינָיו וְפִיו עַל פִּיו בְּאַהֲבָה גְמוּלָה עָנָה, וְאָמַר כֹּה הַמִּתְגַּבֵּר בְּתוֹרָה פְּתָאוֹם נִקְנָסָה עָלָיו מִיתָה מִשְׁנָה וְחֲמוּרָה:

אָוָה לְהַפְשִׁיט אֶת רֹאשׁוֹ בְּתַעַר הַשְׂכִּיכָה קִיָּם בְּעוֹרוֹ אָמְרוּ לְנִפְשָׁךְ שָׁחִי, וְנִעְבְּרָה כִּשְׁעֵי הַפּוֹשֵׁט עֵת הַגִּיעַ לְמָקוֹם תַּפְלִין מִצּוֹת בָּרָה צָעַק צָעָקָה, וְנִזְדַּעְזְעָה עוֹלָם, וְאַרְצָה הַתְּפוּרָה:

מֵאַחֲרָיו הִבִּיאוּ אֶת רַבִּי עֲקִיבָה עוֹקֵר הָרִים, וְטוֹחֵן זֹו בְּזוֹ בְּסִבְרָה וְסִרְקוֹ אֶת בְּשָׂרוֹ בְּמִסְרָק בְּרָזָל לְהַשְׁתַּבֵּרָה יִצְתָה נִשְׁמָתוֹ בְּאַחַד וּבֵת קוֹל אָמְרָה אֲשֶׁרִיב רַבִּי עֲקִיבָה גּוֹפֵךְ טְהוּר בְּכָל מִינֵי טְהוּרָה:

בֶּן בָּבָא רַבִּי יְהוּדָה אֲחֵרָיו הִבִּיאוּ בְּשִׁבְרוֹן לֵב, וְאַזְהָרָה נִהְרָג בֶּן שִׁבְעִים שָׁנָה בְּיַד אֲרוּרָה יוֹשֵׁב בְּתַעֲנִית הָיָה בְּקִי וְחָסִיד בְּמִלְאֲכָתוֹ לְמַהֲרָה:

רַבִּי חֲנִנְיָא בֶּן תַּנְדִּיּוֹן אֲחֵרָיו מִקְהִיל קְהִלּוֹת בְּצוֹן שְׁעָרָה יוֹשֵׁב, וְדוֹרֵשׁ וְסִפֵּר תּוֹרָה עִמּוֹ, וְהַקִּיפוּהוּ בְּחִבְלֵי זִמּוּרָה אֶת הָאוֹר הַצִּיתוֹ בָּהֶם וַיִּכְרְכוּהוּ בְּסִפֵּר תּוֹרָה סְפוּגִין שֶׁל צֶמֶר הִבִּיאוּ עַל לְבָבוֹ שֶׁלֹּא יָמוּת מִהֲרָה:

חֲסִיד רַבִּי יִשְׁכָּבַת הַסּוֹפֵר הַרְגוּהוּ עִם עֲמוּמָה זִרְקוּהוּ, וְהַשְׁלִיכוּהוּ לְכָלְבִּים, וְלֹא הִקְבֵּר בְּקִבּוּרָה יִצְתָה בֵּת קוֹל עָלָיו שֶׁלֹּא הֵבִים כְּלוּם מִתּוֹרַת מֹשֶׁה לְשִׁמְרָה:

וְאַחֲרָיו רַבִּי חוֹצְפִית בְּיוֹם עֲבָרָה עוֹף הַפּוֹרֶת נִשְׁרַף בְּהֵבֵל פִּי כְּבִמְדִּירָה:

צְדִיק רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן שְׁמוּעַ בְּאַחֲרֻנָּה נִהְרָג בְּמִדְקָרָה יוֹם עָרֵב שַׁבָּת הָיָה זְמַן קְדוּשָׁה וְיִקְדָּשׁ, וְיִקְרָא חֲרָב שְׁלֹפּוֹ עָלָיו, וְלֹא הִנְחוּהוּ בְּחַיִּים לְגִמְרָה יִצְתָה נִשְׁמָתוֹ בְּבִכָּא אֱלֹהִים יוֹצֵר וְצוֹר צוּרָה:

כִּהְנֶה וְכִהְנֶה הוֹסִיפוּ בְּנֵי עוֹלָה לְעִנּוֹת בְּגִעָרָה בְּסִקִּילָה שֶׁרָפָה הָרָג, וְחָנֵק מִי יוֹכֵל לְשַׁעֲרָה נּוֹתֶרֶת מִמֶּנָּה יֹאכְלוּ אֲרִיּוֹת שֶׁהַ פְּזוּרָה חֲזָה הַתְּנוּפָה, וְשׁוֹק הַתְּרוּמָה טָרְפוּ אֲרִיָּה, וְהַכְפִּירָה:

תשעה באב

יִיטִיב יהוה, וְלֹא יוֹסִיף עוֹד לִיסְכָּה אִמָּץ בְּרַבִּים כּוֹשְׁלוֹת חֶלֶק יַעֲקֹב וּמוֹשִׁיעַ בַּעַת צָרָה:

לְצִדֵּק יִמְלֹךְ מֶלֶךְ יֹאמֶר שְׁלֹמוֹ יָמֵי אֲבֶלְךָ לְאוּרוֹ נִסֶּע, וְנִלְךָ:

כב

הַחֲרִישׁוּ מִמֶּנִּי וְאַדְבָּרָה, וַיַּעֲבֵר עָלַי מָה חֲמָס אֲזַעַק וְשָׁד לֵב שׁוֹכֵן שְׁמִימָה הַצִּיקְתָּנִי רוּחִי, וְלֹא אוֹכֵל אֲדוֹמָה כִּיּוֹלָדָה אִפְעָה אֲשָׁאף וְאֲשׁוּמָה מִסִּפֵּד מֵר אֲעֲשֶׂה וְאֶקְוֶן בְּנִהִימָה דְבָרִי שְׁאֲגוּתִי יִתְּכוּ כִּימָה סִפְדִּי עַל עֲדַתִּי אֲשֶׁר נִתְּנָה לְשִׁמָּה אָרִיד בְּשִׁיחִי וְאַהִימָה וְקוֹל בְּהִי אֲרִימָה:

אֵיךְ נִשְׁבַּת מְשׁוֹשׁ וְעִרְבָה שְׁמָחָה כָּל פָּנִים פָּאֲרוֹר, וְכָל רֹאשׁ קִרְחָה וְכָל לָקֵן גְּרוּעָה וְעַל כָּל לֵב אֲנָחָה מֵאֵז בַּתְעוֹרָר גּוֹי עַז דּוֹרֵשׁ שׁוּחָה סֵלָה אֲבִירִי הוֹגִי עַז מִבְּטָחָה בְּתוֹלוּתִי וּבַחֲוִירִי בִּסַּח בְּנִסְיָהָ בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת נִבְלָתָם כְּסוּחָה עוֹלָלִי, וְטָפִי בְּחִשְׁבּוֹ כְּצֹאן טִבְחָה אֵילִילָה עַל זֹאת וּדְמַעְתִּי עַל לָחָה הָאֶסְפוּ אֵלַי דְּוָנִי צֹאן בְּדָחָה לְהַרְבּוֹת הַבָּכִי וְלִהְרִים צוּחָה הִילִילוּ שָׁמַיִם, וְזַעֲקִי אֲדָמָה אָרִיד בְּשִׁיחִי וְאַהִימָה וְקוֹל בְּהִי אֲרִימָה:

אֲרָאִים צֹאן וְצַעֲקוּ מָכָה סִפּוֹד תַּמְרוֹר הָאֲגָדוּ בְּחִבּוּכָה קוֹל כְּחוּלָה צָרָה כְּמִבְכִּיָּה הַתְּאוֹנָנוּ עַל עֲדַת שָׁה פִּזְזָה עָלֵינוּ כִּי נִגְזְרָה גְזָרָה בְּחָרִי אֵף, וְזַעַם וְעִבְרָה וּבַתְעוּדָה בְּפִרְשׁוֹת וּבְטִהָרָה לְקִדָּשׁ שֵׁם הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָה וְאִישׁ אֶת אַחִיו חָזְקוּ בְּעִזָּה לְדַבֵּק בִּירְאָה טְהוּרָה בְּלִי לַעֲבוֹד זָרָה וְלֹא חֲסוּ גִבֹּר וְגִבִּיָּה עַל פָּנִים צְפִירַת תַּפְאָרָה אֲבָל אֲזָרוּ גִבּוּחָה יִתְּרָה לְהַלּוֹם רֹאשׁ וְלִקְרוֹץ שְׁדָרָה וְאֵלֵינוּ דְּבָרוּ בְּאַמִּיכָה לֹא זָכִינוּ לְגִדְלָכֶם לְתוֹכָה וּבְקִרְיָבְכֶם כְּעוֹלָה וְהַקְטָרָה וְנִזְכָּה עִמָּכֶם לְאוֹרָה הַצְּפוּנָה מֵעֵין כָּל וְעֵלּוּמָה אָרִיד בְּשִׁיחִי וְאַהִימָה וְקוֹל בְּהִי אֲרִימָה:

אֵז הַסְכִּימוּ גְדוֹלִים וְקוֹטְנִים לְקַבֵּל בְּאַהֲבָה דִּין שׁוֹכֵן מַעֲוִיִּם וְזֻקְנִים דְּשִׁנִּים, וּבַעֲנִיִּים הֵם הָיוּ תַחֲלָה בְּדוֹנִים וַיִּצְאוּ לְקִרְאָתָם עֲזֵי פָנִים וְהִקְרְגוּ הַמוֹנִים הַמוֹנִים וּבַתְעֲרָבוּ פְּדָרִים עִם פִּרְשְׁדוֹנִים וְהָאֲבוֹת אֲשֶׁר הָיוּ רַחֲמָנִים בְּהַפְּכוּ לְאַחֲזֵר כִּיעֲנִים וְהִפְסִיּוּ עַל אֲבוֹת וְעַל בָּנִים וְיָמֵי שְׁגוּרָל עָלָה לוֹ רֹאשׁוֹנִים הוּא נִשְׁחַט בְּחִלְפוֹת וּסְכִינִים וּבַחֲוִירִים עָלֵי תוֹלַע אֲמוֹנִים הֵם לָחֲכוּ עֶפֶר כְּתִנִּינִים וְהַפְּלוֹת לְבוֹשׁוֹת שִׁנִּים מַעֲלָפוֹת בְּזִרְעוֹת חֲתָנִים מִבְּתַחוֹת בְּחֶרֶב וּכִידוֹנִים זָכְרוּ זֹאת קֹהֵל עֲדַת גְּבוּנִים וְאַל תַּחֲשׂוּ מִהֲרַבּוֹת קִינִים וְהַסְפִּידוּ עַל חֲסִידִים וְהַגּוֹנִים אֲשֶׁר צָלְלוּ בַּמִּים הַזֵּידוֹנִים לְזָכַר זֹאת בְּפִשִּׁי עֲגוּמָה אָרִיד בְּשִׁיחִי וְאַהִימָה וְקוֹל בְּהִי אֲרִימָה:

תוֹכָה תוֹכָה חֲגָרִי שֶׁק וְהַתְּפַלְשִׁי בְּפָרִים אֲבָל יָחִיד עָשִׂי לָךְ מִסִּפֵּד תַּמְרוֹרִים עַל תּוֹפְשֵׁי מְשׁוּטָרִי וּפּוֹרְשֵׁי מִכְמוֹרִים מִלְחִיךְ וְחוֹבְלִיךְ בַּמִּים אֲדִירִים עוֹרְכִי מַעֲרַכְךָ מִיִּשְׁרֵי הַדּוֹרִים מִפְּעֻנְחִי צְפוּבִיךְ וּמִגְלִי מִסְתוֹרִים מִי יִקְצֶה בְּגִבְעוֹת וְיָמִי יִסְתַּעַת בְּהָרִים מִי יִפְרֹק הַיּוֹת וְיָמִי יִתְרַץ שְׁבָרִים מִי יִפְלִיא גְזִירוֹת וְיָמִי יַעֲרוֹךְ בְּדָרִים מִי יִשְׁדֹּד מַעֲמֻקִּיךְ וְחֲתוּ אֲפָרִים וְיָמִי יִלְחוּם מִלְחַמְתְּךָ וַיִּשׁוּב לְשַׁעֲרֵם כָּלִי מִלְחָמָה אֲבָדוּ וּנְפְלוּ גִבּוֹרִים אֲשֶׁרִיהֶם מִשְׁכִּילִים כְּרַקִּיעַ זֹהָרִים בְּמִנוּחוֹת שְׁלוֹם בָּחוּ יִשְׂרָאֵל אוֹי וְאַבּוֹי וְשָׁד וְשִׁבְרָה לְנוֹתָרִים לְמַדִּיבַת גִּפְשׁ וְחִבְלִים וְצִירִים לְכָלִיּוֹן עֵינִים צִלְמוֹת וְלֹא סִדְרִים עָרַב אוֹמְרִים מִי יִתֵּן צָפָרִים וּבִקֵּר מִצָּפִים מִי יִגְלֶה אוֹרִים מִמֶּרְאֶה עֵינֵינוּ אֲשֶׁר חֲמָה שָׂרִים מִחוּץ שְׁכָלָה חֶרֶב וְאַיִמָה מִחֲדָרִים עַד מְתִי תִבֵּט רוּאָה כָּל סִתְרִים צָפָה עֲלִבּוֹן תוֹכְתְּךָ אֲשֶׁר שְׁנִפּוֹק זָרִים קִלְאוֹק פְּרַעוֹק קִרְעוֹק לְגִזְרִים כְּסִירִים סְבוּכִים הַגְּדִילוּ הַמְדוֹרִים הַעַל אֵלָה תַתְּאַפֵּק אֲדוֹן כָּל יִצּוּרִים תִּגְקוֹם לְדָם הַנִּשְׁפָּךְ בַּמִּים הַנִּגְרִים מִשָּׁד עֲנִיִּים מֵאֲגָקַת סְעוֹרִים עִם שְׁבִי פֶשַׁע לְעוֹנִים וּמְרוֹרִים קוּמָה לְעִזְרָתִי אֲדִיר בְּאֲדִירִים פְּעֻמִּיךְ לְמִשְׁאֲוֹת הָרִימָה אָרִיד בְּשִׁיחִי וְאַהִימָה וְקוֹל בְּהִי אֲרִימָה:

כג

וְאֵת גּוֹי חֲטָאִיתִי הַשְׁמִימָה וּדְמַעְתִּי עַל לַחִי אֲזַרִימָה וּבִיּוֹם זֶה בְּהִי וּבִתְהִי אֲרִימָה וְאַהִימָה מִיָּמִים יָמִימָה

תשעה באב

אָבֵל לֵב וְנוּחוּם חֲדָל חֲדָל וּמָכַל כָּאֵב צִירִי בְּבִדָּל בְּדוֹל עַל בֶּן יוֹבֵת רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל כֹּהֵן גָּדוֹל זָכְרָם יְקוֹד בְּלִבִּי אֲשֶׁמָּה וְאַהִימָה מִיָּמִים יְמִימָה:

עַתָּה נִשְׁבּוּ וְנִפְּלוּ לִשְׁנֵי אֲדוֹנִים וְהֵם שְׂכָנִים זֶה לַעֲמֶת זֶה חוֹנִים וְיִסְפְּרוּ זֶה לָזֶה עֲבִיבִים זֶה אָמַר מִשְׁבִּית צִיּוֹנִים שְׁבִיתִי שְׁפָחָה לְכוּשֶׁת שָׁנִים כָּל־בִּגְדָה בָּזִיו וְקִלְסֶתֶר פָּנִים וּבִתְאֹר כְּקִצִּיעָה וְיִמִּימָה וְאַהִימָה מִיָּמִים יְמִימָה:

רַעְהוּ סִפֵּר לוֹ בְּכַפְלִים וְאָנִי בָּא מִשְׁבִּי יְרוּשָׁלַיִם שְׁבִיתִי עֶבֶד יִפָּה עֵינַיִם כְּשֶׁמֶשׁ בְּתַקְפוֹ עַתָּה צֹהֲרִים וְסִהֵר עַתָּה זְמַנָּה הַשְׁלִימָה וְאַהִימָה מִיָּמִים יְמִימָה:

בֹּא וְנִזְוָגֶשֶׁם וְנִחְלָקָה בִּינּוּתִים בּוֹלְדוֹת כְּמוֹ כּוֹכְבֵי שָׁמַיִם לְשִׁמְעַת זֹאת תִּצְלָנָה אֲזִיבִים לְזָכֹר זֹאת אֶת מַדִּי אֶפְרַיִמָה וְאַהִימָה מִיָּמִים יְמִימָה:

כְּהִסָּפִימוּ עַל זֹאת שְׁנֵיהֶם יֶחֶד לַעֲרֹב זָוָגוֹם בְּחֹדֶר אֶחָד וְהָאֲדוֹנִים מִבְּחוּץ לָבֵם כְּאֶחָד וְהֵם בּוֹכִים בְּמַר גִּפְשׁ וּפָחַד עַד בִּקְרָב בְּכִיתָם לֹא הִדְמִימָה וְאַהִימָה מִיָּמִים יְמִימָה:

זֶה יִסְפּוֹד בְּחִיל לֵבָב יִמְסָה בִּין אֶהֱרֹן אֵיךְ שִׁפְסָה יְהִי נוֹשָׂא וְהִיא גַם הִיא תִּילֵל בְּתַגְרִית שׁוֹסָה בֵּת יוֹכָבֵד אֵיךְ לַעֲבֹד תִּנְשָׂא אוֹיֵ כִי זֹאת גָּזַר אוֹמֵר וְעוֹשָׂה לְזֹאת יִבְכּוּ עַשׂ כְּסִיל וְכִימָה וְאַהִימָה מִיָּמִים יְמִימָה:

אוֹר בִּקְרָב זֶה אֶת זֶה כְּהִכִּירוּ הוּא אַח וְהוּא אַחֹת הִגְבִּירוּ וְנִתְחַבְּקוּ יֶחֶד וְנִתְחַבְּרוּ עַד יִצְאָה נִשְׁמַתָּם בְּנִשְׁמִימָה וְאַהִימָה מִיָּמִים יְמִימָה:

לְזֹאת יִקְוֶן יִרְמְיָה בְּשֹׁאִיָּה גִזְרָה זֹאת אָנִי תַמִּיד בּוֹכִיָּה וּבְלִבִּי יִקְדֵּי יְקוֹד וְכִנְיָה עַל בֶּן יוֹבֵת מִסְפֵּד רַב אֲעֲצִימָה וְאַהִימָה מִיָּמִים יְמִימָה אֶרִיד בְּשִׁיחִי וְאַהִימָה וְקוֹל בְּהִי אֶרִימָה:

כד

עַל חֲרָבָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ כִּי הִנֵּס וְכִי הוּדַשׁ אֶסְפוֹד בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה מִסְפֵּד חֲדָשׁ עַל הַקִּדְשׁ וְעַל הַמִּקְדָּשׁ:

תִּסְתַּר לְאַלִּים תִּרְשִׁישִׁים מֶרֶן בְּזַעֲזַעַת עוֹלָם מִפְּנֵי חֲרוֹן כָּל־הִטָּה אֵשׁ בֵּין שְׁנֵי בְדֵי אֶרֶן:

שְׁנֵי מִקְדָּשִׁים אֲשֶׁר בְּמַעֲלָה וּבְמַטָּה זֶה עַל גְּבִי זֶה הָאֶפְלוּ בַּעֲלָטָה וּבִמְתָּה אַחֲרֵי־שׁ אֶת־אֶפֶק וְאַבְיָטָה:

כֹּאשֵׁי הַבָּדִים בְּנִגְנָזוּ מִבֵּית הַפָּרֶכֶת וְאַרְבַּע גִּחְלִים בְּדַבִּיר מִהֲלָכוֹת וְאַרְבָּעִים יִסוֹד עַד תִּהְיוּ מִלְחָכוֹת:

קִדְשׁ הַקִּדְשִׁים מִבֵּית קִדְשׁ כְּנִבְדָּד סִחַת וְהִילָלָת אֶהְלִי שִׁדָּד וּבִמְתָּה אֶכָּה כָּף אֶל כָּף וְשֹׁאֲגָת הַיָּדָד:

צִפִּירֵת תִּפְאָרֶתָךְ כְּנִתְנָה בֵּיד צָר וְכָל כְּלִי חֲמֻדָּה אוֹוִי בֵּית הָאוֹצָר וְלֶכֶּה הַכֶּחַ וְהַגְּבוּרָה וְנָמוּ לֹא עָצָר:

פָּנֵי הַכֶּסֶּא אֲזִי אֶפְלוּ וְגִבְהֵי שָׁמַיִם לְקִדְרוֹת הַשְּׁפִלוּ יִכִּין וּבַעַז לְהִשְׁתַּבֵּר כְּנִפְלוּ:

עֲשֵׂר שְׁלֹחֲנוֹת אֲזִי שׁוֹלְלוּ וְלַעֲוִרְכִּיהֶם גָּמוּ אִיָּה אֲדוֹן אֵלֹי לְאוֹצָר שְׁנַעַר לְקִדְשִׁים כְּהִנְסִלוּ:

שְׂרָפִים עֹמְדִים גָּעוּ מִמַּעַמֵּד בְּהִרְסוֹ מְכוֹנוֹת מִבֵּית מִחְמַד זָרִים קָרְאוּ לִימֵי הַשְּׁמָד:

תשעה באב

בַּחֲשֵׁת־יָמַי וְעֲשָׂכָה כִּירוֹת בְּנִמְסָרָיו לִבִּל וְהִנֵּם שְׁבוּרוֹת וְשִׁבְי הַמֵּאוֹרוֹת מֵאֵז קִדְּוֹרוֹת:
מַעֲשֵׂה אֲאוּפָנִים אֲשֶׁר בְּמִרְכָּבָה כְּהוֹרָדִי לֶאֱרָץ זֹהָר הִרְקִיעַ כְּבֹה חוֹלֵשׁ עַל גּוֹיִם לִפְנֵי כְּרוּבִים בָּא:
לִוִּיֹת הַמוֹכֵד מֵעַת הוֹרָדִי הִטְלָלִים עוֹד לִבְרָכָה לֹא יִרְדּוּ כְּלָבִים רָעִים עַל בְּמַתִּי עַב דָּדִי:
כָּל כָּלִי הַכֶּסֶף וְכָלִי הַזָּהָב קֶצֶצוּ וְסִיּוּ מִבֵּית הַלֵּהָב בְּצֹאת הַהֶדֶר שְׁחִחוּ עֲזָרִי רַהֲב:
יוֹם אֲשֶׁר נִקְרָא מְהוֹמָה וּמְבוֹכָה לְהִקֵּת מִלְּאֲכִים כְּאִשָּׁה מִצָּרָה בְּבוֹכָה דְּבוּר פֶּתַח וְעִנּוּ אֲחֵרָיו אֵיכָה:
טָס עֲמוּנִי וּמוֹאֲבִי וְהוֹצִיאוּ הַכְּרוּבִים וּבְכֻלָּבָה הָיוּ בָם מְסוּבָּבִים הִנֵּה כָּכָל הַגּוֹיִם בֵּית יִהוּדָה חֲשׂוּבִים:
חִיל שִׁרְפִי מַעֲלָה חֲלַף מִגְדָּלָתוֹ וְאֵל אֲדִיר שְׁמוֹ לֹא אָבָה תְּהַלְתּוֹ לְגָלִים כְּחוֹשֶׁת בֵּת תִּפְאָרָתוֹ:
זִמְרִי שִׁחַק הִחֲשׂוּ מִנְעֵם וְנֵם מֵה לָכֶם פֹּה אֵין הַיּוֹם טַעַם מֵה תִקְלִסִּי לְמֶלֶךְ בִּשְׁעַת הַזֶּעַם:
וְהַכּוֹהֲנִים וְהַלְוִיִּם עַל מִשְׁמֹרֹתָם בְּשִׁחְטִים וְעַל מַחְלֻקוֹתָם עָמְדוּ שְׁעִטַּת אֶסְטֶרְדִּיּוֹטִים וְנִמְנו אֵיה מֶלֶךְ אֲסִיּוֹר
בְּרַהֲטִים:
הַכִּלִּים וְהַמְשִׁמָּשִׁים בְּשִׁבְי הוֹלְכִים הַשָּׁרִים וְהַסִּגְנִים בְּכָבֵל מְשׁוּכִים וְתִמְמוֹר בָּדִים שֶׁק חֲגָרוּ מִלְּאֲכִים:
דָּץ לְבִיא יִפְקַח עֵינָיו וְהִנֵּה מִיכָאֵל מִהֶלֶךְ לִפְנָיו וְשָׁרִים הוֹלְכִים כְּעַבְדִּים חִזּוּ הַמּוֹבִיּוֹ:
גִּאָוָה עָטָה וְכֹבֶה אֶת הַמְּנוֹכָה וְנִטָּה יָדוֹ אֵל אֵל הַמוֹכָא וַיִּחְשִׁיךְ אוֹר עָטָה אוֹרָה:
בְּשִׁאָגוֹ כְּאֵרִי בְּדִבְרִי בֵּל בְּרַח דּוּדִי כְּעַל מַת מִתְאַבֵּל פִּקְדוֹן הַרוּחוֹת בּוּ בְלִילָה לֹא קָבַל:
אָמַר לַמְּשִׁחִיתִים חֲמַתִּי הַתְּכַתִּי אֶת יְדִידוֹת בִּפְשִׁי בְּכַף אֲנִיָּיִךְ בְּתַתִּי עֲזַבְתִּי אֶת בֵּיתִי וְנִחַלְתִּי בְטָשְׁתִּי:

כה

מאת רבי קלונימוס בן יהודה:

מִי יִתֵּן רֵאשִׁי מִים וְעֵינִי מִקּוֹר נוֹזֵלִי, וְאַבְכָּה כָּל יְמוֹתַי וְלִילִי, עַל חֲלָלִי טָפִי וְעוֹלָלִי, וַיִּשְׁיֹשֵׁי קֹהֲלִי, וְאַתָּם עֲנוּ
אֲבוֹי וְאוֹי וְאַלְלִי, וְיִבְכּוּ בְכָה בְּכָה רַב וְהִרְבּוּ.

עַל בֵּית יִשְׂרָאֵל וְעַל עַם יִי כִי נִפְּלוּ בְּחִרְבּ:

וְדַמּוּעַ תִּדְמַע עֵינִי וְאַלְכָה לִי שָׂדֶה בּוֹכִים, וְאַבְכָּה עִמִּי מְרִי לִבִּי הַגְּבוּכִים, עַל בְּתוּלוֹת הַיְּפוֹת וּלְדִידִים הַרְכִּים
בְּסִפְרֵיהֶם וּבְכִרְכֵּיהֶם, וְלִטְבַּח נִמְשָׁכִים, אֲדַמּוּ עֵצִם מִפְּגִינִים סְפִירִים וְנוֹפְכִים, כְּמוֹ טִיט חוֹצוֹת נִדְּשִׁים וְנִשְׁלָכִים,
סִיּוֹרוֹ טָמֵא קָרָאוּ לָמוֹ מִלְּקָרֵב.

תשעה באב

על בית ישראל ועל עם יי כי נפלו בחרב:

ותחד עיני דמעה ואילילה ואנודה, ולבכי ולחגר שק אקרא להספידה, מפז יקרה וטהב חמודה, פנימה כבודה כבוד כל כלי חמדה, כאוק קרועה שכולה וגלמודה, התורה המקרא המשנה והאגדה, ענו וקוננו זאת להגידה, אי תורה תלמיד והלומדה, הלא מקום מאין יושב חרב.

על בית ישראל ועל עם יי כי נפלו בחרב:

ועפעפי יזלו מים דמע להגירה, ואקונן מר עלי הרוגי אנפירה, בשני בשמונה בו ביום מרגוע הוקרה, מרגוע לרגוע נחלפו להבעירה, נהרגו בחוריה חמד וישישי הדרה, באספו יחד בפשם השלימו במוכא, על יחוד שם מיסד יסדו שם בגבורה, גבורי כח עושי דברו למכה, וכהני ועלמי נגועו בלהם עשרה, ובמר יגוני ועצבי ילל אחיבה, קהלות הקדש הריגתם היום בזכרה, קהל ורמזא בחונה ובחורה, גאובי ארץ ונקיי טהרה, פעמים קדשו שם המיסד במוכא, ובעשרים ושלשה בחדש זיו לטהרה, ובחדש השלישי בקריאת הלל לשורכה, השלימו בפשם באהבה קשורה, אהימה עליהם בבכי ילל לחשכה, כלולי כתר על ראשם לעטרה, ועל אדירי קהל מגנצא ההדורה. מבשרים קלו מאכיות להתגברה, השלימו בפשם על יחוד שם הנוכא, ועליהם זעקת שבר אשערה, על שני מקדשי יסודם כהיום ערערה, ועל חרבות מעט מקדשי ומדרשי התורה, בחדש השלישי בשלישי נוסף לדאבון ומאיכה, החדש אשר נהפך לגיון וצרה, ביום מתן דת סברתי להתאשרה, וביום נתינתה כמו כן אז חזרה, עלתה לה למרום למקום מדורה, עם תיקה ונרתיקה והדורשה וחוקרה, לומדיה ושוגיה באישון כמו באוכה, שימו בא על לבבכם מספד מר לקשכה, כי שקולה הריגתם להתאבל ולהתעפרה, כשרפת בית אלהינו האולם והביכה, וכי אין להוסיף מועד שבר ותבערה, ואין להקדים זולתי לאסרה, תחת כן היום לייתי אעורכה, ואספדה ואילילה ואבכה בגפש מכה, ואנחתי בבדה מבקר עד ערב.

על בית ישראל ועל עם יי כי נפלו בחרב:

ועל אלה אני בוכיה ולבי נהם נהימות, ואקרא למקוננות ואל הסכמות, אלי ואליה כלם הומות, תיש מכאוב למכאובי לדמות, מחוץ תשכל חרב ומסדרים אימות, חללי חללי חרב מטלים ערמים וערמות, נבלתם כסיוחה לתית ארץ ובהמות, יונק עם איש שיבה עלמים ועלמות, מתעתעים כמו מוני ומרבים כלמות, איה אלהימו אמרו צור חסיו בו עד מות, יבא ויושיע ויחזיר בשמות, חסין יה מי כמוך נושא אלמות, תחשה ותתאפק ולא תחגר חמות, באמור אלי מלעיגי ואם אלהים הוא ירב.

על בית ישראל ועל עם יי כי נפלו בחרב:

ועיני עיני יורדה מים כי נהפך לאבל משורר, ועגבי לקל בוכים להפך ולקרר מי ינוד לי ומי מחזיק להתעורר, חמה בי יצאה וסער מתגורר, אכלני הממני הצר הצורר, שבר עצמותי זורר ומפנר, סלה כל אבירי הטבור והשרר, רטיה ומזון אין לברר, מכתי אנושה באין מתעיל ומזורר, על כן אמרתי שעו מני

תשעה באב

אמרר, בבכי דמעתתי על לחיי לצרב.

על בית ישראל ועל עם יי כי נפלו בחרב:

כו

אז בהלון ירמיהו על קברי אבות ונבם עצמות חביבות מה אתם שוכבות בניכם גלו ובתיכם חרבות ואיה זכות אבות בארץ תלאובות:

געו כלם בקינים על חסרון בנים דובבו בקול תחנונים פני שוכן מעונים ואיה הבטחת וזכרתי להם ברית ראשונים:

הם המירו כבודי בתהו ולא פחדו ולא רהו ואעלים עיני מהם ולא בהו ולא נשהו ואיך אתאפק על אמירת לא הוא:

זעק אב המון בעבורכם וחנן פני אל כם חנם נסיתי עשר בחינות עבורכם והן חזיתי שבעם ואיה הבטחת אל תירא אבעם:

טעו להזרות בעבודות זרות יעצו לחצב בארות בארת נשברות ואיך אתאפק על בטול עשרת הדברות:

כה צוח יצחק פני שוכן שחק לשוא בי טבח הוחק והן זרעי נשחק ונמחק ואיה הבטחת ואת בריתי אקים את יצחק:

מרו בירמיה וטמאו הר המכיה בלאיתי נשוא געיה עולה לי מנשיה ואיך אתאפק בהריגת זכריה:

סח ילד בתלף דמעות כתבין זולף עוללי שטפחתי בעלף איך גזו מני בחלף ואיך הפרע מני דמים בדמים במה אלף:

פץ רועה באמן כפוש באפר ומדמן צאן אשר בחיקי האמן ואיך גזו בלא זמן ואיה הבטחת כי לא אלמן:

קול בכי לאה מתופפת על לבבה רחל אחותה מבכה על בניה זלפה מכה פניה בלכה מקוננת בשתי ידיה:

שובו תמימים למנוחתכם מלא אמלא כל משאלותיכם שלחתי בבלה למענכם הנני משובב גלות בניכם:

כז

אז במלאת ספק יפה בתרצה הן אראלם צעקו חוצה: בן חלקיהו מארמון כיצא אשה יפת תאר מנולת מצא: גזרני עליך בשם אלהים ואדם אם שד לשדים את או לבני אדם דמות יפין כבשר ודם פחדר ויראתך כמלאכים לבדם: הן לא שד אני ולא גלם פחת ידועה הייתי בשובה ונחת: והן לשלש אני ולשבעים ואחד ולשבים עשר ושישים ואחד: זה האחד אברהם היה וכן השלשה אבות שלישיה: חק שנים עשר והן שבטי יה ושבטים רבוא ושבעים ואחד סנהדרי יה: טעמי הקשיבי ועשי תשובה יען היותר כל כך תשובה: יפה לך

תשעה באב

בְּעֶלְץ וּלְשִׁמוּחַ בְּטוֹבָה וְלֹא תִקְרָא עוֹד בֵּת הַשּׁוֹבְבָה: כִּי אֵיךְ אֲשַׁמַּח וְקוֹלִי מֵהָ אָרִים הֵן עוֹלָלִי נִתְּנוּ בְּיַד צָרִים: לְקוֹ גְּבִיאִי וְדָמָם מִגָּרִים גָּלוּ מִלְכִּי וְשָׂרִי וְכֹהֲנִי בְּקוֹלָרִים: מִלּוֹן מִקְדָּשִׁי בְּעוֹנֵי נֶדֶד דּוֹדֵי מֵאָז בָּרַח וַיֵּדֶד: נָעַם אֱהֱלִי בְּעַל כְּרָחִי שֶׁדֶד רַבָּתִי עִם אֵיכָה יִשְׁבָּה בְּדֶד: סָתָה הָאִשָּׁה לִגְבִּיאִי יִרְמְיָהוּ שֶׁחַ לֹאֲלֶהֱיֶךָ בְּעֵד מִכַּת סִעָרָה עָבְיָה: עַד יַעֲנֶה אֵל וַיֹּמַר דְּבִיה וַיִּצְיִלְנִי מִחֶרֶב וּשְׂבָיָה: פָּלַל תַּחֲנֹה לִפְנֵי קוֹנוֹ מִלֹּא רַחֲמִים חוּס כָּאֵב עַל בְּנוֹ: צָעַק מִה לֵּאב שֶׁהִגְלָה בְּנוֹ וְגַם אוֹי לִבִּי שֶׁבָּשַׁלְחַן אֵב אֵינוֹ: קוּם לִךְ יִמְיָה לְמָה תַּחֲשָׁה לִךְ קָרָא לְאַבּוֹת וְאַהֲרֹן וּמִשָּׁה: רוּעִים יִבּוֹאוּ קִיבָה לְהַנְשָׂא כִּי זָאֲבֵי עָרֵב טָרְפוּ אֶת הַשָּׂה: שׁוֹאֵג הִיָּה יִרְמְיָהוּ הַגְּבִיא עַל מִכְפָּלָה נוֹהֵם כְּלִבִּיא: תָּנוּ קוֹל בְּבִכִּי אַבּוֹת הַצָּבִי תַעֲוּ בְּנֵיכֶם וְהִנֵּם בְּשֻׁבִּי: אִם כָּאֵדָם עָבְרוּ בְּרִית אִיָּה זְכוּת כְּרוּתִי בְּרִית: מָה אֲעִשֶׂה לָכֶם בְּנֵי גִזְרָה הִיא מִלִּפְנֵי שְׁמִם מִקְדָּשׁ מִבְּלִי בָּאִי מוֹעֵד עַל כִּי יִדִּידִים נִתְּנוּ לְהַמְעֵד: תִּשְׁיִיבֶם כְּמֵאָז סוּמָךְ וְסוֹעֵד תִּרְחֹם צִיּוֹן כִּי בָּא מוֹעֵד:

כח

אֵיךְ תִּנְחַמּוּנִי הֶבֶל וְכִנּוּרִי נִהְפֶךְ לֵאבָל בְּנִחְלַת חֶבֶד כְּבֵד עָלִי עַל סָבֵל וְאֵיךְ אֲנִחֶם:

בְּזֶה יוֹם בְּכָל שָׁנָה עֵדֶן עָלִי שָׁנָה וְהַגְבִּי עֲגוּמָה וְעֲגוּנָה יוֹתֵר מֵאֵלֶּף שָׁנָה וְאֵיךְ אֲנִחֶם:

גִּבֹּר חֲרוֹן וְנִגְנֹז אֲרוֹן בְּמִשְׁנֵה שְׁבֵרוֹן בְּמִסְרָבִי מִרוֹן וְאֵיךְ אֲנִחֶם:

דִּירָתִי חֲרָבָה וְעֵדְרִי נִשְׁבָּה וְרַבַּת אֱהֱלִיבָה בְּדֶד יִשְׁבָּה וְאֵיךְ אֲנִחֶם:

הוֹעֵל אֶרְיָה מִסָּבִיב עַל אֶרִיאֵל וְהִסְבִּיכוֹ וְהִגְלָה מִסָּבִיב מִנְחָתוֹ וְנִסְכּוֹ וְאֵיךְ אֲנִחֶם:

וְהִרְגַּ הַמּוֹנִים מִשּׁוֹחֵי שְׁמֵנִים בְּאֹוִי גְמִנִים פְּרָחִי כְּהִנִּים אֲלָפִים שְׁמוֹנִים וְאֵיךְ אֲנִחֶם:

זִנְבִם כְּחַיִּי וְהִדְבִּיא בְּעִזְרַת הַמַּלְבִּיא אֶרְיוֹךְ כְּמוֹ לִבִּיא עַל דָּם כֹּהֵן וְגִבִּיא וְאֵיךְ אֲנִחֶם:

חֲרַשׁ לְמִשְׁוֹאוֹת עִיר מִלֵּאָה תִשְׁוֹאוֹת יִבְתִּי סוּפְרִים וּמִשְׁבִּיּוֹת יוֹתֵר מֵאַרְבַּע מֵאוֹת וְאֵיךְ אֲנִחֶם:

טָסָה מִדִּי לֵאבָד חֲמוּדִי וּמִשְׁלָה בְּמַחְמַדִּי בְּקֶרְעֵי מִדִּי וְאֵיךְ אֲנִחֶם:

יַעֲצָה לַחֲנֹק בְּנֵי גוֹר מִזְנֶק בְּפָה אֶחָד לְשִׁנָּה זָקוֹן וְיִשִּׁישׁ עוֹלָל וְיוֹנֵק וְאֵיךְ אֲנִחֶם:

כְּבִדָּה שְׁלִישִׁית עַל קֶדֶשׁ רִאשִׁית בְּשִׁצָּף חֲרִישִׁית בְּתֵה לְהִשִּׁית וְאֵיךְ אֲנִחֶם:

לְחִצָּה לְחִלָּק בְּנֵי חֵלֶק וְחוֹלָק שְׁאִין לָכֶם חֵלֶק בְּשֵׁם אֵל דּוֹלָק וְאֵיךְ אֲנִחֶם:

מִרְכָּה אָדוֹם עֲדוּשֶׁת אָדוֹם וְאַצָּה בְּזָדוֹן לֵאבָד כֶּסֶל וְהָדוֹם וְאֵיךְ אֲנִחֶם:

נוֹעֲדִי עִם אֲדָמוֹן מוֹאֵב וְעָמוֹן לְהִשָּׁבִית אָמוֹן וְלִהְסָרִיב אֶרְמוֹן וְאֵיךְ אֲנִחֶם:

סָלָה כָּל אֲבִירִי וְעֵדְרִי חֲבִירִי וְהִבְלָגוּ גִבּוֹרֵי לַעֲיִן כָּל עוֹבְרֵי וְאֵיךְ אֲנִחֶם:

עִיפָה בְּפִשִּׁי לְהִרְגִים לְמִסְפָּר הַהִרּוּגִים כְּאִיל עוֹרְגִים וְעֵלֶיךָ נִהְרָגִים וְאֵיךְ אֲנִחֶם:

תשעה באב

פָּלְצוּ בַּיּוֹם קָרָב בְּמִזְכָּח וּבְמַעֲרָב דָּמָם מִעֲרָב קָהָל וְעַם רַב וְאִיךְ אֲנָחֵם:
צָרוֹת עַל צָרוֹת זֶה מִזֶּה מִצָּרוֹת גְּדוּלוֹת וּבִצְרוֹת אֲרָכוֹת וְלֹא קִצְרוֹת וְאִיךְ אֲנָחֵם:
קִשְׁרוּ צַנְתָּם וְחִגְרוּ חֲבִיתָם וְאַסְפוּ מַחֲנוֹתָם וְהֶאֱרִיכוּ לְמַעֲנֵיתָם וְאִיךְ אֲנָחֵם:
רַבּוֹת אֲנָחוּתִי וְעֲצוּמוֹת שִׁיחוּתִי רַבּוֹ בְּהִמּוּתִי וְאַתָּה יְהוָה עַד מָתִי וְאִיךְ אֲנָחֵם:
שְׁמַעַת חֲרָפְתָּם חֲרָפוֹנִי בְּשִׁפְתָּם שִׁיבָתָם וְקִימָתָם אֲנִי מִגִּינָתָם וְאִיךְ אֲנָחֵם:
תִּקְוַתְכֶם אֲפּוֹא מֶה לָּכֶם פֶּה חֲרָה אֲפֹ וְאִין עוֹד לִרְפוּאָה וְאִיךְ אֲנָחֵם:
תְּשׁוּבוֹתֵיכֶם נִשְׁאָרוּ מֵעַל הוֹנוֹנִי עוֹבְדֵי הַבַּעַל עַד יִשְׁקִיף וְיִרְאָ מִמֶּעַל מוֹרִיד שָׁאוּל יַעֲלֶה וְאֵז אֲנָחֵם:

כט

אָמַרְתִּי שְׁעוּ מִנִּי בְּבָכִי אֶמְרָר מֵרַב בְּפִשִּׁי וְרוּחִי אֶקְרַר עִם לִינִתִּן הָעֵתִידִים לַעֲוֹרָה:
בְּבָכִי יַעֲזֹר עָלַי יְגוֹנֶךָ בֵּת עַמִּי הַתְּאֵבָכִי בְּגִינֶךָ אֵל תִּתְּנִי פּוֹגַת לָךְ אֵל תִּדֹם בֵּת עֵינֶיךָ:
גַּעֲי בְּבָכִיָּה מַעֲטָרֶת בַּעֲלִיזוֹת הֵייתָ מִקֶּדֶם וְהִנֵּךְ לְבָזוֹת אֵיכָה נִהִיתָ הַרְעָה הַזֹּאת:
דָּמִי אֵל תִּתְּנִי פִּלְטָה הַנִּשְׁאָרָה הָרִימִי קוֹל וְזַעֲקִי מִכָּה כִּי שָׁבַר עַל שָׁבַר נִקְרָא:
הֵן לְאֲמִים עַתָּה נִקְבְּצוּ חֵי עַלְיֶךָ כָּרוֹת בְּרִית כְּחִפְצוֹ עַל עֶמְקֵי יַעֲרִימוּ סוּד וְיִתְּנֵעֲצוּ:
וּנְכַלּוּ מִזְמוֹת נְטוֹת אֲשׁוּרֵי לְמַעוֹד אַחֲרֵי הַהֶבֶל לְהַהֲבִיל וּמִפְּנֵי לַרְעוֹד אֶמְרוּ לָכֵן וּנְכַחֲדֵם מִגּוֹי וְלֹא יִזְכָּר שֵׁם יִשְׂרָאֵל עוֹד:

זֹאת הַשְּׁמִיעוּ בְּבִי מִקְרָאִיו לוֹ בִּיחַל אִם יִקְטְלוּ בְּעִרְיָץ לְמוֹכְרָאִיו הַכִּין יְהוָה זִבְחַת הַקֹּדֶשׁ קִרְאִיו:
חֲלָלִי אֵז הִרְבּוּ וְהִרְגוּ טוֹבִי יִסְרוּנִי קִשּׁוֹת צָרִי וְאִנִּיבִי הַמַּכּוֹת הָאֵלֶּה הַכִּיתִי בֵּית מֵאֲהָבִי:
טָגַף צִחְנָתָם מֵאֲנִתִּי בָם לְהַשְׁתַּתֵּף הַשְּׁמִידוֹ גְּבוּרִי כָלֵם בְּחֶתֶף כָּל דָּתָה טוֹבִי רַךְ וְכֶתֶף:
יַחַד לְטֶבַח הוֹבְלוּ כְּטֵלָאִים וְגִדְיִים בְּנוֹת מַחֲטָבוֹת מִשְׁבָּצוֹת עֲדֵי עֲדִיִּים גְּמוּלִי מִחֶלֶב עֵתִיקִי מִשְׁדֵּיִם:
כִּבְשׁ הָאֵב רַחֲמֵי לְזִבְחֵי יְלָדִים הַשְּׁלִים כְּכָרִים לְטֶבַח הַכִּין לְבָנָיו מִטֶּבֶם:
לְאֲמוֹתָם בּוֹאֲמִים הִבְנוּ וְשִׁחֲטוּם וּבִטְבָּחִים כְּהַקְדִּישׁוּם לְטֶבַח וְהִתִּיקוּם לְאֲבָחִים בָּשִׁים פָּרִים עַלְלִי טַפָּחִים:
מִי יִשְׁמַע וְלֹא יִדְמַע הִבֵּן נִשְׁחַט וְהָאֵב קוֹרָא אֶת שְׁמַע מִי רָאָה כְּזֹאת מִי שְׁמַע:

תשעה באב

בית היפה בתולת בית יהודה צאכה פשטה ומאכלת השחיזה וחדדה עין ראמה ותעידה:
 סגפה האם ופרחה רוחה ונפשה השלימה לטבח ארוחה כארחה אם הבנים שמחה:
 עלצו הבנות כנוסות וארושות לאבחת חרב לקדם דצות וששות דמם על צחים סלע לבלתי הכסות:
 פונה האב בבכי וללה עצמו על חרב ו לדקור ולהפילה והוא מתגלל בדם בתוך המסלה:
 צדקה דינה פוכיה בהקריבה ענפיה ותמור מזרק דם קבלה בכנפיה תתיפח תפרש כפיה:
 קורתי מי יוד שוד ושבר ישתרג מחמד עיני כנמסר לחכם ולהרג אם כהרג הרגיו הרג:
 רעיוני נבהלו ואחזתני פלצות ושבר באחת נמצא הכתוב בו תקוה וסבר כי זה לבדו יבא לירבעם אל קבר:
 שלם נמצא בכל פעלו בפשו לטבח השלים מפחד חילו וגם קבורה לא היתה לו:
 תתי לבי מצא תכן עניניו ידעתי אני צדק וישר דיניו ויהיה טוב ליראי האלהים אשר ייראו מלפניו:
 קדשיו לא יאמין השלים עונותם לשערה סמן טוב לאדם שלא נספד ונקבר בשורה ביום נעה לא יירא:
 לזאת יחרד לבי יתר בחלחלה גבורי נרעצו ונכנעו להשפילה כנפול לפני גבי עולה
 ועד מתי תהיה כגבור לא יוכל להושיע נקמת דם עבדיך לעינינו תודיע אל נקמות יהוה אל נקמות הופיע:
 נקום נקמתי מאת מעבי עת נקמה היא לדון דיני אל קנא ונקם יהוה:
 יהוה כגבור צא ידי חובך פרע שובר כתוב שטר חוב תקרע שבר זרוע נשע ורע:
 ממרום כהסיק אש במעזיבה ותקרה חומת אש סביב שומיכה ובית דיכה שלם ישלם המבער את הבערה:
 וכעל גמולות בא שלם אניבי תפיל מהרה ותכלם כי אל גמלות יהוה שלם ישלם:
 שונאיך תצמית סף רעל תשקם המת תחת ידו נקם ינקם אם בכזה לא תתנקם:
 העל כן נקראת אש מלחמה צריך לכלות ובהם להנקמה נקם יהוה ובעל חמה:
 קנא לשמך עבורך האל ולדם עבדיך השפוך ולחרבות אריאל נקם נקמת גבי ישראל:
 טפי דמי אחת לאחת מנויות ויז נצחם על בגדיך בפדפורך היות ידיו בגנים מלא גיוות:
 בלאיתי בשוא את כל התלאה תחיש גאלתי ומהר המראה כי יום נקם בלבי ונשבת גאולי באה:

תשעה באב

ל

מעונגי נשמים נשקקים יזבליך מלאים מהודך והם לא יכלכליך אף כי הבית:
 מטוב ומה בעים שבתך עם רעים בכפף צעצעים יען היה עם לבבך לבנות הבית:
 באור אהבתך הרעית לעמך כי הם בחלתך ולידע כי שמך נקרא על הבית:
 בכרים שם באו ועמים יקראו ואותותיו ראו למען ייראו וכבוד יהוה על הבית:
 חטאי כי עצמו אכלתני קנאה וערה צר היסוד שמני שואה ונתן את הבית:
 חמודי אוצר הן הביאום בהיכליך מלאו כרסיהן וצוה הכהן ופנו את הבית:
 מדוע נתכה המה לא ששכה על מה עשה צורנו ככה לארץ הזאת ולבית:
 מקום כהני נגשו ושם יתקדשו והם כעת כפסו המון גוים נגשו בסבו על הבית:
 בת קול היא עונאה מה תתמהו פגע סמל הקנאה הבאתם וכנגע נראה לי בבית:
 רביצת עולם מלא שוכן בהיכלו התעשו צרה לו עור ופסח לא יבוא אל הבית:
 יען השחתם מצאונכם כעות חלל המקדש והבה מגרעות בתן לבית:
 קדוש יתעשת אמת לנו בשת ישלח תחבשת וחטאת אל ישת וחטא את הבית:
 במקור הנפתח ומעלה על שפה מבכר לחדשיו ועלה לתרופה מתחת מפתן הבית:
 חמול עיר הסרבה תמור מוקד שביבה חומת אש סובבה לכבוד תהיה בה אל דביר הבית:
 זרה והעבר טמאה מביתך מלכי אליל כליל תסלוף ותקרא אנכי פניתי הבית:
 קדש בית מעוני ותשוב למלוני ונקבצו לגיוני והבי כבוד יהוה בא אל הבית:

לא

אש תוקד בקרבי, בהעלותי על לבבי - בצאתי ממצרים

קינים אעירה, למען אזכירה - בצאתי מירושלים
 אז ישיר משה, שיר לא ינשה - בצאתי ממצרים

ויקונן ירמיה, ובהה גהי גתיה - בצאתי מירושלים
 ביתי התכונן, ושכן הענן - בצאתי ממצרים

תשעה באב

וסמת אל שכבה, עלי כעננה - בצאתי מירושלים
גלילים המו, וכחומה קמו - בצאתי ממצרים

זדונים שטפו, ועל ראשי צפו - בצאתי מירושלים
דגן משמים, וצור יזוב מים - בצאתי ממצרים

לענה ותמרורים, ומים המרים - בצאתי מירושלים
השכם והערב, סביבות הר חורב - בצאתי ממצרים

קרא אלי אבל, על בהרות בבל - בצאתי מירושלים
ומראה כבודי, כאש אוכלת לפני - בצאתי ממצרים

וחרב לטושה, לטבח וטושה - בצאתי מירושלים
זבח ומנחה, ושמן המשחה - בצאתי ממצרים

סגלת אל לקוחה, כצאן לטבחה - בצאתי מירושלים
חגים ושבתות, ומופתיים ואותות - בצאתי ממצרים

מענית ואבל, ורדף ההבל - בצאתי מירושלים
טובו אהלים, לארבע הדגלים - בצאתי ממצרים

אהלי ישמעאלים, ומחנות ערלים - בצאתי מירושלים
יובל ושמטה, וארץ שוקטה - בצאתי ממצרים

מכור לצמיתות, וכתוב לכריתות - בצאתי מירושלים
כפרת וארון, ואבני זכרון - בצאתי ממצרים

ואבני הקלע, וכלי הבלע - בצאתי מירושלים
לזיזים ואהרבים, ושבעים זקנים - בצאתי ממצרים

נוגשים ומונים, מוכרים וקונים - בצאתי מירושלים
משה ירעבי, ואהרן ינחבי - בצאתי ממצרים

ונבוכדנצר הרע, וטיטוס הרשע - בצאתי מירושלים
בערך מלחמה, וי שמה - בצאתי ממצרים

רחק ממנו, והנה איננו - בצאתי מירושלים
סתר פרכת, וסדרי מערכת - בצאתי ממצרים

חמה בתכת, עלי סובכת - בצאתי מירושלים
עולות וזבחים, ואשי ביחוחים - בצאתי ממצרים

בחרב מדקרים, בני ציון תיקרים - בצאתי מירושלים

תשעה באב

פאָרי מגבעות, לכבוד נקבעות - בצאתי ממצרים

שריקות ותרועות, לקלון ותועות - בצאתי מירושלים
ציצת הזֶהב, והמשל ורהב - בצאתי ממצרים

אֶפֶס העֶזר, והשֶׁלֶךְ הנָזֵר - בצאתי מירושלים
קִדְשָׁה וְנִבְוָאָה, וְשִׁכִּינָה נִוְרָאָה - בצאתי ממצרים

נִגְאָלָה וּמוֹרָאָה, וְדָוָה וְטִמְאָה - בצאתי מירושלים
רָבָה וְיִשׁוּעָה, וְחִצּוֹצְרוֹת תְּרוּעָה - בצאתי ממצרים

זַעֲקַת עוֹלָל, עִם בְּאֶקֶת חֵלֶל - בצאתי מירושלים
שֶׁלֶחַן וּמִנוּכָה, וְכִלְיִל וְקִטּוּכָה - בצאתי ממצרים

וְאֵלִיל וְתוֹעֵבָה, וְפֶסֶל מִצֵּבָה - בצאתי מירושלים
תּוֹכָה וְתַעֲוֵדָה, וְכִלְיִי הַחֲמֻדָּה - בצאתי ממצרים

שֶׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה, וְנֶסֶד יְגוֹן וְאַבְחָה, בְּשׁוּבִי לִירוּשָׁלַיִם

לב

אֶצְבְּעוֹתַי שֶׁפָּלוּ וְאַנְשִׁיּוֹתַי בְּפָלוּ
אֲנִיָּה:

בְּבִי צִיּוֹן גָּלוּ וְכָל אֲנִיָּבִי שָׁלוּ
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

בֵּית לַעֲזָרוֹת בְּיוֹם אָף נִגְרוֹת
אֲנִיָּה:

פְּבִי שָׁרִים וְשָׁרוֹת כְּמוֹ שׁוּלֵי קִדְרוֹת
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

גִּלְתִּי הַכְתָּרֶת כְּגִבֹּל נִשְׁבָּרֶת
אֲנִיָּה:

עֲטָרַת תְּפָאֶרֶת לְאַרְץ נִגְרָרֶת
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

דְּרָכֵי עִיר אֲבִלוֹת וַיִּחַדְּלוּ הַקְּלוֹת
אֲנִיָּה:

אֲרָחוֹת הַסִּלּוּלוֹת חֲשָׁכוֹת וְאַפְלוֹת
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

הִיכָל יִכְתָּלִיו מֵעִי הֵמוּ עָלָיו

תשעה באב

אֲנִיה:

וְעַל שְׁלֶחַן וְכִלְיוֹ וּמַעֲיֵל עַל שׁוּלְיוֹ
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

וְוַיִּהְיוּ הָעַמּוּדִים בְּיַד בְּנֵי עֲבָדִים

אֲנִיה:

וְהִקָּף רוֹבְדִים רַבִּים וְנִכְבָּדִים
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

זִבְחִים וּמִנְחֹת לַמִּשְׁוֹאוֹת וּמִדְּחוֹת

אֲנִיה:

הַדָּר מִזִּבְחוֹת בִּיגוֹן וְאַבְחוֹת
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

חַל וְהִסּוּכָה לְחֶרֶב וּלְהֶכָה

אֲנִיה:

בְּגִין הַנֶּאֱכָה בְּדוֹשׁ בְּמוֹכָה
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

טְלָאִים מִבְּקָרִים מְנִי גַעְדָּרִים

אֲנִיה:

וְטַבְּעוֹת סִדּוּרִים וְנִגְסִין הַהִדּוּרִים
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

יָפִי גִבְרֶכֶת אֵיכָה גִּהְפֶּכֶת

אֲנִיה:

וְגִפֶּן וּפְרֶכֶת וּמִנְחַת מִרְבֶּכֶת
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

כִּיּוֹר עִם כֶּנֶס הַתַּעֲרִיף בּוֹ וְאֵינוֹ

אֲנִיה:

הַגֵּר עִם שִׁמְכוֹ לֶקַח מִמְּכוֹנוֹ
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

לֶחֶם הַפָּנִים שָׂאוֹ עָלָיו קִינִים

אֲנִיה:

וְטוֹרֵי רְמוּבִים לְמִרְמָס בְּתוֹנִים
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

מְנוּכָה הַטְּהוּכָה אוֹרָה גַּעְדָּרָה

אֲנִיה:

וּמִגְרָפָה יִקְרָה בְּטוּלָה וְחִסְרָה
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

תשעה באב

נוֹיִם הִנְחִשְׁתָּ לְעוֹבְדִים לְבִשְׁתָּ
אֲנִיה:

וּמַעֲשֵׂה הַרָּשָׁת וְחִלּוֹת מַרְחֶשֶׁת
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

סִלְתוֹת וְנִסְכִּים מָנוּ בְּחֻשְׁכִּים
אֲנִיה

וּבִעַז וַיִּכִּין לְאַרְצָךְ נִשְׁלָכִים
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

עַל מַחֲמָה וּמִזְרָק אֲנִיב שֵׁן סָרָק
אֲנִיה:

טָבִי גַם כּוֹז זָרָק וְאֶת חֲרָבוֹ הִבְרָק
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

פִּשְׁפֻּשִׁים וְשֹׁעָרִים אֲרָצָה בְּגִרִּים
אֲנִיה:

הַתָּמִים וְהָאוּרִים אֵיכָה בִּסְתָרִים
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

צְפִירַת מַעֲטָפוֹת בְּאֵיכָה נִהַדְּפוֹת
אֲנִיה

לְשִׁכּוֹת הַיּוֹפּוֹת וּבֵית הַחֲלִיפוֹת
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

קִיר מִגֵּן וְקִירָקֵר הִהֲרָה
אֲנִיה:

וְזָרְקוֹ הַמָּרָה וְשָׂרְפוֹ הַבִּירָה
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

רֵאשֵׁי מִשְׁמְרוֹת סְבוּכִים בְּצִרוֹת
אֲנִיה:

וְשָׂרֵי הָעֲשָׂרוֹת בִּיד בְּעֲלֵי חֲטָרוֹת
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

שַׁעַר בֵּת רַבִּים לְזֹאבֵי עֲרָבִים
אֲנִיה:

לְקַחוּ הַכְּרוּבִים תַּפִּים וְאַבּוּבִים
אוֹי מָה הָיָה לָנוּ:

תָּאִים הַנָּאִים לְבָנִים הַשְּׂנוּאִים
אֲנִיה:

בְּפֶז מִסְלָאִים לְחִלְדוֹת הַסְּנָאִים

תשעה באב

אוי מה היה לנו:

בנים מיקרים בתכבות נדקרים
אניה:
ליום המשברים ולקנים מקטירים
אוי מה היה לנו:

רובים ופרחים לחצים ושלחים
אניה:
בכורות וטפוחים גיגון באנחים
אוי מה היה לנו:

ומפתחות זרקו בשורם כי לקו
אניה:
בעון במקו וכפים ספקו
אוי מה היה לנו:

כפות ובזיכים מני נפסקים
אניה:
ובני באנקים בארץ מרחקים
אוי מה היה לנו:

חי חובו גבה וציץ טהור נשבה
אניה:
בר מערב כבה ושמחת בית השואבה
אוי מה היה לנו:

זדים בני עדנה על בני מי מנה
אניה:
פאר בגדי כהנה בידם נתנה
אוי מה היה לנו:

קטרת בעדקת וארון וכפרת
אניה:
תכן בצרת תקבץ נפזרת עז מהרה תהיה לנו:

לג

מחבר:רבי מנחם בן מכיר

אבל אעורר, אניפות אגרר אניה לי

בבכי אמרר, בחמת צורר דרכי סורר, אללי לי

תשעה באב

גלות אֶכָר , וְלִבִּי הֵכָר אֵינָה לִי
 דָּכָר וּפְרָכָר , בָּח שְׁכָר וְצִידוֹ סָכָר , אֵלְלִי לִי
 הַמַּעַט מִבְּאִישִׁי , וְחָלְלוּ מִקִּדְּשִׁי אֵינָה לִי
 וְהִבְזוּ קִדְּשִׁי , הִחֲלִיו מִמִּקִּדְּשִׁי וְזָחֲלוּ קִדְּוֹשִׁי , אֵלְלִי לִי
 זָמַן שְׁבַת תַּתְנִ"ו , בִּי"א לְמַחְזֹר כִּנ"ו אֵינָה לִי
 תִּילוֹת זֵינוּ , מְקוֹמָם פָּנוּ בְּאַרְבָּה בְּמִנּוּ , אֵלְלִי לִי
 טַעוֹת בְּקִשׁוֹ , וְעָלִי הַקִּשׁוֹ אֵינָה לִי
 יִרְאַתָּם קִשְׁקִשׁוֹ , וְאוֹתוֹת הַקִּישׁוֹ וְאוֹתֵי עֲקִשׁוֹ , אֵלְלִי לִי
 כֶּפֶר מַאֲסִיו , בְּפִשׁוֹת חֲמָסִיו אֵינָה לִי
 לִנְיָ בּוֹסָסִיו , כִּהְבִּי בּוֹשְׁסִיו צְנוּעֵי אָנָסִיו , אֵלְלִי לִי
 מִתִּי חֶרֶב מִהֲדָמִים , בְּאַפְסֵי דָמִים אֵינָה לִי
 נִבְלַת תַּמִּימִים , בְּלִי מוֹמִים הָיוּ שׁוֹמְמִים , אֵלְלִי לִי
 סָחוּב וְהִשְׁלַךְ , עָרוֹם וְלִכְלַךְ אֵינָה לִי
 עוֹבְדֵי מֶלֶךְ , חִיל יֶרֶב מֶלֶךְ וְכִדּוֹ בְּפֶלֶךְ , אֵלְלִי לִי
 פְרִיעָה וּפְרִימָה , עַל תּוֹכָה תַּמִּימָה אֵינָה לִי
 צָר בֵּיד כְּמָה , הַמַּסְכֵּן תְּרוּמָה בָּם לְהַסְרִימָה , אֵלְלִי לִי
 קוֹל בְּתִי כְּבִסִּיּוֹת , יוֹבֵתִי תוֹשִׁיּוֹת אֵינָה לִי
 רַחֲמֵנוֹת , בִּידִיקָן נְקִיּוֹת זָבָחִי רְאִיּוֹת , אֵלְלִי לִי
 שְׁלָמִים וְעוֹלוֹת , חֲתָנִים וְכִלוֹת אֵינָה לִי
 תוֹדוֹת יוֹבְלִילוֹת , בַּחוּרִים יוֹבְתוֹלוֹת וְטוֹבֵי קֵהֲלוֹת , אֵלְלִי לִי
 אֲחִים גַּם יָחִיד , בְּשִׁפְךָ דָּמָם בְּאֶחָד אֵינָה לִי
 כֵּן אֲחִיּוֹת בְּפָחַד , יִרְאַת שֵׁם הַמֵּיחָד לְטַבַּח לְהֶאֱחָד , אֵלְלִי לִי

תשעה באב

מלמדי ספר, בן־שף וצפר אניה לי

חך אמרי נשפר, מלא סצן ואפר ואיה שוקל וסופר, אללי לי

הקיתה זאת מאז, עלה גוי עז אניה לי

להשמיד הועז, ואסף עם נועז בבי נבל ולעז, אללי לי

בקש עקר, רק לעקור ולעקר אניה לי

בקו ארמי משקר, גזם ארמי לעקר ולא לגרם לבקר, אללי לי

מקים הברית, לולי הותיר שארית בגיא נברית, אניה לי

כשר שערורית, ידידות עברית רחמם מהברית, ויש תקוה ואחרית

לד

יום אכפי הכבדתי ויכפלו עוני בשלחי יד בדם גביא ובא אל מקדש יהוה ולא כסתהו אדמה עד בא חרב מוני ולא שקט עדי הקם דם הנביא זכריה יירב בבת יהודה תאניה ואניה:

היה הולך וסוער עד בא רב טבחים ובא אל מקדש יהוה ומצא דמים רותחים וישאל לבעבור זה הפהנים הזבחים ייענוהו כי זה הוא דם קרבן הזבחים וינסה בדם פרים ודם אילים ודם מחים וגם זבחו זבח רב לחקד מה היה יירב בבת יהודה תאניה ואניה:

ובכל זאת לא שקט ועודו פים נגרש ויבקש הדבר וימצא מפרש כי הוא דם איש האלהים על לא חמס שרש ויאמר גבוראדן גם דמו הנה נדרש אספו לי הפהנים והוציאו מביית יה כי לא אשקוט עדי וישקוט דם הנביא זכריה יירב בבת יהודה תאניה ואניה:

דקר ושישים למאות ובהורים לרבאות ויורד לטבח כהני יהוה צבאות ואין שקט לדם גביא ויהי למופת ואות והבנים נשחטים ועיני אבות ראות ואמותם לטבח גם אחריהם באות ואומר לנפשי זה חטאתך וזה פריה יירב בבת יהודה תאניה ואניה:

הוסיף להרוג נשים עם יונקי נשים ודם עולה ביניהם בדם יאור מצבים עד אשר נשא גבוראדן לבו לשמים וימר האין די בבנות ירושלים הכלה אתה עושה את שארית השביה יירב בבת יהודה תאניה ואניה:

לה

שכרת לא מיין השליכי תפיר קרחי בא וגזי והשחיתי אפיר שאי על שפים קינה וסבי כל אגפיר וזעקי לפגי יהוה על חרבן ספיר על חרב ספיר שאי אליו כפיר:

תשעה באב

איכה בצר ואניב בציון עיר ממלכת איכה רגל זדים אדמת צבי דורכת בבואם מצאו כהנים שומרי המערכת ועל משמרותם עמדו ולא אָזְבוּ המלכת עד אשר שפר דמם במימי המהפכת ובא כל ערל וטמא מבית לפרכת מקום אשר כהן גדול ירא שם ללכת והחריבו סעפיה וחלוני שקופיה וזעקי לפני יהוה על חרבן ספיה על חרב ספיה אליו כפיה:

קול יללת בת ציון מרחוק נשמעת תזעק זעקת חשבון תבכה בכי מיפעת אָהָה כי כוס שתיתי ומציתי קבעת אכלוני שבי אריות חידודי מלתעת בת בבל השדודה ובת אדום המרשעת מה תתאונני ציון וחסאתך נודעת על רב עונך גלה עמך מבלי דעת על עזבך צופיה לשאול בתכפיה וזעקי לפני יהוה על חרבן ספיה על חרב ספיה אליו כפיה:

אל תשמחי אניבתי על כי נשבר קרבי כי נפלתי קמתי ויהוה עזרני הנה יאספני שדי אשר פזרני ויגאלני ממך צורי אשר מכרני וינחם וינחם וינחם אלהי אשר עכרני:

לו

ציון, הלא תשאלי לשלום אסיכיה, דורשי שלומך והם יתר עדיך: מים ומזבח ומצפון ותימן שלום רחוק וקרוב שאי מכל עבכיה: ושלום אסיר תאווה, בותן דמעיו כטל חרמון ונכסף לרדתם על הרביה: לבכות ענותך אני תנים, ועת אחלם שיבת שבותר אני כנור לשיכיה: לבי לבית אל ולפניאל מאד יהמה ולמחנים וכל פגעי טהוריה, שם השכינה שכנה לך, והיוצרך פתח למול שערי שחק שעריה, וכבוד אדני לבד היה מאורך, ואין שמש וסהר וכוכבים מאיכיה. אבחר לנפשי להשתפר במקום אשר רוח אלהים שפוכה על בחיכיה. את בית מלוכה ואת כסא אדני, ואיר ישובו עבדים עלי כסאות גביכיה? מי יתנני משוטט במקומות אשר נגלו אלהים לחזיר וציריך! מי יעשה לי כנפים וארחיק גדוד, אגיד לבתרי לבבי בין בתכיה! אפל לאפי עלי ארצך וארצה אבניך מאד ואחנן את-עפכיה, אף כי בעמדי עלי קברות אבתי ואשתומם בחברון עלי מבחר קבכיה! אעבר ביערך וכרמלך ואעמד בגלעדך ואשתוממה אל הר עבכיה, הר העברים והר החר, אשר שם שבי אורים גדולים מאיכיה ומוכיה. תיי נשמות - אור ארצך, וממר דרור אבקת עפרך, ונפת צוף - נהכיה! יגעם לנפשי הלך ערם ויחף עלי חרבות שממה אשר היו דביכיה, במקום ארוך אשר גגז, ובמקום כרוביך אשר שכנו חדרי חדיכיה! אגז ואשליך פאר גזרי ואקב זמן, חלל בארץ טמאה את-גדיכיה - איר יערב לי אכל ושתות בעת אַחְזָה, כי יסחבו הכלבים את-כפיה? או איר מאור יום יהי מתוק לעיני בעוד אראה בפי ערבים פגרי נשכיה? כוס היגונים, לאט! הרפי מעט, כי כבר מלאו כסלי ונפשי ממרוכיה. עת אַזְכְּרָה אֶהְלָה - אשתה חמתך, ואזכר אֶהְלִיבָה - ואמצה את-שמכיה! ציון כלילת יפי, אהבה וחו תקשרי מאז, ובר נקשרו נפשות חבכיה - הם השמחים לשלותר והכואבים על שוממותך ובוכים על שבכיה. מבור שבי שואפים נגדך ומשתתוים איש ממקומו אלי נכח שעריך, עדרי המונך, אשר גלו והתפזרו מהר לגבעה ולא שכתו גדכיה, המחזיקים בשוליה ומתאמצים לעלות ולאחז בסנסני תמכיה. שגער ופתרוס היערכוך בגדלם, ואם הבלם ידמו לתמיר ואוכיה? אל מי ידמו משיחיה ואל מי גביאיה ואל מי לזייר ושכיה? ישנה ויחלף כליל כל-ממלכות האליל. חסגך לעולם, לדור ודור גזכיה. אך למושב אלהיה, ואשרי אנוש יבחר יקרב וישכן בחציריך! אשרי מחכה ויגיע ויראה עלות אורך ויבקעו עליו שחכיה, לראות בטובת בחיכיה ולעלז בשמחתך בשובר אלי קדמת בעוכיך!

תשעה באב

לז

ציון קחי כל צרי גלעד לציריך אין די למען כים גדלו שביך:
 ארץ צבי את בתוך גוים בתונה ומן עדן מקום כל יקר יצאו גהיך:
 ויהי לאות בעמן כחץ בשרו במי ירדן אזי גאסר אף כי טהיך:
 אף לא יסלה עפר ארצך בזהב ופז יקר כמו יהלום מחצב הכיך:
 כל תענוגים בבא בסרך ולא קהתה השן ואולם כאוף מתקו מרויך:
 פריך למרפא וכל עלה תעלה הלא וכיערת הדבש היו יעריך:
 עם הפתנים ברית כרתו מתיר ואין שטן אבל השלמו להם כפריך:
 כך כל בהמה ועוף חכמו עדי כחמור היה לפנים לבן יאיר חמויך:
 כך אל לבדו ואין בלתו ויצא שמך כי שם אלהי אמת נודע בשיריך:
 מה טוב ונעים בבא שבטי בני יעקב שלש פעמים בכל שנה שיעריך:
 כך סוד תעודה וסוד חכמות ובאו בני קדם וחכמי שבא לכתוב ספריך:
 מלך בקרבך ובר שרי תילים בכל נשק ועל כל לאם גברו גביריך:
 שוטרים בכל הגבול שופטים בכל עיר ועיר זקני אמת הם ואין מורה כמויך:
 בימי בחורות היות קדש לאל נבחרו ובני גביאים בני אל חי געריך:
 כך התקופה עלי קו האמת נשקלה תכן שנות דור ודור בשני אדריך:
 מולד לבנה כפי ארצך והמחזה שומה לרחבך ובה הראית סתריך:
 נראה בתמוז כסיל כך יעלה כי נשאר כל החדשים לבד זה בחדריך:
 איה דבירך מקום ארון ואיה הדר היכל והמזבחות איה חצריך:
 איה משיחך בעד עמר וכפר ומה היה לילדי קהת איה גזריך:
 איפה גביאים בני עליון וכל יועצך אבדו והלכו שבי מלריך ושריך:
 היית יפה נוף לראש תבל ברושך לבס חטאך לבד סעפך קצר קצריך:
 ארץ מאסר ימי זרים שטפוך וכל רוח הפיצך ואש בעכה בעריך:
 מרית בצורך אשר מצר נצרך ואז זרים עכרוך ואת היית בעורריך:
 אל האמירך עדי נקראת אריאל ואין עבר בגור ארי טורף עדריך שובי לאל בועלך אל תתני לו דמי עד
 שוב כבודו ועד יבנה גדיריך:
 בפשי מאד נכספה לראות בזיו זהרך שלום יהי לך ורב שלום לעריך:

לח

ציון עטרת צבי שמחת המוניך שלום כבהר קחי מאת אדוניך:
 אלי שחקים אשר שומרים לחומות וחל לילה ויום ידרשון שלום למסריך:
 גם הנפוצים בכל ארבע קצוות והם דורשי שלומך בנותיך ובניך:
 שוכני קברים מחכים ומצפים ליום ישעך ואז יצמחו יחיי וישגריך:
 ואני בשאלי שלומך אקרא קול בראש הרים ואדמה לעוף על רעגריך:

תשעה באב

שלום לציון בזה צדק ושלום עלי חלך וחומות יקר אבגי פגיבך:
 שלום לארץ צבי שלום לכל הגבול גלעד ושומרון וכל יתר שכבך:
 ציון לפנים הלא היית יפת מראה איך נהפכו לשחור תאריך יפגך:
 כבנות מלכים יקר עטית תהלה ואיך שק תחגרי על חלצך ומתבך:
 לחמי אבחה בעת תעדי לתחת פאר אפר ואשמה יגובי על יגובך:
 קומי ונשא נהי נבכה דמעות כים יזלו נהרות למן עיבי לעיבך:
 על אלמנותך אשר הלך ידיך והוא החריב דבירו וכל סתרי צפונך:
 עת אראה יפך אקרא משוכרים בשיר עת אחזה עבך אקרא מקונבך:
 אבחר לקאת וקפד ישכנו בך ואוי לי אם אדום וערב קננו בקבך:
 עיר המלוכה לךוד ושלמה בנו היית בניה והם קדם מכונבך:
 את היא למקדש לאל את היא מנוחה לצור את היא אשר יום ביום יכד לגבך:
 שם שלחן ומנוחה וארון הברית אל בין שדי אהבה לן במלונבך:
 על מזבחך כהנים עמדו משרתים במו זבח ועולה לכפר על עונבך:
 ראש הכהנה אשר אפוד לבושי יקר נשמע בשולי מעיל קול פעמונבך:
 אחת בשנה פנים הלך לחדרי דביר הביא קטרת מלא קמצו וספגך:
 קדה וקנה וכל ראשי בשמים עדי עיר התמרים בבוא ריח שמבך:
 אף הללים אשר שומרים שערים וגם המשוכרים שיר בפה עם כל רגבך:
 נגדם גבי מעמד עורכים תפלה ולך יעלה המונך בכל פעמי זמבך:
 בך הנביאים הלא היו בסוד אל יבך חכמי תכונה יבך שבעים זקבך:
 ארצך מלאה במו עשר קדשות וכל מעשר תרומה וגם מבחר דגבך:
 עתה שממה בלי בנים ובנות ואן מלכך נביאך לציור וכהבך:
 מתי ישובו ויבואו בתוך אהלך הם התאבים שכון תחת ענבך:

תשעה באב

מי יתבני לעת תלדי ילדים כמו שפכה ופועה מילדת באבניך:
 מי יתבני לעת אתאו ליום חותבך יבוא ואת תעדי כלה עדניך:
 לבי יאזו לחבק בזרועות עפר ארצך ואחשוק בפי בשק אבניך:
 עת אראך בהיות נבבית בנפך ופור ירא לצפון יים גבה קרניך:
 אכסוף ואחמד לגחמה ותשמענה דברי מבשר בקול אזני ואזניך:
 התעוררי לקראת דודך והתנערי מן האדמה בשובו אל מעוניך:

לט

ציון תקונני עלי ביתך אשר נשרף צרחי במרר עלי שוממות גפניך:
 ציון תעוררי כאלמנה אשר היתה למס לכל עוברים מרב עוניך:
 על הגבעות שאי קינה ותמרור וגם נהי בקול כם אשר הפו המוניך:
 איכה למואב בני ציון באף חוללו על רב גאונך וקראי אל מקונניך:
 הילל וקינה שאי ציון במר ונהי ובכי שממות עלי שוממות מעוניך:
 קונני ואל תדמי קולך בבכי שאי דבר וסרב אשר שלח למסניך:
 צדו כצפור ואין עוזר לנגדו אשר פרשו רשתות לגלות את קלונניך:
 איך השליך תפארת ישכאל ולא זכר שבועה אשר כרת לאומניך:
 קולך בקול בהמת תנים בות יעקב בכי וקינה שאי על רב תלונניך:
 גזי לנזר והשליכי לראשך עלי ארץ ושק תקשרי עצרי במתניך:
 קונני בפשע ואל תתני מנוחה וקינה על שפיים שאי מרב מעניך:
 ארץ צבי צבאות קינה ונהי תעוררי אל שפיים הלא תחת ששונניך:
 קוננו מלכים והילילו קצינים וכל מזרח וכל מערב על שמלונניך:
 פשטי מעילך והשליכי לארץ וחגרי שק וגם תהמי תחת סדיניך:
 בחור וזקן וגם עולל ויונק שאו תמרור לבפש לעיני כל זקניך:

תשעה באב

ציון ששונך הלא עבר בקוצים עלי מים ונהפכו מרב זדוניך:
 חשכו מאורות וגם כל השחקים וכל דרך מאד בחשך סתום לפניך:
 כי השחקים מאד זרו ואספו לאורם לפני כל שאון על רב יגוניך:
 ציון בשופר תקע על הר וגבע ראוי צרחי במר ובכי על מות סרביך:
 שלחו שללך באש ציון למרמס הלא טבעו שעריך בתוך ארץ אדביך:
 הנה למרמס בתונה בת יהודה ואין משיב לבפשה עלי שוממות שמביך:
 ציון במר תבכי מאין מנחם אשר נחק מאד מקרוב נחם בחוניך:
 קולך בקול ים וגם תנין ויענה וקול גהי ובכי אשר תחת סלונך:
 ציון למרום שאי עיבר וגם תראי ספדי והיללי עלי עזבר תאביך:
 ציון תקובני אלי אבות ושאל מכון ביתך וגם עזרך חסן קציניך:
 אל המערה לכי צרחי במר ובכי ענו בנותי ובניך וביניך:
 שרה כשמעה לקולך גם מבכה עלי בנים אשר נשבו אל כל שכניך:
 כחל ולאה בכו בלה וזלפה הלא קובנו וקראו בקול מחי בפניך:
 כי האלהים הלא בצח ולא יזנח כי תקה היא ורב שלום לבניך:

מ

ציון ידידות ידיד צעיר לשכניך שכבת כתביו ברב ענות הדביך:
 ציון הדר כל הדר מטות וכל משכב דדים ידיך בבא חדרי חדריך:
 ציון ברכה עליונה עלי ראשך למולך מחטבים שעריך:
 ציון ירשת זאב ערב שבי פאריך בעדי עדיים עדי עלו כתבך:
 יפית ברב הון וסון רבית בדעות והן מזקני צענים סכמו געביך:
 היית יפי מכלל גאון בכל מהלל עלית ושכית שלל מלכי מגוריך:
 בך ברוחה אנוש לן מבלי חטא בהתכפר בקרבן תמידיך מכפריך:

תשעה באב

יִסְדֶּתָּ בְּזִיו לִפְאָר חֲרַבְתָּ בְּתוֹךְ אֵב בָּאָף אֲשָׁאֵף לְזֹאת אֲשָׁאֵב מִי תַמְרוּכֶיךָ:

נִרְאוּ בְּעֵינֶיךָ פְּנֵי קוֹנֵה בְּנֵי מִסְנֵה רָצוֹן לְשִׁכְנֵי סִנֵּה בְּשִׁנֵּי חֲצִיכֶיךָ:

עוֹשֵׂי מַלְאכָתְךָ בְּחוּט הַתַּעֲשָׂרוֹ בְּרִכּוּשׁ כָּל הוֹן יִקָּר גִּמְצָא לְקֹהֵל עֲשִׂיכֶיךָ:

נִבְחַר מִקוֹמְךָ לְצוּר בְּחַר בָּאֵם בְּחִרְיוֹ בְּחַר בְּמוֹצָאָךְ וּבִכְהֻנִּים בְּחִירֶיךָ:

בְּךָ דֶּר בְּגִיל נִהְדָּר אֲדָרָךְ בְּכָל דֶּר וְדָר עֲרַכְךָ בְּבֹא לְעִדּוֹר עֲדְרֵי חֲבִירֶיךָ:

עָלָה גְבוּלְךָ דָּבָר צִלַּע יְבוּס לֹא לַעֲיִן עֵיטָם לְבִלְתִּי שְׁאֵת כְּתַפּוֹת דְּבִירֶיךָ:

קָרָא יִהְיֶה שְׁמֶךָ עַל שֵׁם שְׁנֵי כֹהֲנִים דָּוִד מִצָּר בְּחִיל בְּשֹׁדָה יַעֲבִיר:

בְּנֵה מַעוֹנֶךָ בְּנוֹ וַיִּחַנְכֶךָ שֵׁם בְּשֵׁם אָבִיו אֲשֶׁר קִדְּמוּ גִחְתָּם בְּשִׁיכֶיךָ:

וּבְמַחֲשָׁבוֹת בּוֹרְאֶךָ עֲלִיתָ בְּטָרָם בְּרָא תִבֵּל וְשִׁחַק וְעוֹלָם עַל עַפְרֶיךָ:

וּבְמִי מְרִיבָה בְּיוֹם זַעַם אֲזִי טִהְרָה אֶרְצְךָ וְלֹא גִשְׁמָה בְּכָלוֹת יִצְחֶיךָ:

יָרַד בְּעֵתוֹ מִטֵּר אֶרְצְךָ זָמַן לַיִלָּה בָּא לְבִרְכָּה וְטַל לָן בְּקִצֵּיכֶיךָ:

הֵייתָ לְשִׁית חוּג יִסוֹד מִמֶּךָ תַּעֲוֹדָה וְסוֹד קִדּוּשׁ יִרְחֹךְ לְפִי עֲדִים מַעֲבִירֶיךָ:

בָּנִים וּבָנוֹת תִּשְׁוֹקָה שׁוֹקְקוּ שְׁחָקוּ בְּשׁוֹק וְהִשְׁתַּקְשְׁקוּ בְּסֹךְ עֲבִירֶיךָ:

בְּחָג בְּפֶז בְּפֶלֶא בְּפֶשׁ בְּפֶס פֶּלֶאוּ טַל אֹר וְחֹן נִמְלֵאוּ זָפוּ גְזִירֶיךָ:

אֵיךְ אֲשַׁמְחָה עוֹד בְּחָג אֵיךְ אֶעֱלוֹז עוֹד בְּפוֹר עַד כִּי יִבּוֹאוּ יָמֵי שְׁשׁוֹן לְפוֹכֶיךָ:

אֶרְצְךָ חֲמוּדָה מֵאֵד לֹא גִחְמָדָה בַּעֲלוֹת בָּנִים חֲמוּדִים לְבֵית מַחְמַד מְגוּכֶיךָ:

בַּעֲלָה עֵבֶן הַקְטָרֶת מִמְּקוֹם מִקְדָּשְׁךָ יֵצֵא מִקוֹמוֹ עֵשֶׂן אֲשֶׁ מִנְחֶיכֶיךָ:

בְּקִרּוֹב מִרְעִים בְּעִיר שְׁלַחוּ בְּכֶרֶמְךָ בְּעִיר עֲרוֹ וְעוֹרְרוּ בְּעִיר קִדִּישׁ בְּעִירֶיךָ:

בְּרָזַל בְּלִי גִשְׁמַע קָלוֹ בַּעַת נִבְבִּית אֵיךְ חֲרָבוֹת צוּר בְּךָ תִּקְעוּ מַצִּירֶיךָ:

עַל זֹאת בְּשִׁק עוֹבְרִים עֹבְרִים אֲבָל בּוֹטְחִים כִּי יִשְׁמְחוּ אֲחֵרֵי הַתּוֹר בְּתוֹכֶיךָ:

בִּילָל לְקוֹלִי אֵלֵי אֵיךְ תִּתְאַפְּקִי הֲלֹא קָרָא לְשִׁק וּבְכִי אֵלּוֹף גְּעוּרֶיךָ:

לֵב מִדּוֹה יִחַלָּה לְתַאֲוָה יִכְלָה יִישָׁן עַד־יַעֲלָה עֲמוּד שְׁחִירֶיךָ:

תשעה באב

אָקום חצות לילה על משמרות מאפל לשמו לאור יאָתה בָּקֶר לשומכִיךְ:
 אַז תּמָצֵאי צוֹף דְּבִשׁ אַז לא תִּקְוֶנִי בְּרֹאשׁ כִּי תִתְכַּנְּנִי בְּרֹאשׁ הָרִי הַרְכִּיךְ:
 יבֹא כְבוֹד הַלְבָּנוֹן לָךְ וְתִתְלַבֵּנִי כְּבִי עֲדָרִים בְּבִי אֶדֶר גְּדִכִיךְ:
 עוֹרִי וְהַתְנַעֲרִי עֲכָךְ יַעַר קוֹעָרִים בַּעַר יִתְּנוּ אוֹת לַעֲץ יַעַר חֲזִיכִיךְ:
 קוּמִי וְאוֹרִי לְכָל חוֹשְׁקֵי מְאוּרָךְ וְהֵם הוֹלְכִי בְּחֹשֶׁךְ עֲדִי אוֹרוֹ מְאוּכִיךְ:
 צִיּוֹן לְצִיּוֹן וְאוֹת עוֹד תְּהִי וְלִבְסָ עַמִּים וְתִגְבְּהֶנָּה רִגְלִי מִבְּשָׁכִיךְ:
 בְּצִלִּי עֲדִי הָעֵנִי וְתִנִּי לְבוּשֶׁךְ שְׁנִי תוֹלַע כְּכֹלָה עֲדִי לְקִשּׁוֹר קִשְׁכִּיךְ:
 אַל תֵּאמְרִי לִי אֲשֶׁר זָקַנְתְּ הַיּוֹתֵךְ לֹאִישׁ עוֹד תִּתְעַדְנִי סְלוּץ הַשָּׁד לְגוֹכִיךְ:
 תִּלְדִּי בְּבִי שֶׁשְׁשׁוּעִיךְ בַּעַת עֲדָנָה תִּתְחַדְּשִׁי בְּנִעוּרִים כְּבִשְׁכִּיךְ:
 יִטָּה לְטוֹב יִצְרָךְ צוֹר יוֹצְרָךְ יִצְרָךְ תְּהִי נִצּוּכָה כְּעִיר חֲבֵרָה לְמוֹכִיךְ:
 יִגָּאֵל בְּעוֹז מִשְׁבִּי מִיד חֲזִיר חֲצָבִי וְיִהִי עֹטֶרֶת צְבִי לְשֹׁאֵר עֲדִכִיךְ:

מא

שְׁאֵלִי שְׂרוּפָה בְּאֵשׁ לְשִׁלּוֹם אֲבִלִיךְ הַמִּתְאַוִּים שָׁכֵן בְּחֹצֵר זִבְלִיךְ:
 הַשּׁוֹאֲפִים עַל עֶפֶר אֶרֶץ וְהַכּוֹאֲבִים הַמִּשְׁתוֹמָמִים עָלִי מוֹקֵד גְּלִילִיךְ:
 הוֹלְכִים חֲשָׁכִים וְאֵין נֶגֶה, וְקוֹיִם לְאוֹר יוֹמָם, עָלִיהֶם אֲשֶׁר יִזְכּוּ וְעָלִיךְ:
 וְשִׁלּוֹם אָנוּשׁ גָּאֻנָּח, בּוֹכָה בְּלֵב נִשְׁבָּר תְּמִיד מְקוֹנֵן עָלִי צִירִי חֲבִלִיךְ:
 וְיִתְאוּנֵן כְּתָנִים וּבְנוֹת יַעֲנֶה וְיִקְרָא מִסֵּפֶד מֵר בְּגִלְלִיךְ:
 אִיכָּה בְּתוֹנָה בְּאֵשׁ אוֹכְלָה תֵּאָכֵל בְּאֵשׁ בֶּשֶׂר וְלֹא נִכְּאוּ זָרִים בְּגִלְלִיךְ:
 עַד אֵן עֲדִינָה תְּהִי שׁוֹכְנָה בְּרֵב הַשִּׁקֵּט וּפְנֵי פְרָחֵי הַלֵּא כִּסּוֹ חֲרָלִיךְ:
 תִּשָּׁב בְּרֵב גָּאֻה לְשִׁפּוֹט בְּבִי אַל בְּכָל הַמִּשְׁפָּטִים וְתִבֵּא בְּפִלִּילִיךְ:
 עוֹד תִּגְזוֹר לְשִׁרּוֹף דָּת אֲשׁ וְחֻקִּים וְלֹכֵן אֲשֶׁרִי שִׁישָׁלֵם לָךְ גְּמוּלִיךְ:
 צוֹרִי בְּלִפִּיד וְאֵשׁ הַלְבַּעְבוֹר זֶה בְּתֵנְךָ כִּי בְּאַחֲרִית תִּלְהֵט אֵשׁ בְּשׁוּלִיךְ:
 סִינִי הִלְכֵן בְּךָ בְּחֹר אֱלֹהִים וּמֵאֵס בְּגִדּוּלִים וְזָרַח בְּגִבּוּלִיךְ:
 לְהִיּוֹת לְמוֹפֶת לְדָת כִּי תִתְמַעַט וְתִרְדּוּ מִכְּבוֹדָה וְהֵן אֲמַשּׁוּל מִשְׁלִיךְ:
 מִשָּׁל לְמַלְךְ אֲשֶׁר בָּכָה לְמִשְׁתָּה בְּנוֹ צָפָה אֲשֶׁר יִגּוּעַ כֵּן אֶת בְּמַלְיָךְ:
 תַּחַת מַעִיל תִּתְכַּסּ סִינִי לְבוּשֶׁךְ בְּשֶׁק תַּעֲטָה לְבוּשׁ אֲלֻמָּנוֹת תַּחֲלִיף שְׁמִלְיָךְ:
 אוֹרִיד דְּמָעוֹת עֲדִי יִהְיוּ כְּבַחַל וְיִגִּיעוּ לְקִבְרוֹת שְׁנֵי שָׂרֵי אֲצִילִיךְ:
 מִשָּׁה וְאַהֲרֹן בְּהֵר הָהָר וְאַשָּׁאֵל הִישׁ תּוֹכָה חֲדָשָׁה בְּכֵן נִשְׁרָפוּ גְּלִילִיךְ:
 חֲדָשׁ שְׁלִישִׁי וְהַקֶּשֶׁר הַרְבִּיעִי לְהַשְׁחִית חֲמַדְתְּךָ וְכָל יוֹפִי בְּלִילִיךְ:

תשעה באב

גדע ללוחות ועוד שנה באולתו לשרוף באש דת הזה תשלום כפליך:
 אתמה לנפשי ואיך יערב לחכי אכול אחרי ראותי אשר אספו שליליך:
 אל תוך רחובה כנדחת ושרפו שלל עליון אשר תמאס לבוא קהליך:
 לא אדעע למצוא דרך סליליך היו אבלות בתיב ישר מסליך:
 ימתק בפי מדבש למסוך במשקה דמעות ולרגלי היות כבול כבליך:
 יערב לעיבי שאוב מימי דמעי עדי כלו לכל מחזיק בכנף מעיליך:
 אך יחבבו בדתם על לתיי עבור כי נכמרו רחמי לנדוד בעליך:
 לקח צרור כספו הלך בדכך למכחוק ועמו הלא בסו צלליך:
 ואני כשכול וגלמוד בשארת לבי מהם כתרן בראש הר מגדליך:
 לא אשמע עוד לקול נשרים ושרות עלי כי נתקו מיתרי תפי חליליך:
 אלבש ואתכס בשק כי לי מאד יקרו עצמו כחול ירביון נפשות חליליך:
 אתמה מאד על מאור היום אשר יזכר אל כל אבל יחשיך אלי ואליך:
 זעקי בקול מר לצור על שברונך ועל חליך ולו יזכור אהבת כליליך:
 חגרי לבוש שק עלי ההבערה אשר יצתה לחלק וספתה את תליליך:
 כימות ענותך ונחמך צור ישיב שבות שבטי ישרון יורים את שפליך:
 עוד תעדי בעדי שני ותף תקחי תלכי במחול וצהלי במחיליך:
 ירום לבבי בעת יאיר לב צור יגיף לששכך יאירו אפליך:

מב

ציון צפירת פאר חדות אגודיך זעקי בכמה בקולך על אבדיך:
 אל הבניה לבקש ולחנן לאל שלום נפשות לה וגם לבני בחיכך:
 בעל בחיכך אשר לך אהבתו לזר נהפך לנגדך וגם נגד גדידיך:
 גלף יפתח בלוח לב אזי נשקטת בטח בשלוח נשדוכה על דרדיך:
 דברי נכחות לרעיך להליץ עבורך אף תצפצף להרים קול הדכיך:
 השב ידיך למטתך וללון בצלך ולטיל בסוגת גולדיך:
 וועד במהר וקדושין וגם בכתבה לך לעזרך והן ברור זבדיך:
 זרע ובנים מחטבים לאישך הלא ילדת ואיך נשכלת מכל חסידיך:
 חמק ועבר וגז ממך ולא נשלחת לא בא בידך שטר ספר טרודיך:
 טוען בטענת ממאנת במקד עלי כן נתקלסת והשפל עם ידידיך:
 יושבת בדודה דמומה כי חשופה קלון שולך ונגלית ונדללו כבודיך:

תשעה באב

כל מחזיקים במזכרך הם יצאוך דחופים ובהולים והם היו לבודיך:
 לבי הלא בחלל מאין הפוגות אשר הומר ונחלף למר מתק מגדיך:
 מלא דמעות כמים נשטפו נמלאו דמעות לתיי וכל עיני נגידיך:
 בפשי עטופה בעת זכרי לאשר הלא נכבה ולא יכלו לאפות סמידיך:
 סמך אשישי ענב מהול במים יפס מן הרפתים בקר זבחי עבדיך:
 עזר ונחנש יסודך לשדה בור וניר לחכה ואכלה סביבך אש פלדיך:
 פלץ ושבץ לבשוני בעת אחזה מוני שקטים והם צדו צעדיך:
 צועק אני למקוננות לבכות ובמר לזעוק גהי גתיה היו על קפדיך:
 קליו ימי עגיי עת אחזה עניך שומרים מצאוך והם נשאו רדידיך:
 רחפו עצמי עלי בנים יקרים אשר כסיד שרופים באור אודי שרידיך:
 נשקדו ונקדו גיילי דת משנאי ואוי איכה משולות אלי פטיש תעודיך:
 תוהה לבבי אשר נרצה בארץ טמאה לנדבה לגסוך יין תמידיך:
 ציון עדי אן משימה את לפה את ידך איכה ביד אניבך נפלו נגידיך:
 ממך אבודים ילדיך חמודים כפז על זאת במרר בכי יללת מרודיך:
 איכה מעטב זמן לדתך ועד אן תהי את נקשרת בחיל צירי אחודיך:
 יולדות לתשעה ירחים עת נשי כל ואיך רבו שנותר אשר חרית ילדיך:
 רבי לשומר לאילה חבלים והוא יתיר לצירך עלי רבד רפידיך:
 חושב זמן יעלי סלה להתיר ולא חשב זמנך להסיר כל חרדיך:
 זמן גידו פתח ארבע געולים וגם כן יפתח גנזי אוצר זבודיך:
 קל ישמיע לקבץ האמונים דלתיו אז פתח יפקידם על קלידיך:
 ציון מעשים בצערך וביפיר מעשיתם אשר יזרח חרס חדודיך:
 ציון במנחה יכפרון את פני זעמך אז ישתחוו לכך כגלך חרדיך:

תשעה באב

ציון עדי עדיך רקמת בגדך וגם עז יזרוע פאר בגדי סמויך:

מג

ציון במשפט לך עם מעונבך התעור בכזב ולא גלו עונך:

אכן בני עולה ענוך וירשון בזה צדק והיית שחוק אל כל שכבך:

בזית מלמדך ולא הקשבת למורך לטוב בשכון בארצך קדושך במלונך:

גלית קלונך וטמאתך בשולך וגם טמאת דרכך מאד הרבית זנויך:

דרך אחותך הלא הלכת וזנית בתזנותה והזנית בנותיך ובעיך:

הכית וגנפת לאין מרפא והשלכת בטיט חוצות והנך שחוק לבני מעיך:

ותהי נגיבה בפי זדים מרידים אשר אמרו לבפשך שחי הרוס לשניך:

זכרי עניה בלב בשבר וזעקי עלי מכך ונוגשך אשר גדע קרביך:

חכי לאל באמת צורך ובוראך והוחילי למלכך לבד כי הוא אדוניך:

טורי לבבך וכפיו ושובי עדי אישך קדושך ולו הרבי רגביך:

יומם ולילה תני קול בבכי מר עלי קרית מלוכה ועל תל ארמנותיך:

כבוד והדר ורב יפי בתוכך הלא נמצא קדושך והן נתן לעיניך:

למה לגלים מעון תנים ומורש קאת מדבר וגם אגמי מי מעיך:

מאנת שמוע לקול מוסר מיסרך בכן שתית ומצית שמביך שמריך:

נכח פני עליון שפכי לבבך במי בהר ואל תתני פוגת לעיניך:

סבי והמי בעיר קראי מקוננות וכל נשים מבכות בכי גדול מקונניך:

עדי צניף מלכך עד אן למרמס יהי עד מה ביד צר בני שרים סגניך:

פתח לבנון שעביך אשר טבעו ארץ נשיה ואין מלון לכהניך:

ציון עליהם נהי נהיה ולא תחשי אספי וקבצי זקנות וזקניך:

קרחי וגזי בנשר על בני תענוגיך ועל כל נשיאיך ורוזניך:

תשעה באב

כמו וגדלו כמו גלים בלב ים מזכיר בליל שדדו טורי אבניך:
 שדד מלונך וכל מחמד יקרך באין אורים ותמים אשר גלו צפוניך:
 תבור וכרמל כהרי גלבוע בלי טלך ומטרך ולא אור בעבניך:
 ציון יגונך נשי טהרי והתקדשי עדי יקר לבשי תמרוק שמגיך:
 ציון ושלמו ימי אבליך בששון וגיל כי תם עונך ומשגה שברוניך:
 ציון סגלת מלכים ומדינות תהי עוד יזלו מי מנוחות מעיניך:
 ציון פדויתך צפי עוד יקראו לך צפירת תפארת בפי שרים ונוגניך:
 ציון ברכה ותיים בך אביר יעקב צוה לעולם ועוד יאמרו באבניך:
 ציון המון כהנים המה ישרתוך וגם יוסיף יהוה קנות שבית קציניך:

מד

ציון גברת לממלכות מציביך רבי ישלומים שאי מאת אסיכירך:
 יחמץ לבבי לקול בתנו ראמים בבי שער ומואב בתוך הכל דביכירך:
 לבסו משיחי בדם קדקד סגנים טרוף שוע וקוע רמוס עמי בחיכירך:
 ערים בצורות תפוש דיק וסולל שפוך ארזי לבנון כרות מעצי יעביך:
 חזו נביאים בשוא דבר בשם עיר קדוש יעקב לשלום ולא חבשו מזכירך:
 יתר לבבי עלי ארון ומשכן וציץ זהב ואפוד ושם קדש סתריך:
 איים יחוו לךז אותות ומופת עלי שיברך ירפאו אלי משגה שברכירך:
 שמש וכל כוכבי שחק בעמק דמו קולך ברמה שאי קול תמרוכירך:
 סהר וכימה ועש וכסיל לזאת יכבו נגהם אשר אספו כוכבי שחכירך:
 מטה רשעים בקם שרים בידם תלות שבת משושך וגיל וכלי זמכירך:
 אבל לבנון וגיל כרמל בלי נשמע חפרו סגנים בבא צר בשעכירך:
 חכמת נבונים ביום אבדה ואסרו קציניך ושחו בבי ציון יקריך:

תשעה באב

מכלל מלכים לבוש בנות רעלות פאר כאמות וגביש ואף ספיר גזיכר:
 בזאו נהרים בתוך קריה עליזה לאין קץ לתכונה וסוף פרצו גדכר:
 גבצה ועץ רענן אלה ואלון מקום פגול מלאים חלליך פגכר:
 יהמו קרבי כים יזלו דמעי כמי נמרים לבאים ביום טרפו כפיכר:
 יסער לבבי כמו סופה וסער כמץ גרן יסער עלי אשמות כמכר:
 המר בשרי ליום נאר קדוש יעקב מקדש ומזבח בלי בוא בחצרכר:
 שורק בטע נעמן היית ובקר כצץ פרח ונצה תשגשגי זמוכר:
 שובי צביה לאל יוצרך יכוננך לדור ודור בתוכך נשכון בעל געווכר:
 אריה בבוך לבל יעלה מסלות וצי אדיר ושיט לבל יעבור יאווכר:
 בפשי שלומך דרוש אותה כחם צח עלי אורות כעב טל כחם יום גד קציכר:
 אשמה ואשיש ביום אשמע מבשר בקול שלום מנוחה דרוש ושלום אסיכר:

מה

אלי ציון ועריה, כמו אשה בציריה, וכבתולה חגורת שק, על בעל געווכי
 עלי ארמון אשר בטש, באשמת צאן עדריה,

ועל ביאת מחרפי אל, בתוך מקדש חדריה.
 עלי גלות משרתי אל, געימי שיר זמריה,

ועל דמם אשר שפך כמו מימי יאווכי.
 עלי הגיון מחוליה, אשר דמם בעריה,

ועל ועד אשר שמם ובטול סנהדריה.
 עלי זבחי תמידיה ופדיוני בכוריה,

ועל חלול כלי היכל ומזבח קטווכי.
 עלי טפי מלכיה בבי דוד גביריה,

ועל יפים אשר חשך בעת סרו כתריה.
 עלי כבוד אשר גלה בעת חרבן דביריה,

תשעה באב

ועל לוחץ אשר לחץ ושם שקים סגוריה:
עלי מחץ ורב מכות אשר הפו גזירה,

ועל בפוז אלי סלע עויליה געריה.
עלי שמחת משנאיה בשחקם על שגריה,

ועל ענוי גבי חורין גדיקיה סהוריה.
עלי פשע אשר עומה סלול דרך אשוריה,

ועל צבאות קהליה שזופיה שחוריה.
עלי קולות מחרפיה בעת רבו פגריה,

ועל רגשת מגדפיה בתוך משכן סצריה.
עלי שמך אשר חלל בפי קמי מצריה,

ועל תמן יצוחו לך קשוב ושמע אמריה.
אלי ציון ועריה, כמו אשה בצריה, וכבתולה סגורת שק, על בעל געוריה

בכה תבכה בלילה

"מקדש ראשון מפני מה חרב, מפני שלשה דברים שהיו בו: עבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים ... אבל מקדש שני שהיו עוסקין בתורה ובמצוות וגמילות חסדים, מפני מה חרב? מפני שהיתה בו שנאת חנם, ללמדך ששקולה שנאת חנם כנגד ג' עבירות ... רבי יוחנן ורבי אלעזר דאמרי תרווייהו: ראשונים שנתגלה עוונם - נתגלה קצם, אחרונים שלא נתגלה עוונם - לא נתגלה קצם" (יומא ט' ע"ב).

ובהמשך: "אמר רבי יוחנן: טובה צפורן של ראשונים מכריסם של אחרונים. אמר ליה ריש לקיש: אדרבא, אחרונים עדיפי אף על גב דאיכא שעבוד מלכויות - קא עסקי בתורה. אמר לו: בירה תוכיח שחזרה לראשונים ולא חזרה לאחרונים".

במדרש לסוף פרשת האזינו מובא: "בשעת הכעס, נתעלה וישב במרום מרומים, וצועקין ישראל ואין עונה להן, ובוכין ואם קולם נשמע, וגוזרים צום יושבין ומתפלשין בעפר, ומתכסין שקין ומורידין דמעות כנחלי מים, ובוכין מגדולים ועד קטנים, ואין נשמעים. וכל כך למה- ? מפני שנאת חנם שהוא קשה מלפני הקדוש ברוך הוא מכל עוונות וחטאים שבעולם".

דורות הראשונים עמדו בנסיונות קשים ונכשלו בשלוש עבירות חמורות שהביאו לחורבן הבית, אך עוונם היה בגלוי ולא מתוך רצון פנימי, ועל כן ענשם היה בגלות של 70 שנה, אך דורות האחרונים למרות שעסקו בתורה וגמילות חסדים בגלוי, חטאם היה ביסוד האדם ובפנימיותו, השנאת חנם נבעה מקלקול המידות, ולכן שנאת חנם חמורה מג' העבירות, לפי שהשנאה בלב פנימה - לחזור בתשובה מהעבירות הקשות ביותר, קל יותר מליישר עקמומית שבלב, ולכן לא נתגלה קצם, כיון שעוונם לא תוקן.

המהר"ל מבאר את ההבדל בין שני החורבנות: "המקדש הראשון היה מיוחד במעלה, שהיתה בו השכינה ולפיכך חורבן שלו כאשר לא היה ראוי שהשכינה תשרה ביניהם ... אבל מעלת המקדש השני היה מחמת ישראל עצמם, ודבר זה כי ישראל הם המתאחדים על ידי בית המקדש שהיה להם ... ולא היה פירוד וחילוק בישראל, ומפני כך נחרב בעוון שנאת חנם שנחלק לבבם והיו מחולקים ולא היו ראויים למקדש".

תשעה באב

יסוד קדושת המקדש הוא בכח אחדותם של ישראל, ועל יסוד זה סדר העבודה שגורם לשכינה שתשרה בתוכם. בבית ראשון נשמרו היסודות של אחדות ישראל בעבודה, ולכן נתגלה קצם בבנין הבית השני, אך חורבן הבית השני שנחרב בעוון שנאת חנם - נחרבו יסודות המקדש, ולכן לא נתגלה קצם - "ערו ערו עד היסוד בה".

כעין זה מצינו במדרש על הפסוק בעמוס: "הבונה בשמים מעליותיו, ואגודתו על ארץ יסדה", משל לארמון שהיה בנוי על גבי הספינה. כל זמן שהספינות מחוברות, ארמון שעל גביהן עומד, לפיכך נאמר 'הבונה בשמים מעליותיו' - אימתי כביכול כסאו מבוסס למעלן - בזמן שישראל עשוין אגודה אחת. וכן מובא בספר כד הקמח לרבינו בחיי: "שנאת חנם הוא חלוק לבבות, שדעות בני אדם משתנים זה מזה ואינן מסכימים לדעה אחת, וכל אחד ואחד יש לו דעת בפני עצמו ואין לחבירו יתרון עליו, ואין אחד מהם מכיר ערך מי שהוא גדול ממנו, אלא שרוצים להיות כולם ראשים, ובכן דעותיהם ולבותיהם חלוקים".

על הכתוב "ויפול על צווארי בנימין אחיו" הנאמר אצל יוסף בפגישתו עם אחיו, נאמר במדרש: "כשם שלא פייס יוסף את אחיו אלא בבכיה, כך הקדוש ברוך הוא אינו גואל את ישראל אלא מתוך בכיה, שנאמר: 'בבכי יבואו ובתחנונים אובילים'". יוסף ואחיו סבלו שנות גלות קשות ויוסף כשנפגש עם אחיו מבקש לפייסם שנשלח למצרים כדי להחיות עם רב והפיוס נעשה בבכיה, שנזכרו במה שנראה להם רעה, והשמחה שהכל התהפך לטובה, כך בבוא הגאולה שתוכיח שלמרות הצער על העבר, הכל היה לטובה להחיות עם רב, וזה פיוס הבכי, ולכן נקרא יום תשעה באב מועד, כנאמר: "קרא עלי מועד לשבור בחורי", ואין אומרים בו תחינות ואין נופלים על פניהם, וקביעת היום לבכיה לדורות היא התקוה שיהפך היום לששון ולשמחה.

חדשים לבקרים רבה אמונתך (איכה ג, כד)

במדרש איכה מובא: אדם מפקיד פקדון, ספק אם מחזירו, והקדוש ברוך הוא מחזיר פקדון הנשמה בכל בוקר, ולא עוד אלא שמחזירו מיופה ומיהודר.

ומבאר ה'חתם סופר' שכשאדם שוכר שומר שכר לזמן מסוים וקבע עמו סכום עבור השמירה כראוי, ואם יפסידנו ויקלקל את החפץ יהיה גובה ממנו מעידית שבנכסיו, ואירע שבתוך הזמן הפקיד השומר לשעה את החפץ ביד הבעלים, וראה הבעלים שהשומר זלזל בשמירה והתקלקל החפץ, הרי דרך העולם שהבעלים לא יחזיר את החפץ לשמירה ביד השומר, שהרי יאמר לעצמו, למה לי להשיבו ויוסיף לקלקלו, למרות שאוכל לגבות מעידית שבנכסיו, אעכב חפצי בידי ולא אחזירה לו עוד.

הקדוש ברוך הוא הפקיד ביד האדם נשמה לזמן קצוב, ואם ישמרהו כראוי - שתהא יציאתו מהעולם כביאתו לעולם, יהיה שכר האדם - השומר - מרובה, אך אם יפסיד ויפגום הנשמה, ענשו רע ומר והנשמה צריכה תיקון וליבון בגיהנם עד שתחזור לזכותה וטהרתה. בכל לילה חוזר האדם ומפקיד נשמתו ביד הקב"ה המוצא פקדונו פגום ומקולקל, ואם כן למה יחזיר לו נשמתו בבוקר והרי השומר יוסיף ויפגמנה, הלא מוטב שיעכב הנשמה אצלו והאדם ימות בעד עוונו. אך הקדוש ברוך הוא אינו כן, אלא מחזיר נשמת האדם בכל בוקר משום שאולי בכל זאת יתקן האדם את נשמתו ויטיב דרכו, ועל זה אמר הנביא ומשבח - "רבה אמונתך".

נחפשה דרכינו ונחקורה ונשובה עד ה' (איכה ג, מ)

והקשה באלשיך, הרי הפסוק הקודם מדבר בלשון יחיד - "מה יתאונן אדם חי גבר על חטאיו" ומדוע כאן נקט לשון רבים - "נחפשה דרכינו"? ומיישב על פי הגמרא בברכות המביאה מעשה ברב הונא שהחמיצו

תשעה באב

לו 400 חביות של יין, אמרו לו תלמידיו שיפשפש במעשיו. אמר להם: וכי חשוד אני בעיניכם שלא פשפשתי ובדקתי מעשי? אמרו לו: וכי הקדוש ברוך הוא חשוד לעשות דבר בלי משפט ודין?! אמר להם: האם שמעתם עלי איזה לשון הרע? אמרו לו: שמענו שלא נתת לאריס את חלקו. נתן רב הונא לאריס את חלקו וחזר היין להיות כבתחילה, ויש אומרים שהתייקר החומץ ומכרו במחיר של יין.

נמצא שרק בגלל שדרש וחקר רב הונא אצל תלמידיו, הגיע לידי גילוי החטא ותיקונו, ועל כך אומר המקובן: "מה יתאונן ... גבר על חטאיו", באם רוצה האדם לתקן עונו, אזי "נחפשה דרכינו" - יבדוק ויפשפש במעשיו, ואם לא ימצא, אזי "ונחקורה" - יחקור וידרוש אצל אחרים, כי אם יסמוך על עצמו, לא יגיע לידי גילוי החטא, לכן עליו להסתייע באחרים, ואז "ונשובה עד ה'".

למה לי רוב זבחים (הפטר חזון,יא)

לכאורה תמוה, הלא חלק נכבד מהתורה עוסק במעשי הקרבנות ותורת כהנים, ואיך אומר הנביא "למה לי", וכן נאמר בירמיהו: "כי לא דברתי את אבותיכם ולא צויתים על דברי עולה וזבח"?

ומסביר ה'מגיד מדובנא' במשל לסוחר שנוכח לראות כיצד סוחר אחר שהיה ידיד קרוב לאביו, אינו פוקד מעולם את בית מסחרו, ואף שהיה מתעסק עם שאר הסוחרים בעיר.

הלך לאותו סוחר ואמר לו: הלא ידיד נאמן היית לאבא ומדוע אינך פוקד מעולם את בית המסחר שלי? נענה הסוחר ואמר: אכן, צודק אתה בדברך, ומעתה ואילך אשתדל למלא בקשתך ולסור לבית המסחר שלך.

ואכן, מאותו יום, היה נכנס לבית המסחר ודורש בשלומו ושלום משפחתו, אבל לכלל עשיית מסחר עמו לא היה בא. הנמשל: עיקר תכלית הקרבנות היא שעל ידם יתעלה האדם וישמר מעוונות וחטאים, ויספוג לתוכו יראה וטהרה, אבל כשמרוקנים את התוכן הפנימי, אומר הכתוב: "מי ביקש זאת מידכם רמוס חצרי".

ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה (הפטר חזון,כז)

ובמסכת בבא בתרא: "גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה". כוחה וסגולתה של הצדקה היא, שאם נתבונן נראה שכיום כמעט ואין ביכלתינו לקיים את כל המצוות, רק מצוה אחת נשארה בידינו אשר לא חסר בה מאומה, והיא - מצות הצדקה, שהרי אין לה שיעור וקיצבה כמה ליתן וכל אחד מחויב בה כפי יכולתו, וזה מהשגחת הבורא בטובו וחסדו עמנו, לתת לנו האפשרות לזכות במצוה זו בנקל, כדי שעל ידה נזכה לגאולה